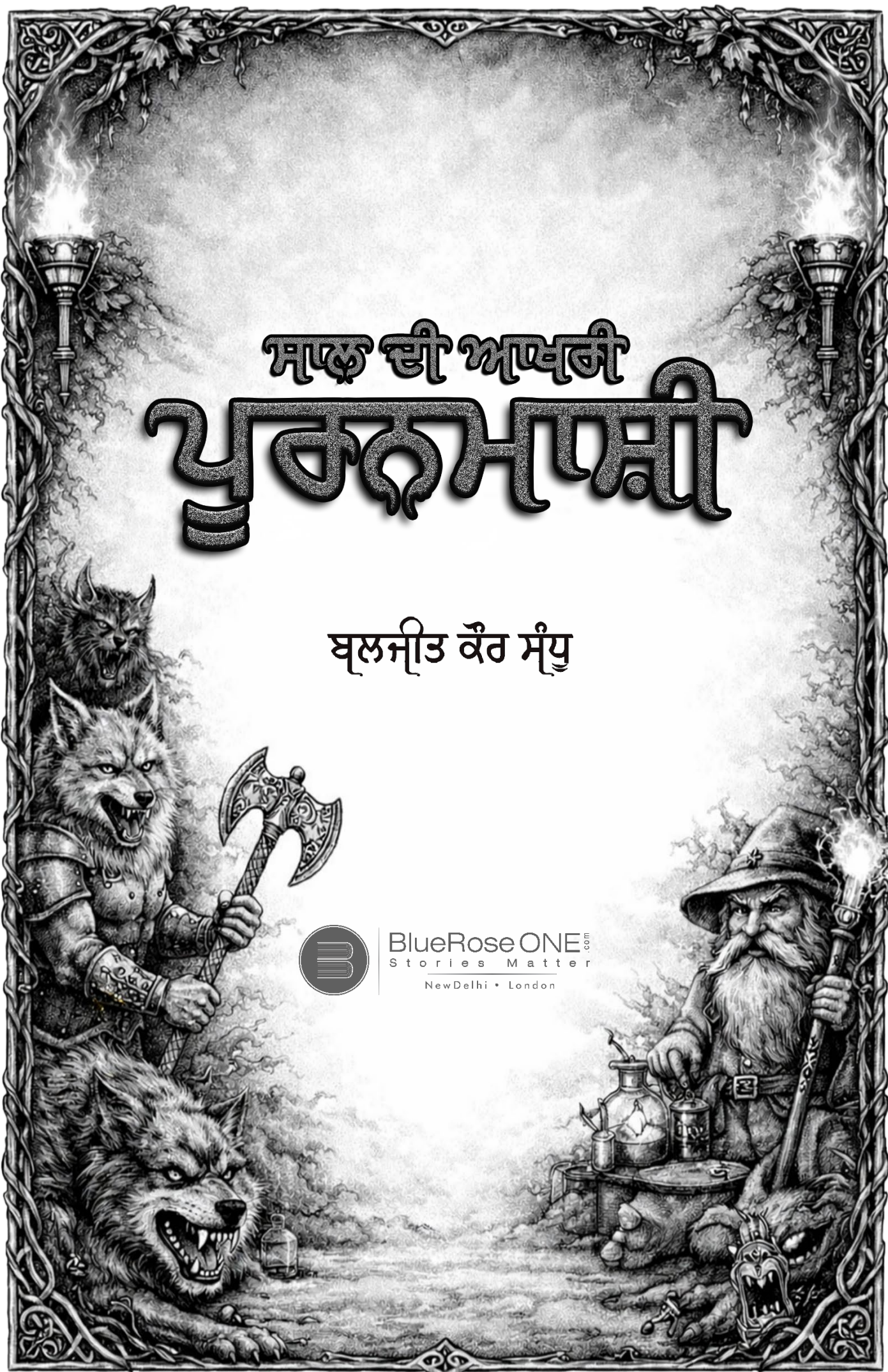

ਸਾਲ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ

ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ

BlueRose ONE
Stories Matter
New Delhi • London

BLUEROSE PUBLISHERS

India | U.K.

Copyright © Baljeet Kaur Sandhu 2026

All rights reserved by author. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the author. Although every precaution has been taken to verify the accuracy of the information contained herein, the publisher assume no responsibility for any errors or omissions. No liability is assumed for damages that may result from the use of information contained within.

BlueRose Publishers takes no responsibility for any damages, losses, or liabilities that may arise from the use or misuse of the information, products, or services provided in this publication.

BlueRoseONE
Stories Matter
New Delhi • London

For permissions requests or inquiries regarding this publication,
please contact:

BLUEROSE PUBLISHERS

www.BlueRoseONE.com

info@bluerosepublishers.com

+91 8882 898 898

+4407342408967

ISBN: 978-93-7542-937-1

Cover design: Baljeet Kaur Sandhu

Typesetting: Tanya Raj Upadhyay

First Edition: July 2026

ਜਰੂਰੀ ਸੂਚਨਾ

ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਨਾਮ, ਪਾਤਰ, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਲੇਖਕ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ ਜਾਂ ਇਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਂ ਮਰੇ) ਜਾਂ ਅਸਲ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਤਫ਼ਾਕ ਹੈ।

Disclaimer

This is a work of fiction. Unless otherwise indicated, all the names, characters, businesses, places, events and incidents in this book are either the product of the author's imagination or used in a fictitious manner. Any resemblance to actual persons, living or dead, or actual events is purely coincidental.

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇੱਕ ਖੱਤ

ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਾਠਕੋ,

ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ “ਸਾਲ ਦੀ ਆਖਿਰੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ” ਤੁਹਾਡੇ ਰੂਬਰੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲ ਦੀ ਆਖਿਰੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਦੂਤ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਉਮੀਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਤੁਸੀਂ ਮਾਯੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਇਛੁੱਕ,

ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ

ਤਤਕਰਾ

ਅਧਿਆਏ

1. ਬਿਰਕਦੀ ਪਰਛਾਈ	08
2. ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ	13
3. ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਰਹੱਸ	19
4. ਕੈਦੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ	24
5. ਇਲਜ਼ਾਮ	32
6. ਵਾਪਸੀ	38
7. ਪ੍ਰੀਖਿਆ	47
8. ਗੁਫਾ ਦਾ ਰਸਤਾ	71
9. ਚਿੱਟੀ ਰੇਖਾ	78
10. ਲਾਲ ਪੰਛੀ	83
11. ਵਰ	88
12. ਖੂਨੀ ਪਿਆਸ	102
13. ਸੁਗੰਧਿਤ ਮਿੱਟੀ	109
14. ਦਾਨਵ	113
15. ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਆਵਾਜ਼	121
16. ਸ਼ਰਾਪ	132
17. ਵੱਖਰਾ ਸਥਾਨ	144
18. ਮੰਜ਼ਲ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ	150

19. ਮਾਇਆਵੀ ਜਾਦੂਗਰ	157
20. ਮੋਰ ਅਤੇ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ.....	166
21. ਮੰਜ਼ਿਲ	181
22. ਅੰਤ.....	189

ਰਚਨਾਤਮਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ

1. ਰੱਬ ਨਾ ਜਾਣੇ ਇਸਮ ਤੇਰੇ ਨੂੰ	193
-----------------------------------	-----

ਸਤਿਨਾਮੁ

01

ਬਿਰਕਦੀ ਪਰਛਾਈ

1. ਥਿਰਕਦੀ ਪਰਛਾਈ

ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੱਡ ਠਾਰਦੀ ਠੰਡ ਸੀ ਅਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦਾ ਚੰਨ ਚਮਕਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਰਫ਼ ਨਾਲ ਲੱਦੇ ਹੋਏ ਪਹਾੜ ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਹੁਣੇ ਦਰੱਖਤ ਚੰਨ ਦੀ ਚਾਨਣੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਬਰਫ਼ ਹੀ ਬਰਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੇਖ ਕੇ ਇੰਜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਜੰਗਲ ਵਿਚਲੀ ਸਾਰੀ ਬਨਸਪਤੀ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਚਾਨਣੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਛਾਂਵੇਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਹੱਸਮਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹੋ-ਜਿਹੇ ਰਹੱਸਮਈ ਮਹੌਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨੀ ਸਾਇਆ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਝੁੰਮਟੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚੰਨ ਨੂੰ ਨਿਹਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਰਾਤ ਗਹਿਰਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਚੰਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਲਾਲਗੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸੀ।

ਪੁਰਾਤਨ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੀ ਰਾਤ ਇੱਕ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਚੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਨੇਕੀ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ। ਕਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਇਨਾਤ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਉਣਾ ਨਿਰਵਿਘਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸਾਇਆ ਓਸੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਰਾਤ ਦੇ ਬਾਰਾਂ-ਕੁ-ਵਜੇ ਇੰਜ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਚੰਦਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਲਚਲ ਮਚ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਚੰਨ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਅਤੇ ਰਹੱਸਮਈ ਪੰਛੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਚੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਕੋਲ ਪੌੜੀ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਇੱਕ ਪਰਛਾਈ ਚੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆ ਗਈ।

ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਾਏ ਨੇ ਚੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰੀ ਪਰਛਾਈ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ। ਪਰਛਾਈ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰਨ ਦੌੜ ਗਈ। ਇਨਸਾਨੀ ਸਾਇਆ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਤਾਂ ਗਿਆ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਪਰਛਾਈ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬ ਗਿਆ। ਸਾਏ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਪਰਛਾਈ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ?”

ਚੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲੀ ਪਰਛਾਈ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਰ ਪਲ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਬਦਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਾਏ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਈ ਨਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ।

ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲੀ ਪ੍ਰਛਾਈ ਨੇ ਥਰਥਰਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਛਾਈ ਦਾ ਪੋਟਾ-ਪੋਟਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਿਦਮ ਨਾਲ ਥਿੜਕ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ”

ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸਾਇਆ ਠੰਡ ਨਾਲ ਆਕੜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਡਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਂਗਲ ਤੱਕ ਨਾ ਹਲਾਈ। ਅੱਧੇ-ਕੁ-ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ

ਪਰਛਾਈ ਨੇ ਥਿਰਕਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਪਰਛਾਈ ਬਾਹਾਂ ਫੈਲਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੀ। ਭਾਸ਼ਾ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਆ ਰਹੀਆਂ। ਚੰਦਰਮਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਅਦਭੁੱਤ ਅਤੇ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਉੱਡਣਾ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਸੀ ॥

ਸ਼ਿਸ਼ਮਾਦੇ

02

ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ

2. ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ

ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉੱਡ ਰਹੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਚਹਿਕਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਾਲਾ ਸੀ। ਉਹਨਾ ਦੇ ਚਹਿਕਣ ਵਿੱਚ ਦੁਵੱਲੇ ਭਾਵ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਹ ਸੁਰੀਲੀ ਅਤੇ ਸਕੂਨ ਭਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੱਢਦੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦਾਸ ਅਤੇ ਡਰਾਵਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਸਿਲਸਲਾ ਅੱਧਾ-ਕੁ-ਘੰਟਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ।

ਹੁਣ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਜ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਭੇੜੀਆ ਜੰਗਲੀ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਿਆ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੁਰ ਕੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਉੱਤੇ ਫ਼ੂਕ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਹੱਥ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਭੇੜੀਏ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਫ਼ੂਕ ਦੀ ਹਵਾ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਈ ਤਾਂ ਭੇੜੀਆ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਉਸ ਇਨਸਾਨ (ਭੇੜੀਏ) ਨੂੰ ਕਿਹਾ:

*“ਮਾੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਤੋਂ ਡਿੱਗਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਜਿਆਦਾ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,
ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।*

ਮਾੜੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਸ ਜੱਗ ਉੱਤੇ ਆਉਣਾ ਹੀ ਅਸਫਲ ਹੋ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਫਿਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ।

ਦੁੱਖ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ

ਤੇਰੇ ਵਰਗੇ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਗਲਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਉਮੀਦ ਉੱਤੇ ਖਰੇ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰਦੇ

ਫਿਰ

ਕੁਦਰਤ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ”

ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਤੰਜ ਭਰੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਇਨਸਾਨ (ਭੇੜੀਏ) ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਉਮੀਦਾਂ ਸਨ ਲੇਕਿਨ ਤੂੰ ਉਹਨਾ ਉਮੀਦਾਂ ਤੇ ਖਰਾ ਨਾ ਉੱਤਰਿਆ। ਤੇਰਾ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੀ ਸਜਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਮੀਦ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ। ”

ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:

“ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦਾ? ਘੋਰ ਕਲਯੁੱਗ ਆ ਗਿਆ! ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਹੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਛੇਤੀ ਦੱਸ ਜੋ ਕੰਮ ਤੈਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਕੰਮ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?”

ਇਨਸਾਨ (ਭੇੜੀਏ) ਨੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਔਹ ਸਾਹਮਣੇ! ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਛੁੱਪ ਕੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਧਾਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਪਾਲ ਲਈ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਜੋ ਕਾਬਲੀਅਤ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਇਨਸਾਨ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸ ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਮਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਇਨਸਾਨ (ਭੇੜੀਆ) ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ। ਪਤਾ ਤਾਂ ਲੱਗੇ! ਜਿਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਸਮਝਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਕਾਬਲ ਹੈ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ! ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੇਰੀ ਗਲਤੀ ਮਾਫ਼ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ!”

ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਇਨਸਾਨ (ਭੇੜੀਆ) ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਉਸ ਝੁਰਮਟ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਇਆ ਲੁੱਕ ਕੇ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਏ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਆਇਆ।

ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਨੇ ਦੋ-ਕੁ-ਮਿੰਟ ਉਸ ਸਾਏ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫੂਕ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਲੁੰਬੜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਏ ਨੂੰ ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਇਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਦਿਮਾਗ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਹੈ। ਦਿਲ ਵਾਲੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।”

ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੁਨਿਆਵੀ ਗੁੰਝਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾ ਕੇ ਇਸ ਭਵ-ਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘ
ਜਾਵੇ।

ਦਿਲ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਇਸ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ,
ਮੋਹ ਭਰੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਰੇ,
ਆਪ ਵੀ ਸੁਖੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਖੀ ਰਹਿਣ ਦੇਵੇ।”

ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਦਿਲ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਦਿਲ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫ਼ੇਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਸ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਤੇਜ਼ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲੰਬੜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਚਲਾਉਂਦਾ ਰਹੇ ਅਪਣਾ ਦਿਮਾਗ। ਇਸਦੇ ਅਯੋਗ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤੇਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ

ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹੁਣ ਤੇਰਾ ਚੁਣਿਆ ਇਹ ਬੰਦਾਂ ਵੀ ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਚਰੇਗਾ। ”

ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੇਰਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਵਰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿ ਜਾਵੋਗੇ। ”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਉੱਤੇ ਫ਼ੂਕ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਹੱਥ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਫਿਰ ਤੋਂ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਪਸ਼ੁਚਾਤ ਚੰਦਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੱਖ-ਨੁਮਾਂ ਪੌੜੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਪੌੜੀ ਰਾਂਹੀ ਚੰਦਰਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ॥

ਮਾਇਆ

03

ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਰਹੱਸ

3. ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਰਹੱਸ

ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾ ਪਏ। ਉਹ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਸਨ, ਬਸ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਚੰਨ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਪੰਛੀ ਹੁਣ ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਜੰਗਲ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਅਜੇ ਵੀ ਰਹੱਸਮਈ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਤੂੰ ਇਹ ਹੀ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਤੂੰ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹੀ ਬਿਨਾਹ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈਂ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੈਨੂੰ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੇਰੇ ਚਹਿਰੇ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨੀ ਸਾਫ਼ ਝਲਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਲਮ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਗਲਤੀ ਵੀ ਮਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ!!!!”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਚੱਲਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੀ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਬਸ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ!”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਉੱਤਰਦਾ ਹੋਵੇ।

ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਹੈ ਓਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਕੰਮ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ-ਨਾ-ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਇਹਨਾ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਸਾਨੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।

ਅਸੀਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰਾਂਗੇ। ”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ: “ਮੈਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਸਮਝ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਚਹਿਕਣ ਅਤੇ ਉੱਡਣ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਤੋਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਤੂੰ ਵੀ ਮਹੀਨੇ-ਦੋ-ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਿੱਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਇਹੋ ਸਲਾਹ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੱਲ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਛੀ ਦੱਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਪੰਛੀ ਕੋਈ ਰੱਬੀ ਦੂਤ ਹਨ। ਇੰਜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬਸ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਠੀਕ ਹੈ! ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਸਹੀ ਲੱਗੇ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸ ਖਾਣਾ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲੇਗਾ?”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਭੁੱਖ ਦਾ ਇਲਾਜ ਤਾਂ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਲੱਭਣਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਦੇ ਹਾਂ ਫ਼ਿਰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਭੋਜਨ ਦਾ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ?”

ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਰਸਤਾ ਤਹਿ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖ਼ਰਗੋਸ਼ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਖ਼ਰਗੋਸ਼ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਆਇਆ। ਉਹ ਦੌੜ ਕੇ ਖ਼ਰਗੋਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

ਜਦੋਂ ਲੁੰਬੜ ਖ਼ਰਗੋਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਖ਼ਰਗੋਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਕੀ ਗੱਲ! ਅਜੇ ਦਿਮਾਗ ਖਰਚਣ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪੰਗਾ ਲੈਣ ਲੱਗਾ ਏਂ? ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਲੰਘ ਜਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਵਰਨਾ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਜਾਵੇਂ। ਵੱਡਾ ਸ਼ਿਕਾਰੀ!!!!”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖ਼ਰਗੋਸ਼ ਆਪਣੀ ਖੁੱਡ ਵਿੱਚ ਵੜ ਗਿਆ। ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਭੇੜੀਏ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਹੱਸ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜਰਾ ਸੰਭਲ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਸਿੱਖ ਲੈ ਹੁਣ। ਯਾਦ ਰੱਖ ਸਾਡੇ ਸ਼ਰੀਰ ਹੁਣ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦੇ। ਸਿਰਫ਼ ਸਾਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨਸਾਨ ਹਾਂ। ਕੀ ਪਤਾ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀ ਖੇਡ ਰਚਾਈ ਹੋਵੇ। ਕਾਸ਼ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ! ਤੂੰ ਵੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ! ਪਰ ਹੁਣ ਪਛਤਾਉਣ ਦਾ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ। ਜੇ ਹੋਣਾ ਸੀ ਉਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਬਚਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਅੱਗੇ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋ

ਜਾਈਏ ਵਰਨਾ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਤੀਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਚੱਲ
ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੋਂ ਨਿੱਕਲ ਫਿਰ ਭੁੱਖ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ”

ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਡਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਰ
ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰ ਰਹੇ। ਉਹ ਜੰਗਲ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਰਸਤਾ ਤਹਿ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਤੁਰਦਿਆਂ-
ਤੁਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਲਹਿਰੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ॥

ਸ਼ਿਸ਼ਮਾਏ

04

ਕੈਦੀ ਅਤੇ
ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

4. ਕੈਦੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਗੁਲਿਹਰੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਇਹ ਗੁਲਿਹਰੀ ਸਾਨੂੰ ਬੁਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਲਦੀ ਚੱਲ! ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ?”

ਗੁਲਿਹਰੀ ਕਾਫੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੰਗਲ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸੀ। ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਉਸ ਗੁਲਿਹਰੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਜੰਗਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਗੁਲਿਹਰੀ ਰੁੱਕ ਗਈ। ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਵੀ ਗੁਲਿਹਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ-ਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਸੀ।

ਥੋੜ੍ਹੀ-ਜਿਹੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਲਿਹਰੀ ਨੇ ਤੋਤੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤੋਤਾ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਉੱਡ ਗਿਆ। ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਵੀ ਉੱਡਦੇ ਹੋਏ ਤੋਤੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਤੋਤਾ ਇੱਕ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਵੀ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਘਰ ਦਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਕਾਫੀ ਗੰਦਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਘਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਐਂਨਾ ਗੰਦ ਦੇਖ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਘਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਗੰਦਗੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਬਦਬੂ ਨਾਲ ਸਾਹ ਘੁੱਟ ਰਿਹਾ ਏ। ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਏ। ਚੱਲ ਵਾਪਿਸ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ। ਤੋਤੇ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ। ਜਿਆਦਾ ਦਿਮਾਗ ਚਲਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇ! ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਛਤਾਉਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਏ। ਜੇ ਤੋਤਾ ਇਸ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਫਿਰ ਕੁੱਝ-ਨਾ-ਕੁੱਝ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ। ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿ! ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕਰ।”

ਤੋਤਾ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੰਜ-ਕੁ-ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਤੋਤਾ ਉੱਡਿਆ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਦਰੱਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਜਿਹਾ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਘਰ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਘਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਪਰ ਇੰਜ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਘਰ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡੋ, ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਹੀ ਖਾਲੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਘਰ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਪਤਾ ਤਾਂ ਲੱਗੇ ਕਿ ਤੋਤੇ ਨੂੰ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਜਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਤੂੰ ਤੋਤੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਰਹੀਂ। ਜੇ ਤੋਤਾ ਦਰੱਖਤ ਤੋਂ ਉੱਡ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲਵੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਤੂੰ ਓਸੇ ਸਮੇਂ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਜਾਵੀਂ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਆ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਸਾਰਾ ਘਰ ਖਾਲੀ ਸੀ। ਭੇੜੀਆ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚਲੀ ਛੋਟੀ-ਤੋਂ-ਛੋਟੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਕਰਾਹੁਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਭੇੜੀਆ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਲੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ

ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਰੱਸੀਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਕੈਦ ਇਨਸਾਨ ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਤੜਪ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ-ਪਾਣੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਭੇੜੀਆ ਜਗਿਆਸਾ ਵਸ ਮੰਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜਾਨ ਡਰ ਨਾਲ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰਨ ਲੱਗਾ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਹੀ ਹਾਂ ਬਸ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨਵਾਸ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਤੇਰੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਕੰਬ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਭੈਅ-ਭੀਤ ਹੋ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗਾ। ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਨਿੱਕਲਣੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੌਂਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੁੱਛਿਆ: “ਤੂੰ ਕੌਣ ਏਂ? ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਬੰਨਿਆ ਏ? ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਬੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਏ? ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਿਉਂ ਹਨ?”

ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਸਿਰਜੂ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਹੀ ਘਰ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਲੇਗ ਪੈ ਗਈ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ

ਪਲੇਗ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਦਰਾਂ ਲੋਕ ਹੀ ਪਲੇਗ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚੇ ਸਨ। ਉਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੈਂ ਵੀ ਸੀ। ”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਪਲੇਗ ਫ਼ੈਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਫ਼ਵਾਹ ਵੀ ਫ਼ੈਲ ਗਈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਨਿਸਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਅਫ਼ਵਾਹ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ। ਮੌਤ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਟੋਟਕੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ”

(ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ) ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹਨਾ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਦੱਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦਾ ਕਥਨ ਸੀ:

“ਕਲਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਪਾਪ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਗੇ।

ਇਨਸਾਨ ਰੱਬ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਹੀ ਰੱਬ ਸਮਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੁਸ਼ਵਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨੇਕੀ ਉੱਤੇ ਬਦੀ ਭਾਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਣਾ ਮੁਹਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਬੰਦਾ ਹੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਓਸ ਵੇਲੇ,

ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹਾਮਾਰੀ ਫ਼ੈਲ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਾਮਾਰੀ ਫ਼ੈਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨੀ ਜਾਤ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ ਪੰਜ ਜਾਂ ਸੱਤ ਲੋਕ ਪਲੇਗ ਨਾਲ ਮਰ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੀ ਭਵਿੱਖ-ਬਾਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੌਤ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਲੋਕ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਖੁੱਲੇ ਆਸਮਾਨ ਦੇ ਥੱਲੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ। ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਲੇਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ। ਹਰ ਰੋਜ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮਰ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ-ਕੁ-ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਬਣਾਈ ਕਿ ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਂ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਝੁੰਗੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਡਰ ਸਮਾ ਗਿਆ ਸੀ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਮੌਤ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੁੜ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਵੀ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਫਲ-ਫਰੂਟ ਤੋੜ ਕੇ ਅਸੀਂ ਪੇਟ ਦੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ।

ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਦੋ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾ ਲਏ। ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਆਰਾਮ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਗਰੁੱਪ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਕਰਦਾ। ਬੱਸ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਹੀ ਸਾਧਨ ਸੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਨਾ ਹੋਈ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਸੀ ਜਾਂ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਇਹ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਲੇਗ ਵਰਗੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ।

ਮੌਤ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਅਜਾਦ ਹੋ ਗਏ। ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਨੇ ਇਹ ਭਰਮ ਪਾਲ ਲਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਸਦਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ:

“ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਰਾਫ਼ਾਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਪਣੇ ਗੁਣਾ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਔਗੁਣ ਦੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ।

ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੁੱਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ। ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਖੁਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਪਾਪ ਗਿਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਇਸ ਸੋਚ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਪਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਸਕੂਨ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਕਿ ਜੇ ਰੱਬ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਖਸ਼ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਚੰਗਾ ਹੀ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਦਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਭ-ਲਾਲਚ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਤੁਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਲੋਕ ਜਿੰਦਾ ਹਨ ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ: “ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਲਈ ਮੈਂ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਪੰਦਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਇਸ ਸੋਚ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ। ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਚਾਰੇ ਜਣੇ ਮਿਲ ਕੇ ਨੇੜਲੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤਲਾਸ਼ਣ ਲੱਗੇ।

ਘੁੰਮਦੇ-ਘੁਮਾਉਂਦੇ ਅਸੀਂ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੂਜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਬਦਬੂ ਵੀ ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਸੰਗਲ ਕਿੱਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਗਲ ਖੋਲ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਵੀਹ-ਕੁ-ਮਕਾਨ ਸਨ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਘੱਟ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਿਆਦਾ ਲੋਕ ਬਸੇਰਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਅਸੀਂ ਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਲਾਸ਼ਾਂ ਹੀ ਮਿਲੀਆਂ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਪਲੇਗ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਖੇਤੀ ਦੇ ਸੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਏ। ”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਆਪਸੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਘਰ ਚੁਣ ਲਏ ਅਤੇ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ॥

ਸਾਧਨਾ

05

ਇਲਜ਼ਾਮ

5. ਇਲਜ਼ਾਮ

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਪਲੇਗ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਜੋ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। ਲਾਲਚ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁਚ ਹੀ ਤਿਆਗ ਚੁੱਕਾ ਸਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਲੇਗ ਵਰਗੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਸੀ।

ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਮੇਰੇ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਦੀ ਉੱਪਜ ਸਨ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸੱਚਾਈ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਬੇਈਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਸੱਚ ਉੱਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਹੀ ਨਾ ਕੀਤਾ।”

(ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਭਰੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ) ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ। ਸਭ-ਕੁੱਝ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ-ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਵੀ ਸੀ। ਨਾਮ ਸੀ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ। ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਕਿਵੇਂ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਚੋਰ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਤੁਸੀਂ ਗਾਇਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਘਰੋਂ ਵੀ ਸੋਨਾ ਗਾਇਬ ਹੈ।”

(ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਉਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਸ਼ੱਕੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਆਪਣੀ

ਸਫ਼ਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਲੇਗ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਹਿਰ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਣ ਲੈ ਲਈ। ਤੁਸੀਂ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਜੀ ਸਦਕੇ। ਘਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਬੱਸ ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਦੀ ਮੋਹਲਤ ਦੇ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਾਇਕ ਬਣਾ ਲਈਏ।”

(ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ) ਸਰਪੰਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਈਮਾਨ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਲਾਲਚ ਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨਾ ਗਾਇਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਸੋਨਾ ਵਾਪਿਸ ਕਰੋ। ਜੇ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਿਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਆ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਥਿਆ ਲਵਾਂਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਸਰਪੰਚ ਸੋਨੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਝੂਠ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸੀਂ ਚਾਰ ਲੋਕ ਸਾਂ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪੈਸਾ-ਧੋਲਾ ਲੱਭਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਮੇਰੇ ਮੱਥੇ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।”

ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਹ ਸਾਰਾ ਕਾਰਨਾਮਾ ਸਿਰਜੂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਭਰਮਾ ਕੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਜਰੂਰ ਚੋਰੀ ਇਸ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਵਰਨਾ ਕੌਣ ਕਿਸੇ ਲਈ ਐਨੇ ਪਾਪੜ ਵੇਲਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨੇ ਇਸਨੇ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਵੇਲੇ। ਸਿਰਜੂ ਆਪਣਾ ਪਰਦਾ ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜੋ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਨਾ ਆਇਆ। ਜਿਹੜੇ ਚਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਹ ਵੀ

ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ। ਜੋ ਲੋਕ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੰਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਭਗਤ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿਕੇ ਬੁਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ”

(ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ) ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪਿੰਡ ਲੈ ਜਾਓ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੰਨ ਕੇ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਓ। ਜੇ ਇਹ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਨੇਕੀ ਦੇ ਰਾਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ। ”

ਫਿਰ ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਸਚਾਈ ਪਰਖਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੰਨ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ।

ਸਿਰਜੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਭੇੜੀਆਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੋਤਾ ਵੀ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਮੰਜੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਮੰਜੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਤੋਤੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਬਦਲ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਤੋਤਾ ਬੌਣੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਬੌਣੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਖੋਲ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਪਲੇਗ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਗਲਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੂੰ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਏਂ, ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਤੈਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਏ। ਤੇਰੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਏ। ਦੁਬਾਰਾ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੱਚਾਈ ਸਾਬਤ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ। ”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਹੁਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਜੇ ਤੂੰ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਬੇਖੌਫ਼ ਹੋ ਕੇ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਤੇਰੇ ਕਦਮ ਬਦੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਪਰ ਵਾਪਿਸ ਮੁੜ ਗਏ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸਜਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਤੋਤੇ ਦਾ ਰੂਪ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਕੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ। ਬੌਣੇ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ?”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬਦੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇਹ ਹੀ ਰੀਤ ਹੈ। ਬਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦਬਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਤੂੰ ਨੇਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਤੋਤਾ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਦਰੱਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਉੱਡ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸੋਚਿਆ: “ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਭੇੜੀਆ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸ ਗਿਆ! ਉਸਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਜਲਦੀ-ਤੋਂ-ਜਲਦੀ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਲੁੰਬੜ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਸਿਰਜੂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਦੇਖ ਉਸਨੇ ਰਾਹਤ ਭਰਿਆ ਸਾਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਰੱਬ ਦਾ ਭਰਾਵਾ! ਤੂੰ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਏਂ! ਮੈਂ ਤਾਂ ਡਰ ਹੀ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੋਤਾ ਦਰੱਖਤ ਉੱਤੇ ਨਾ ਬੈਠ ਕੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ ਏ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸ ਗਿਆ ਏਂ। ਚਲੋ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ! ਸਭ-ਕੁੱਝ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਏ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨਸਾਨੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹੋ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਹੋ?”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਨਹੀਂ! ਅਸੀਂ ਬੋਲਦੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਹਾਂ। ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਗਏ ਇਹ ਗੱਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੱਸਾਂਗੇ।”

ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਏ। ਜਲਦੀ ਦੱਸ ਸਾਨੂੰ ਖਾਣਾ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਏ?”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਸੀ ਉਹ ਪਿੰਡ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਹੀ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਮਿਲਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ॥”

ਸ਼ਿਸ਼ਮਾਏ

06

ਵਾਪਸੀ

6. ਵਾਪਸੀ

ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਲੱਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਪਏ। ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਮੰਜੇ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸਿਰਜੂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਸਿਰਜੂ ਦਾ ਬਚ ਜਾਣਾ ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਚੰਭਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ: “ਪਲੇਗ ਤਾਂ ਛੱਡੋ! ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭੁੱਖ-ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਹੀ ਮਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਜਿਉਂਦਾ ਕਿਵੇਂ ਬਚ ਗਿਆ? ਇਹ ਤਾਂ ਭਲਾ-ਚੰਗਾ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਿਆ।”

ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ! ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਲੋਕੀਂ ਮੰਜੇ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ ਆਏ ਸਨ ਫਿਰ ਇਹ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ? ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ਡਰ ਰਹੇ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕਿਹਾ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਬੱਸ ਉਹ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇਣਗੇ। ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਛੇਤੀ ਹੀ ਲੱਭਣਾ ਪਵੇਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚਾਂਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਕੀ ਦੇਵਾਂ?”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਖ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਖਵਾ ਦੇ। ਕੱਲ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪੇਟ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਖੁਦ ਹੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਘਰ ਦੇ ਵੇਹੜੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਬਾਲੀ ਅਤੇ ਆਲੂ ਭੁੰਨਣ ਲਈ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਅੱਜ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਲੂ ਖਾ ਕੇ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੱਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਅਜੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੇ ਖਾਣੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਦੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਦੀ ਲਾਈ ਹੋਈ ਕਸੌਟੀ ਉੱਤੇ ਖਰਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਰੱਬ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਪਲੇਗ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ। ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੁਣ ਇਸ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਜਾਵੇ?”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਕੱਲ ਸਵੇਰੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਸੋਨੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। ਵਰਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਪਲੇਗ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸਾਂ। ਬਹੁਤ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ। ਉਹਨਾ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਲੇਕਿਨ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਕੁੱਝ ਵੀ ਮੈਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮੇਰੇ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਦੀ ਉਪਜ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨੇਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅਫਸੋਸ ਭਰੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਰਾਤ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕੱਲ ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੈਠ ਜਾਵੋ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਆਪਾਂ ਕੱਲ ਮਿਲਾਂਗੇ। ਡਰੋ ਨਾ, ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਭੱਜਦਾ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਪਿਸ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਅਪਣੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਾਂਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਸਰਪੰਚ ਕੁੱਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਭੇੜੀਏ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਪਰ ਸਰਪੰਚ ਭੇੜੀਏ ਕੋਲੋਂ ਡਰ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਸਰਪੰਚ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸੁਣ ਲਈਆਂ ਸਿਰਜੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ। ਦੋ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਕੇ ਇਹ ਤਾਂ ਅਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਫੰਨੇ ਖਾਂ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਏ। ਕੱਲ ਚੰਗਾ ਸਬਕ ਸਿਖਾਵਾਂਗਾ ਇਸ ਚੋਰ ਨੂੰ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਦਾ ਏ। ਇੱਕ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸੀਨਾ-ਜੋਰੀ!”

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਬਤੀਤ ਕਰੇਂਗਾ? ਤੇਰਾ ਦਿਮਾਗ ਠੀਕ ਏ? ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਰਹਿ ਕੇ ਤੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏਂ? ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਬੇਹਤਰ ਏ ਕਿ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਜਾਵੇਂ। ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿਸਨੇ ਹੋਸ਼-ਹਵਾਸ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕੀ ਭੁਲੇਖੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਠੀਕ ਹੈ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਲ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਪਖੰਡੀ ਬਾਬਾ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ!”

ਸਿਰਜੂ, ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਭਰਾ ਅਸੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੀਂ। ਜੇ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਕਰੀਂ। ਰੱਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮੇਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜੋ ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਇਸ ਲਈ ਜਰਾ ਸੰਭਲ ਕੇ ਚੱਲੀਂ। ਤੇਰੀ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਵੀ ਪਰਖ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

ਸਿਰਜੂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਗਏ। ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਸਿਰਜੂ ਪੁਰਸਕੂਨ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਤਾਂ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸੱਚ ਨੂੰ ਕਦੇ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਅਤੇ ਹਿਚਕ ਤੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਬਾਬਾ ਜੀ! ਤੁਹਾਡੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਰੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਕਸੌਟੀ ਉੱਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਸੌਟੀ ਉੱਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਿਆ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮੌਤ ਨੇ ਹੋਰ ਜੀਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ?”

ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਇਹ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਿਆ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੱਸ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੈ? ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕੌਣ?”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: “ਤੁਹਾਡੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇਜਾ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੱਸੀਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਦਬੂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਜਿਊਂਦਾ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਬਿਲਕੁੱਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਇਹੋ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ! ਮੇਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦੇ। ਜਦੋਂ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਮਾੜੇ ਵਿਚਾਰ ਸਨ ਓਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ। ਤੁਹਾਡੀ ਰਹਿਮਤ ਨਾਲ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਗੁਨਾਹਾਂ ਤੋਂ ਤੌਬਾ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜ ਲਿਆ। ਹੇ ਰੱਬ ਮੈਨੂੰ ਝੂਠੀ ਜਿੱਲਤ ਤੋਂ ਬਚਾਓ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ ਸੁਣ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

ਸਿਰਜੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਸਮਝਦਾ ਹੈਂ? ਤੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਇਸ ਬਚਕਾਨਾ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ਜਲਦੀ ਦੱਸ ਕੌਣ ਹੈ ਉਹ, ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ?”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੱਚ ਹੀ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ! ਤੁਹਾਡੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੱਚਾਈ ਨੇ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁਣ ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਓਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ ਆਓ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬੰਨਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਹਾਂ। ਪਲੇਗ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਜਰੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ: “ਖੁਦਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਬਸ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਜੋ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਲਵੋ।”

ਸਿਰਜੂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਏਂ। ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਏ ਕਿ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੂੰਬੜ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਖੋਲ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਣ। ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਤਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਖਾ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਜਰੂਰ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੂੰਬੜ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਚੁੱਪੀ ਦੇਖ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਕੱਲ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋਲ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਜਿੱਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਚਲਾ ਜਾ। ਜੇ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹਸ਼ਰ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇਰੀ ਆਪਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬਾਬਾ ਜੀ! ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਫ਼ਿਰ ਐਦਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੁਬਾਰਾ ਭੇਜ ਦੇਵੋ। ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਬੇ ਦੀ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਬਾਬੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਾ ਬਦਲਿਆ। ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇ ਉਸਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਘਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਕੋਈ ਖ਼ੋਫ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਪਿੰਡ ਛੱਡਣ ਦਾ ਗਮ। ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਉਡੀਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ: “ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਫ਼ੁਰਸਤ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਵਾਂਗੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੰਮ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ: “ਪਿੰਡ ਹੀ ਛੱਡਣਾ ਏਂ! ਕੱਲ ਛੱਡ ਦਵਾਂਗਾ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਪੈ ਜਾਣਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਲੱਗਾ। ਉਹ ਅਪਣੀ ਅਗਲੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਗਾਜ਼ਰਾਂ ਪੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਆਇਆ। ਆਲੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਏ ਸਨ। ਸਿਰਜੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਮਾਸਾਹਾਰੀ

ਭੋਜਨ ਦੀ ਦਰਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਨਾ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ: “ਪੇਟ ਭਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲੈਣਾ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਾਲ-ਬਾਲ ਬਚਿਆਂ ਹਾਂ। ਗਾਜਰ ਅਤੇ ਆਲੂ ਭੁੰਨ ਕੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਆ ਗਏ ਤਾਂ ਖਾ ਲੈਣਗੇ।”

ਸ਼ਾਮ ਗਹਿਰਾ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਵਹਿੜੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਬਾਲ ਕੇ ਗਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਆਲੂ ਭੁੰਨਣ ਲੱਗਾ। ਰਾਤ ਪੈ ਗਈ ਪਰ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਨਾ ਆਏ। ਕਾਫੀ ਇੰਤਜਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਆਲੂ-ਗਾਜਰਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਸੌਂ ਗਿਆ।

ਸ਼ਿਸ਼ਮਾ

07

ਪ੍ਰੀਖਿਆ

7. ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਸਵੇਰ ਹੋਈ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਚਾਹ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਪੀ ਲਿਆ। ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜਾ ਸਰਪੰਚ ਉਸਦੇ ਡੰਗਰ ਖੋਲ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਦੁੱਧ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਦੁੱਧ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ।

ਸਿਰਜੂ ਪਿੰਡ ਛੱਡਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰੱਖ ਲਈਆਂ। ਪਿੰਡ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਜੂ ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਹਨਾ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਿਰਜੂ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਿਰਜੂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਲੇਗ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਲੇਗ ਦੇ ਕਟਾਣੂ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਣਗੇ।

ਸਿਰਜੂ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਲੱਗਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਘੁੰਮ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਮੇਰੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਪਲੇਗ ਦੇ ਕਟਾਣੂ ਹੁੰਦੇ ਫਿਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਵੈਸੇ ਪਲੇਗ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕੌਣ ਹੈ?”

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਭੀਖੂ ਰਾਤ ਦਾ ਬੁਖਾਰ ਨਾਲ ਤੜਫ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲੱਛਣ ਪਲੇਗ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਡਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਕੀਮ ਨੇ ਵੀ ਉਸਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਭੀਖੂ ਉਹਨਾ ਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਜੋ ਜੰਗਲ ਤੋਂ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨ। ਭੀਖੂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਲੇਗ ਦੀ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭੀਖੂ ਨੂੰ ਠੰਡ ਨਾਲ ਬੁਖਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਲੇਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ।”

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰ ਵੀ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੀਖੂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ। ਜੋ ਪੰਦਰਾਂ ਲੋਕ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚਾਲੀ-ਕੁ-ਲੋਕ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਭੀਖੂ ਦੇ ਮਰਨ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਫ਼ੜਾ-ਦਫ਼ੜੀ ਫੈਲ ਗਈ।

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਫ਼ੜਾ-ਦਫ਼ੜੀ ਦੇਖ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਏ? ਸਰਪੰਚ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਦੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ। ਜੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਣੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਦਿਖਾਉਣੀ ਏਂ?”

ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਜੂ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ: “ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ ਹੀ ਇਸ ਲਈ ਮਹੌਲ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਭਿਖੂ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਲੋਕ ਪਲੇਗ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ਆਏ। ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਪੰਜ-ਕੁ-ਵਜੇ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ: “ਮਿਲਿਆ ਸਮਾਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੈਗ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਸਾਹਿਬ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਹੀ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ।”

ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜੇ ਤੂੰ ਕੱਲ ਹੀ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਫ਼ਾਇਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਤੇਰਾ ਚਹਿਰਾ ਬੇਨਕਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੇਰਾ ਦਿਲ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਮਰਵਾਉਣ ਲੱਗਾ ਏ। ਅਸੀਂ ਨੀ ਮੰਨਦੇ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਬਚਾਇਆ ਸੀ। ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਹੀ ਬਚਾ ਰਿਹਾ ਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਭਿਖੂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਦਿਖਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਬਚ ਗਿਆ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਮੰਨ ਲਵਾਂਗੇ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਰੱਬ ਨੇ ਬਚਾਇਆ ਹੈ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬਾਬਾ ਜੀ! ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸੱਚਾਈ ਵੈਸੇ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਤਮਗਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਮੈਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਜਮਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ! ਹਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਮੈਂ ਭਿਖੂ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਵੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਕਸੌਟੀ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਉਹ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਬਚ ਗਿਆ ਫਿਰ ਸਰਪੰਚ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਭਿਖੂ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨੇੜਲੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ।”

ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਠੀਕ ਹੈ! ਜੇ ਤੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰ ਭੇਜਾਂਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਠੀਕ ਹੈ ਬਾਬਾ ਜੀ! ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਰੁੱਕ ਕੇ ਰੱਬ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਲਵਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਸਦੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਰੱਬ ਵੀ ਸੋਚਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਪਾ ਲਿਆ।”

ਗੱਲ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਫ਼ਰਿਆਦ ਕਰਨ ਲੱਗਾ:

“ਹੇ ਮੇਰੇ ਰੱਬ!

ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦੇ।

ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਇਨਸਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ!

ਉਹ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਫ਼ਤ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਇਨਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕੇ!

ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਦਰ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ!”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:

“ਹੇ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ!

ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਥਿਤੀ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ।

ਨਤੀਜਾ ਦੇਖ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਕਈ ਹੋਰ ਲੋਕ ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਰਸਤਾ ਛੱਡ ਕੇ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪੈਣਗੇ!

ਹੇ ਖ਼ੁਦਾ!

ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਅਗਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਗਲਤ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਾ ਬਚਾਉਣਾ!”

ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ, ਤੇਜਾ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਮਜ਼ਾਕੀਆ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਮੁਸਕਰਾ ਪਏ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਗ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਭਿਖੂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਪਲੇਗ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸਨ ਕਿ:

“ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਬੋਝ ਹਲਕਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।”

ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਲੋਕ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚੇ ਸਨ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਸ ਖ਼ੁਸ਼ਫ਼ਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਕਿ: “ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਹਾਂ। ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਸਦਕੇ ਹੀ ਸਾਡੀ ਜਾਨ ਬਚੀ ਹੈ।”

ਲੋਕ ਮੂਰਖ ਸਨ ਜੋ ਜਾਨ ਬਚਣ ਤੇ ਘੁਮੰਡ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਸੱਚ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਜੇ ਕਿਹੜਾ ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਂ ਰੁੱਕ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਕਾਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਹੀ ਸੋਚ ਲੈਂਦੇ ਕੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਬਚ ਹੀ ਗਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਹੀ ਤੁਰ ਪਈਏ। ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਈਏ।

ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ:

“ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਦਿਮਾਗ ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਘੁੰਮ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ।

ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਰੱਬ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਰੱਬ ਵਾਂਗ ਖਲੋ ਕੇ ਉਹ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਜਿੱਤ-ਹਾਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ।”

ਲੋਕ ਸਿਰਜੂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿਰਜੂ ਭਿਖੂ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਜਾਵੇਗਾ ਵੀ ਜਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਵਾਪਿਸ ਆ ਕੇ ਕੋਈ ਝੂਠੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਸਿਰਜੂ ਤਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਤੌਬਾ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਭਿਖੂ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਭਿਖੂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਘਰ ਦੇ ਵਹਿੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਲ ਕੋਲ ਪਈ ਸੀ। ਲਾਸ਼ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਖੀਰਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭਿਖੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਤੜਪ ਕੇ ਮਰਿਆ ਹੈ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚਾਦਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਭਿਖੂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਦੂਜੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਘਰ ਸੀ ਪੂਰਨ ਦਾ। ਪੂਰਨ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਬੁਖਾਰ ਨਾਲ ਤੜਪ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਗਲਾਸ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰ ਕੇ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਪੀਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਨ ਬੋਲਣ ਜੋਗਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਪੂਰਨ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸਿਰਜੂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦੇ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਬਾਬੇ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਕੇ ਅਸੀਂ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਜ਼ੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਤੂੰ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬੰਨ ਕੇ ਮਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਆਏ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਉਹ ਜੁਲਮ ਮਾਰ ਗਿਆ। ਆਹ ਦੇਖ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਜੋੜਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜ ਲਏ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮਾਫ਼ੀ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ! ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਵਾ-ਸ਼ਕਾਇਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਚੰਗਾ ਜਾ ਮਾੜਾ ਜੋ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜੋ ਕੀਤਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੀਤਾ। ਮਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਓਸ ਰੱਬ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੀ ਇਹ ਕੰਮ ਬੇਹਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:

“ਜੇ ਤੇਰਾ ਦਿਲ ਗਲਤੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਇਨਸਾਨ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਇਨਸਾਨੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਪਲੇਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚਾ ਕੇ। ਤੀਸਰਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਰੱਬ ਹੀ ਬੇਹਤਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੱਸ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?”

ਪੂਰਨ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੈਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬੁਖਾਰ ਸੀ। ਮੈਂ ਨੇੜਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਦਵਾਈ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸਾਂ। ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਬੁਖਾਰ ਠੀਕ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੰਗਾ ਇਹ ਪਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦਵਾਈ ਸਿਰਫ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਹੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਭਿਖੂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਡਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਨਿੱਕਲਿਆ। ਜੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਹ ਦਵਾਈ ਖਵਾ ਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਜਿਆਦਾ ਤਕਲੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਨਾ ਮਰਾਂ। ਉਸ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦੀ ਦਰਦ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਪੂਰਨਾ! ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੌਣ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੇਰੀ ਦਵਾਈ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਧ ਦੇ ਦੇਵੇ! ਲੋਕੀਂ ਤਾਂ ਇਹਨਾ ਘਰਾਂ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਬਾਬੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਖ਼ੈਰ ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਜਿਆਦਾ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਦੱਸ ਕਿ ਤੇਰੀ ਗਾਂ ਦੁੱਧ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ!”

ਪੂਰਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਗਾਈਂ ਦੁੱਧ ਦਿੰਦੀ ਤਾਂ ਹੈ, ਪਰਸੋਂ ਚੋਇਆ ਸੀ ਦੁੱਧ।”

ਪੂਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬਾਲਟੀ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਵਾੜੇ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਬਾਬੇ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਦੇ ਵਾੜੇ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ। ਸਿਰਜੂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਤਾਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਪਲੇਗ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚਾਰ ਲੋਕ ਪਲੇਗ ਨਾਲ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਹੋਰ ਲੋਕ ਪਲੇਗ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਤਾਂ ਖੁਦ ਪਿੰਡ ਛੱਡਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਘੁੰਮਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਕਿ ਆਖਿਰ ਮਾਜਰਾ ਹੈ ਕੀ! ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਭਿਖੂ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਸਿਰਜੂ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹੀ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੋਕੀਂ ਵੀ ਡਰ ਨਾਲ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਐਂਨੀ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਿਹੜਾ ਪਲੇਗ ਨੇ ਡਰ ਕੇ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਉਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ:

ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਡਰ ਭਾਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੋਚਣ-ਸ਼ਕਤੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਭ-ਕੁੱਝ ਜਾਣਦਾ ਬੁੱਝਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਉਹ ਅਣਜਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਪਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਹੀ ਕੌਣ ਹੈ ਅਤੇ ਗਲਤ ਕੌਣ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਲੋਕ ਬਾਬੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ: “ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਪੈਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਕੇ। ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬਾਬੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਜੋਰ ਉੱਤੇ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚਾ ਹੀ ਲੈਣ।”

ਉਹਨਾ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕ ਜੰਗਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜਾ ਬਾਬੇ ਨੇ ਬਚਾਇਆ ਸੀ ਉਹਨਾ ਨੂੰ। ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੇ:

“ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਇਨਸਾਨ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ ਵਰਨਾ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਚੱਲਦੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਫਿਰ ਉਸ ਗੱਡੀ ਦਾ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।”

ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ਬਰ ਸਿਰਜੂ ਡੰਗਰਾਂ ਵਾਲੇ ਬਾੜੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਦੀ ਗਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੁੱਧ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਗਾਂ ਨੂੰ ਤੂੜੀ ਵਾਲੇ ਵਰਾਂਡੇ ਅੱਗੇ ਬੰਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ: “ਜੇ ਕੋਈ ਮੁੜ ਕੇ ਇਸ ਬਾੜੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਗਾਈਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤੂੜੀ ਹੀ ਖਾ ਲਵੇਗੀ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਨਲਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਕੇ ਇੱਕ ਟੱਬ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਟੱਬ ਗਾਈਂ ਦੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਗਾਈਂ ਦੇ ਅੱਠ-ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਲੰਘਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਇੰਤਜਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਗਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਲੈ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਬਾੜੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉਸ ਵੱਲ ਹੀ ਤੱਕ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬਾਬਾ ਜੀ! ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਲੇਗ ਪਈ ਹੈ। ਉਹਨਾ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਜਰੂਰ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੇੜਾ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਜਾਨ ਬਚੀ ਰਹੀ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਦੁੱਧ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਉਬਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਠੰਡਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਭਰ ਕੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਲੈ ਬਈ ਦੋਸਤਾ! ਆਹ ਪਿਆ ਏ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਆਹ ਪਈ ਏ ਦਵਾਈ! ਤੂੰ ਹੁਣ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਦਵਾਈ ਖਾ ਲੈ। ਦੁੱਧ ਉਬਾਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਏ। ਵੈਸੇ ਚਾਹ ਪੀਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਵੀ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਏ। ਜੇ ਤੂੰ ਕਹੇਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਥੋੜ੍ਹੇ-ਜਿਹੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਚਾਹ ਬਣਾ ਲਵਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ?”

ਪੂਰਨ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬਾਈ ਮਾਫ਼ ਕਰਦੇ! ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਕੇ ਮੈਂਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਏ?”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਚਾਹ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਪੂਰਨ ਨੇ ਵੀ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਦਵਾਈ ਖਾ ਲਈ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਚਾਹ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਜਿਹੀ ਦੂਰੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਚਾਹ ਪੀ ਲਈ। ਪੂਰਨ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬੇਹਤਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਚਾਹ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਲੈ ਬਈ ਦੋਸਤਾ! ਹੁਣ ਮੈਂ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ। ਹੋਰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗੇੜਾ ਮਾਰਨਾ ਬਾਕੀ ਏ। ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਤੇਜਾ ਸਰਪੰਚ ਖੜ੍ਹੇ-ਖੜ੍ਹੇ ਥੱਕ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਚਾਰ-ਪੰਜ ਘਰ ਹੋਰ ਵੀ ਨੇ ਜਿਹਨਾ ਵਿੱਚ ਪਲੇਗ ਨੇ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਏ। ਮੇਰੀ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਔਖਾ-ਸੌਖਾ ਉੱਠ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੁੱਧ ਹੋਰ ਪੀ ਲਵੀਂ। ਜੇ ਕਹੇਂ ਤਾਂ ਦੁੱਧ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੀ ਰੱਖ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਦੋ ਖਰਾਕਾਂ ਦਵਾਈ ਦੀਆਂ ਵੀ ਪਈਆਂ ਨੇ। ਖਾ ਲਵੀਂ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ: “ਵੈਸੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਪਲੇਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਐਵੇਂ ਕਿਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾ ਮਰ ਜਾਵੀਂ।”

ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਪੂਰਨ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਿਰਜੂ! ਤੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਦੋਸਤਾ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਪਲੇਗ ਹੈ। ਪਲੇਗ ਹੁੰਦੀ ਫਿਰ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਨੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ ਪਰ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਵਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਏ। ਇਸ ਲਈ ਹੌਂਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡ। ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖ। ਦਵਾਈ ਜਰੂਰ ਖਾ ਲਵੀਂ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ।”

ਸਿਰਜੂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਕੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਉਸ ਘਰ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਪਿਹਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਅਜੇ ਤੜਫ਼ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਣ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਸਿਰਜੂ ਪੂਰਨ ਦੇ ਘਰੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਘਰ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਬੇਖੌਫ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਦਾ ਦਿਲ ਡਰ ਨਾਲ ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਬੇਚੈਨੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬਾਬਾ ਜੀ! ਸਿਰਜੂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਵੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਬੇਖੌਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਏ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਪਲੇਗ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਕੁੱਝ ਕਰੋ। ਮਾਰੋ ਕੋਈ ਮੰਤਰ! ਜੇ ਸਿਰਜੂ ਬਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੇਰਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ। ਜਿਸ ਸੋਨੇ ਦਾ ਇਲਜਾਮ ਸਿਰਜੂ ਸਿਰ ਹੈ ਉਸ ਸੋਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧਾ ਸੋਨਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਹਰ ਸਾਲ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੁੱਝ ਕਰੋ।”

ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: “ਸਰਪੰਚਾਂ! ਸੋਨਾ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਕੋਈ ਅਹਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ। ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਜਿੰਨੇ ਕੰਮ ਤੂੰ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਏਂ ਉਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਕਰੀਂ। ਜਿਸ ਸ਼ੌਹਰਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤੂੰ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਏਂ ਨਾ, ਉਹ ਸ਼ੌਹਰਤ ਮੇਰੀ ਹੀ ਬਦੌਲਤ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਤੇਰਾ ਡਰ ਫੈਲਿਆ ਹੈ ਨਾ ਉਹ ਡਰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿ। ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਜਿਆਦਾ ਗੁਫਤਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ।”

ਤੇਜਾ ਸਰਪੰਚ ਚੁੱਪ ਤਾਂ ਕਰ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਬਾਬੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ। ਉਹ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ: “ਕੋਈ ਨਾ ਬਾਬਾ! ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਜਰਾ ਸਾਹ ਲੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿ ਤੇਜਾ ਕਿਸ ਬਲਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਗਿਰਗਿਟ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਜਿਸ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਘਰ ਸੀ ਦੁੱਲੇ ਦਾ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਭਰਾ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਵਰਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਭਰਾ ਦਰਦ ਨਾਲ ਤੜਪ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਤੇਗਾ ਸੀ। ਦੁੱਲਾ ਤੜਫ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਦੁੱਲੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਸਿਰਜੂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈ! ਮੈਂ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁਦਾ! ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ! ਜੇ ਮੈਂ ਬਚ ਗਿਆ

ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੇਰੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਨਾਲ ਵੀ ਭਿੜ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਈ! ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈ ਸਿਰਜੂ। ”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦੁੱਲੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਦੁੱਲਿਆ! ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਾਂ ਮੌਤ, ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਤਾਂ ਰੱਬ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੱਸ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਰੂਹ ਪੁਰਸਕੂਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਪੁਰਸਕੂਨ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਹੀ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਸਹੀ ਹੈ। ”

ਦੁੱਲੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਜਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਰਾਮਾਤੀ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਬਚਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਹ ਸਾਹਮਣੇ ਟਰੰਕ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਲੈ ਲਵੇ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾ ਲਵੇ। ”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦੁੱਲੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਜੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਫਿਰ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਨੀ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਬਾਬੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਰੱਬੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਤੁਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਸ ਬਾਬੇ ਵਰਗੇ ਤਾਂ ਬਿੱਲਕੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਰੱਬ-ਰੱਬ ਕਰ ਦੁੱਲਿਆ! ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਡੋਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਰੱਬ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਤੇਰਾ ਸ਼ਰੀਰ ਨੀਲਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਅਖ਼ਿਰੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੱਸ ਦੇ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ”

ਦੁੱਲੇ ਨੇ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਇਹ ਗੱਲ ਨਾਂ ਕਹਿ ਸਿਰਜੂ! ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਖ਼ੁਦ ਗਵਾਹ ਹਾਂ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ

ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ.....”

ਬਾਕੀ ਸ਼ਬਦ ਦੁੱਲੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ। ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਾਣ-ਪੰਖੇਰੂ ਉੱਡ ਗਏ ਸਨ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਦੁੱਲੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਫਿਰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਪੇਟੀ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਦੋ ਚਾਦਰਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਿਆ। ਚਾਦਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੁੱਲੇ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਆਇਆ। ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ਾ ਸਰਪੰਚ, ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਖਲੋਤੇ ਸਨ।

ਦੁੱਲੇ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਖਲੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਬਾਬਾ ਜੀ! ਜੇ ਕਹੋਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਆਰਾਮ ਕਰ ਲਵਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਜਿਹੀ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਤ ਵੀ ਗਹਿਰਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਫਿਰ ਜਾ ਆਵਾਂਗਾ।”

ਬਾਬਾ ਸ਼ਾਂਤਿਰ ਦਿਮਾਗ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਰੱਖੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ਪਲੇਗ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ। ਜਿਸ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਕੋਲ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਗੱਲ ਸੋਚ ਕੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬਿਲਕੁੱਲ ਨਹੀਂ! ਅਸੀਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਵੀ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਕਰ ਲਈਏ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖਲੋਤੇ ਹਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਸਾਬਤ

ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਜਲਦੀ ਦੂਜੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਤੈਨੂੰ ਡਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਏ! ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਵਾਰ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚਾ ਚੁੱਕਾ ਏ। ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੀ ਥਕਾਵਟ ਵੀ ਰੱਬ ਉਤਾਰ ਹੀ ਦੇਵੇਗਾ। ”

ਬਾਬੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਗੱਲ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵੀ ਠੀਕ ਹੈ ਬਾਬਾ ਜੀ। ਜੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਥਕਾਵਟ ਵੀ ਲਾਹ ਹੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਮੈਂ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਠੀਕ ਹੈ ਫਿਰ ਮੈਂ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ। ”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਲੇਗ ਵਾਲਾ ਅਗਲਾ ਘਰ ਉਸੇ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸਿਰਜੂ ਅੱਖੋਂ ਉਹਲੇ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਲਾਲਚ ਜਾਗ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ: “ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸਦੇ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ-ਨਾ-ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਜਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ”

ਬਾਬੇ ਨੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੇਜ਼ੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸਰਪੰਚਾ! ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਸਹੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਝ-ਨਾ-ਕੁੱਝ ਤਾਂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਨਹੀਂ ਮਰਨਾ ਸਿਰਜੂ ਨੇ। ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਖਲੋ ਕੇ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾ ਮੈਂ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਮੰਤਰ ਫੂਕ ਕੇ ਹੁਣੇ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ”

ਤੇਜ਼ਾ ਸਰਪੰਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬਾਬਾ ਜੀ! ਤੁਸੀਂ ਫ਼ਿਕਰ ਹੀ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਾਂਗਾ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਉੱਤੇ ਵੀ। ”

ਬਾਬਾ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਬੈਗ ਨੂੰ ਸਿਰਜੂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਿਆ ਸੀ ਉਹ ਬੈਗ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਹਨੇਰਾ ਜਿਆਦਾ ਗਹਿਰਾਉਣ ਕਾਰਨ ਬਾਬੇ ਨੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਲਈ ਬੱਲਬ ਜਗਾਇਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਸਿਵਾਏ ਕੱਪੜਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਬਾਬਾ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ: “ਆਖਿਰ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਉਹ ਦਵਾਈ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਕੁੱਝ-ਨਾ-ਕੁੱਝ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਹੈ ਸਿਰਜੂ ਕੋਲ।”

ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਜੇ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੜ੍ਹਚ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਅੱਧ ਖਾਧਾ ਅਮਰੂਦ ਬਾਬੇ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੇ ਤੁਭਕ ਕੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਿਆ। ਅਮਰੂਦ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਉੱਤੇ ਬੱਲਬ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਤਾ ਦਰੱਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਅਮਰੂਦਾਂ ਨੂੰ ਕੁਤਰ-ਕੁਤਰ ਕੇ ਸੁੱਟ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਧ ਖਾਧਾ ਅਮਰੂਦ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਤੋਤੇ ਵੱਲ ਜੋਰ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ। ਤੋਤਾ ਉੱਡ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਬਾਬਾ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾਈਆਂ ਅਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਭਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦਵਾਈ ਲੱਭਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਨਾ ਲੱਭੀ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਸਿਰਜੂ ਕੋਲ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕੀ ਲੱਭ ਲੈਣਾ ਸੀ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ। ਬਾਬਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ।

ਤੇਜਾ ਸਰਪੰਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਕਰਾਰੀ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਗਲੀ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

ਬਾਬਾ ਹਤਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਤੇਜਾ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਬਾਬੇ ਨਾਲ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੈਠ ਗਏ। ਹੁਣ ਰਾਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇੱਕ ਪਲੇਗ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੂਜਾ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਹੁਕਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼।

ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਡਰਾਵਣਾ ਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੂੰਹ ਹਨੇਰੇ ਜਿਹੇ ਸਿਰਜੂ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਚੱਕਰ ਲਗਾ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਕੇ ਖੜ੍ਹ ਗਿਆ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਪਲੇਗ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਚੱਕਰ ਮੈਂ ਲਗਾ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਦੋ-ਘੜੀਆਂ ਲਈ ਬੈਠ ਜਾਵਾਂ? ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।”

ਸਿਰਜੂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੌਂਦਲ ਜਿਹਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਸਖ਼ਤ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸਿਰਜੂ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਆਜਾ। ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੈ। ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਦੱਸ ਦੇਵੇਂਗਾ! ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਓਨਾਂ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬਾਬਾ ਜੀ! ਜੋ ਸੱਚਾਈ ਸੀ ਉਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਜੇ ਨਹੀਂ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੋ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜੀ ਸਦਕੇ ਕਰ ਲਵੋ। ਮੈਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਦੁੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਾੜਾ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਤੌਬਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਹਤਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਦੱਸੋ ਬਾਬਾ ਜੀ! ਮੈਂ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਾਂ? ਤੁਹਾਡੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਮੈਂ ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ ਪਲੇਗ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਹੈ?”

ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ: “ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲੋ। ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸਿਰਜੂ ਦਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ?”

ਜੋ ਲੋਕ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੱਥ ਲਗਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਜਾਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜਕੰਪ ਮੱਚ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਭੱਜ ਗਏ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਵੀ ਉਹਨਾ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਖਲੋ ਗਏ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਗਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਕਾਫੀ ਗਰਮ ਸਨ। ਸਿਰਜੂ ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਪਲੇਗ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਲੇਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਜਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹ ਗਏ ਸਨ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: “ਬਾਬਾ ਜੀ! ਇਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਲੇਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੈਠੇ ਰਹੋ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਚਣ ਦਾ ਕੋਈ-ਨਾ-ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲਵੋ। ਮੇਰਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲੈਣਾ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਰੱਬ ਰਾਖਾ!”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਣ-ਡਲਾਉਣ ਦੀ ਕਾਫੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਸ਼ ਨਾ ਆਈ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਗਰ ਉਹ ਲੋਕ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਏ ਤਾਂ ਘਰਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਆਖਿਰੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹਨਾ ਦੇ ਘਰਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ। ਘਰਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੜਨ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਜੂ ਉਹਨਾ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਰੱਖ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ।

ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵਹਿਲਾ ਹੋ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਨਲਕੇ ਤੋਂ ਮੂੰਹ-ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਵੜਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਤੋਤਾ ਬੈਠਾ

ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਉਸ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਤੋਤਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬੌਣੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਪਰ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਂ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਚੰਗਿਆਈ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਚ ਦੀ ਪਰਖ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਉੱਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ-ਜਿਹੇ ਸਵਾਰਥੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੁਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਖੁਦਪਸੰਦ ਨੇ।”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਹੁਣ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ। ਸਵੇਰੇ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ। ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਤੂੰ ਪਨਾਹ ਲੈ ਲਵੀਂ। ਬਾਕੀ ਗੱਲ ਓਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਰਾਂਗਾ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਤੋਤੇ ਦਾ ਰੂਪ ਲਿਆ ਅਤੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਉੱਡ ਗਿਆ। ਤੋਤੇ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ:

“ਹੇ ਰੱਬਾ!

ਮੈਨੂੰ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਸੁਮੱਤ ਬਖਸ਼ੀਂ।

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਅਤੇ ਹੱਕ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾ ਹੋਵਾਂ।”

ਦੁਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੁੰਨੇ ਹੋਏ ਆਲੂ ਖਾਧੇ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਸੌਣ ਵਾਸਤੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਲੇਟ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੱਤਿਆਂ ਅਜੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੀ ਸਮਾਂ ਬਿਤਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੇਟ ਖੜਕਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਅੱਖ ਖੁੱਲ ਗਈ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਗੇਟ ਖੋਲਿਆ। ਸਾਹਮਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ।

ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਹ ਪਿੰਡ ਮੇਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਹੀ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਏ ਹਾਂ। ਤੇਰਾ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚਾਂਗੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਘਰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰਾ-ਕੁੱਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀ ਮੁਬਾਰਕ। ਸਵੇਰੇ ਸਵੱਖਤੇ ਹੀ ਮੈਂ ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲਈ ਰਸਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਗਏ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬੈਗ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਵਰਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਪਏ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੋਂ ਤਾਂ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਣ ਤੱਕ ਇਸ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾਵਾਂ। ਚਾਨਣ ਹੋਣ ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਨਿੱਕਲ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਸੱਚਾਈ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਤੂੰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤੈਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬਾਬਾ ਜੀ! ਸਵੇਰੇ ਸਵੱਖਤੇ ਮੈਂ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡੋਂ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸੱਚਾਈ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਣਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਲੇਗ ਦਸਤਕ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ! ਜੇ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਫਿਰ ਤਾਂ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਨੰਬਰ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹਰ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਹੱਲ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਹਰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਵੋਗੇ। ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੈਸੇ ਇਸੇ ਗੱਲ ਨਾਲ ਬਟੋਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਜੰਨਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦੇਵੋਗੇ। ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਆਪਣੇ ਕੋਝੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੈਗ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਲੋਕੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਘਰ ਦੀਆਂ ਬਰੂਹਾਂ ਅੱਗੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਗੁਜਰ ਗਈ ਅਤੇ ਪੋਹ-ਫੁਟਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਬੇ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਾ ਸਕੀਆਂ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ। ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਤੋਤੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲੱਗਾ॥

ਮਿਆਰੇ

08

ਗੁਫਾ ਦਾ ਰਸਤਾ

8. ਗੁਫਾ ਦਾ ਰਸਤਾ

ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਸਿਰਜੂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਉੱਤੇ ਤੋਤੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਤੋਤੇ ਨੇ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦਾ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੇਗਾ। ਕੁੱਝ ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਤੇ ਉੱਤੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਹ ਤੋਤੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਤੁਰ ਪਿਆ।

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸਿਰਜੂ ਤੋਤੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਦਿਨ ਗੁਜਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਵੀ ਢਲਣ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਪਿੰਡ ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਾਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੋਤਾ ਇੱਕ ਦਰੱਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਸਿਰਜੂ ਵੀ ਉਸ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਥੱਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਗਿਆ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਵੀ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਸੁਣਾ ਬਈ ਦੋਸਤਾ! ਕੀ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਏ ਤੇਰਾ? ਕੀ ਬਣਿਆ ਤੇਜੇ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਦਾ?”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬਣਨਾ ਕੀ ਸੀ ਭਰਾਵਾ! ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਬਥੇਰਾ ਸੱਚ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਰੱਸੀਆਂ ਖੋਲਣ ਵਾਲੇ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਸਨ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਕੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਹੀ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਲੰਘ ਗਏ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੋਤੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਾਓ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਇੱਕ-ਦੋ ਇਨਸਾਨ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਸੀ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਹ ਚੰਗੇ ਵੀ ਸਨ ਪਰ ਸਾਡੀ ਕਸੌਟੀ ਤੇ ਉਹ ਪੂਰਾ ਨਾ ਉੱਤਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਦਿਨ ਵੀ ਐਂਵੇ ਹੀ ਲੰਘ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਤੋਤੇ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਹੀ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਉਹ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਏਂ?”

ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਜਾਣਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸਿਰਜੂ, ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਏ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਤੋਤੇ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਹੇਗਾ?”

ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਤੋਤੇ ਨੇ ਬੌਣੇ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਗੁਫਾ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਜਾਤ ਬੱਚਾ ਫਸ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਹੈ ਉਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਗੁਫਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੀ ਦੱਸਾਂਗਾ। ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਤੁਸੀਂ ਰਲ ਕੇ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜੂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਮ ਤੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੱਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਜੰਗਲ ਦਾ ਹਰ ਮੋੜ ਤੁਹਾਡਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਗੁਫਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਮਕਿਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਫਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਹੱਸਮਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਇਆਜਾਲ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਨਕਸ਼ਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਗੁਫਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਉਸ ਖੇਤ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਜਿਹਾ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਮਿੱਟੀ ਉੱਤੇ ਨਕਸ਼ਾ ਬਣਾ ਕੇ ਲੁੰਬੜ, ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਮਝਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਸਤਾ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਬੌਣੇ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਟਿਕੀ ਰਹੇਗੀ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹਨਾ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਫ਼ਸ ਗਿਆ ਫਿਰ ਉਹ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ: “ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਨਵਜਾਤ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਅਸਲੀ ਚਣੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਗਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਫ਼ੇਲ ਹੋ ਗਿਆ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਕਦਮ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਮਿਲਾਂਗਾ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਤੋਤੇ ਦਾ ਰੂਪ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਡ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਓੜਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਬਹੁਤ ਚਣੌਤੀ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਰਾਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਤ ਪਿੰਡ ਕੋਲ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਵੇਰੇ ਸੱਵਖਤੇ ਹੀ ਜੰਗਲ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਵਾਂਗੇ।”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਆਪਾਂ ਕਿਹੜਾ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਤੁਰ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਹੀ ਗੁਫਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਾ ਏਂ। ਕੀ ਪਤਾ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ-ਕੁ-ਰਾਤਾਂ ਪੈਣੀਆਂ

ਨੇ? ਫਿਰ ਕੀ ਬਣੇਗਾ ਤੇਰਾ? ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਤੁਰ ਪੈ। ਕੋਈ ਨੀ ਫੜਦਾ ਤੈਨੂੰ!”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਗੱਲ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵੀ ਠੀਕ ਹੈ। ਰਾਤਾਂ ਤਾਂ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਣੀਆਂ ਹੀ ਨੇ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਰਾਤ ਦੇ ਸਿਰਫ ਆਲੂ ਹੀ ਖਾਧੇ ਹੋਏ ਨੇ।”

(ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ) ਤੋਤੇ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ: “ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਨਵਜਾਤ ਬੱਚਾ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਂਦਾ ਕਰ, ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾ। ਸਾਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਫਰ ਤਹਿ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਮਿਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਫਲ-ਫਰੂਟ ਖਾ ਕੇ ਗੁਜਾਰਾ ਕਰ ਲਵੀਂ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਾ ਤੇਰੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ। ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਕੀਂ ਕੀ ਸੋਚਣਗੇ? ਐਂਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੈਦਲ ਤੁਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾ ਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਵੈਸੇ ਗੁਫਾ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਇਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਖਾਣ ਲਈ ਰੋਟੀ ਵੀ ਮੰਗ ਲਵਾਂਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ: “ਤੋਤੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਫਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਮੰਨੋ! ਭੁੱਖ ਦਾ ਜੁਗਾੜ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੰਗੇ ਤੋਂ ਲੰਘਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।”

ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਪਾਸੇ ਬਣੇ ਥੜੇ ਉੱਤੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰੋਂ ਕੁੱਝ ਖਾਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

ਥੜੇ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਕੋਈ ਨਾ ਭਾਈ, ਰੋਟੀ-ਪਾਣੀ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਖੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਹ ਦੱਸ ਕਿ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ? ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹਨਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਲਦਾ ਫਿਰ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ੌਂਕ ਜਾਗਿਆ ਇਹਨਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ?”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੈਂ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹਨਾ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ। ਟੋਆ ਸ਼ਾਇਦ ਦੂਜੇ ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਟੋਏ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਇਹ ਆਪ ਹੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਇਹ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਨੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪਲੇਗ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਬਚ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਵਾਪਿਸ ਪਿੰਡ ਅਇਆ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਪਲੇਗ ਦੀ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਸਮੇਤ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਵੀ ਪਲੇਗ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਹਨਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਲੱਭਾਂਗਾ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।”

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਵੀ ਲੱਗਭੱਗ ਪਲੇਗ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਰੋਟੀ-ਪਾਣੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ, ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਜੰਗਲ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ। ਸ਼ਾਮ ਢਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਹੁਣ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਪੂਰੀ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਜੰਗਲ ਵੱਲ ਭੱਜਣ ਲੱਗੇ। ਰਾਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਿਰਜੂ, ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਸਨ ਜੰਗਲ ਘਣਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਹੱਸਮਈ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਾਲਾਕੀ ਨਾਲ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਮਾਇਆ

09

ਚਿੱਟੀ ਰੇਖਾ

9. ਚਿੱਟੀ ਰੇਖਾ

ਭੇੜੀਆ, ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਹੁਣ ਜੰਗਲ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਹਮਣਾ ਮੌਤ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਇਆਵੀ ਜਾਲ ਨਾਲ।

ਰਾਤ ਕਾਫੀ ਗਹਿਰਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਉਹਨਾ ਕੋਲ ਰੁਕਣ ਲਈ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਨਵਜਾਤ ਬੱਚੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਸੀ। ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਮਾਇਆਵੀ ਜਾਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾਂ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਦੇ ਰਹੋ।”

ਹੁਣ ਭੇੜੀਆ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ (ਜਾਨਵਰ ਜਾਂ ਦਰੱਖਤ) ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦਾ। ਫੂਕ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ। ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਮਾਇਆਵੀ ਜਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੰਗਲ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਨੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਹੁਣ ਰਾਤ ਦਾ ਹਨੇਰਾ ਆਪਣੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਰੁੱਕ ਗਿਆ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਬਹੁਤ ਡਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਕਰੋ।”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾ। ਕੁੱਝ ਦੂਰੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿਰਜੂ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਕੁੱਝ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਜਾਨਵਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਿੱਕਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਿਰਫ਼ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇੰਜ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ। ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਉਹਨਾ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਨਾ ਆਇਆ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਸਿਰਜੂ, ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆਂ ਉਹਨਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੁਰਦੇ ਰਹੇ। ਤੜਕੇ-ਜਿਹੇ ਉਹ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਹੱਸਮਈ ਦਰੱਖਤ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜਾਨਵਰ ਉਹਨਾ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦਾ ਤਾਂ ਦਰੱਖਤ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਲੈਂਦੇ। ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਵਾਪਿਸ ਚਲੇ ਗਏ।

ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਤਾਕਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾ ਤਾਕਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸਫ਼ੇਦ ਰੇਖਾ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਰੇਖਾ

ਦੇ ਉੱਤੇ ਤੁਰ ਕੇ ਇਹਨਾ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਰੇਖਾ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਟਟੋਲ ਲੈਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਰੇਖਾ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਮਾੜੇ ਕਰਮ ਜਿਆਦਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਰੇਖਾ ਜਲਾ ਕੇ ਰਾਖ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ”

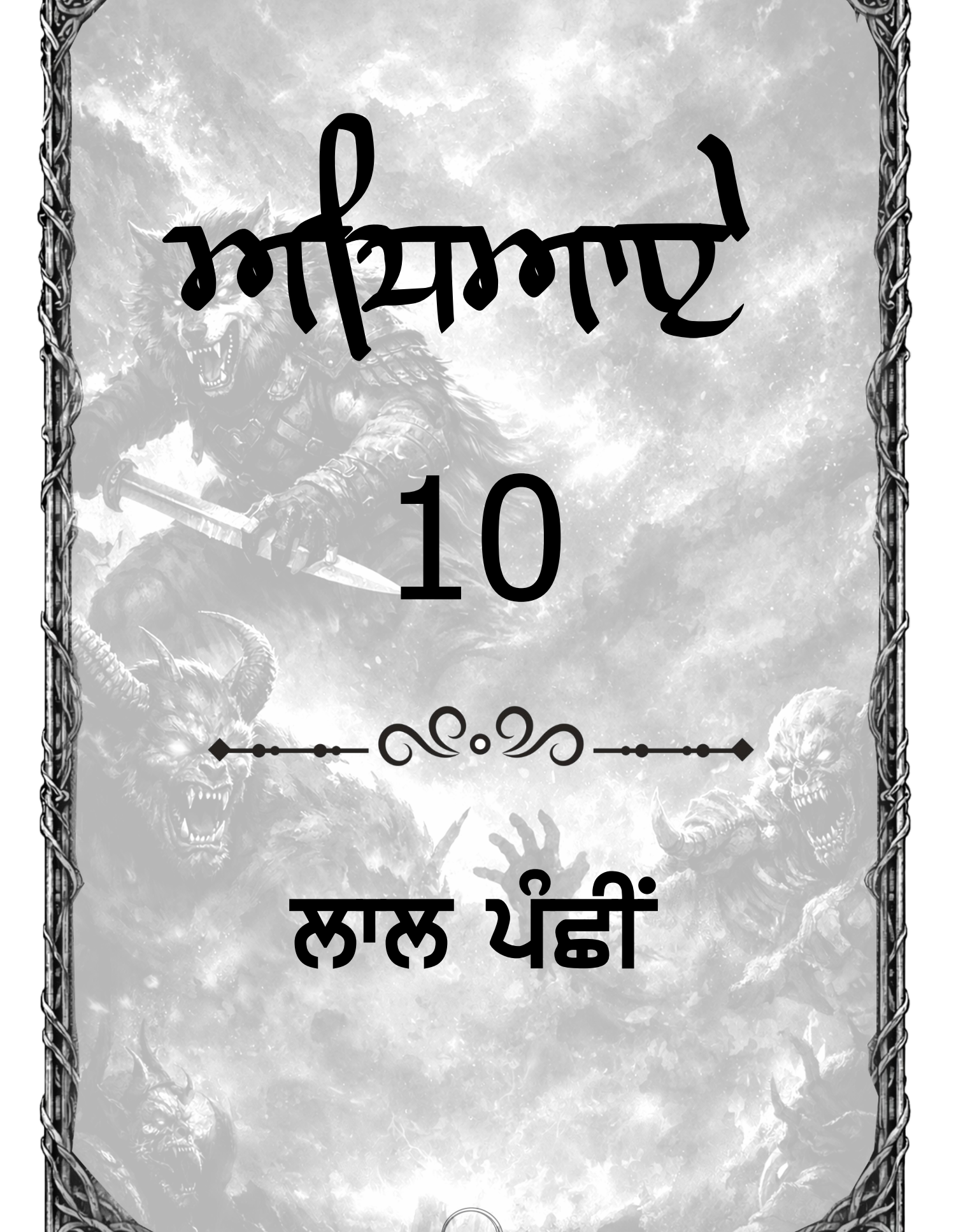
ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਆ ਚੁੱਪ ਕਰ ਕੇ ਖੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸਫੇਦ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਵੀਂ। ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਪਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਠੀਕ ਹੈ! ਮੈਂ ਹੀ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਵੈਸੇ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਜਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸਾਂ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਬਣੂ ਮੇਰਾ। ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਜਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ! ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਜਿਆਦਾ ਕੀਤੇ ਕੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ”

ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਜਾ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਬਿੱਲਕੁੱਲ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਭੇੜੀਆ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਮਕਦਾਰ ਅਤੇ ਸਫੇਦ ਰੇਖਾ ਨਿੱਕਲੀ ਜੋ ਕਿ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਪੈਰ ਰੇਖਾ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਲੁੰਬੜ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਿਰਜੂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੇਖਦੇ-ਹੀ-ਦੇਖਦੇ ਸਿਰਜੂ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਓੜਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸਿਰਜੂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਵੀ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਦੇਖਦੇ-ਹੀ-ਦੇਖਦੇ ਉਹ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਓੜਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹਨਾ ਦੇ ਲੰਘ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਆ ਉੱਠ ਕੇ ਖਲੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਣ ਵਾਲੀ ਰੇਖਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ ਭੇੜੀਆ ਵੀ ਰਹੱਸਮਈ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਦਰੱਖਤਾਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ।

ਭੇੜੀਆ ਹਰ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਰੁੱਕ ਕੇ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਦਾ। ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਦਰੱਖਤ ਆਪਣੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਜ ਸਮੇਟ ਲੈਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਰਹੱਸਮਈ ਦਰੱਖਤ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਮਝ ਰਹੇ ਸਨ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਭੇੜੀਆ ਵੀ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਹ ਓਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਗੁਫਾ ਦਾ ਮੂੰਹ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ॥

ਸ਼ਿਸ਼ਮਾਏ

10

ਲਾਲ ਪੰਛੀ

10. ਲਾਲ ਪੰਛੀ

ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭੇੜੀਆ, ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਖੜ੍ਹ ਗਏ। ਜੰਗਲ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦਾਸ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕਰੁਣਾਮਈ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਦਰੱਖਤ ਜਿਆਦਾ ਸੰਘਣੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਬਿੱਲਕੁੱਲ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਪੰਛੀ ਉੱਡ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਕਾਫੀ ਵੱਡਾ ਸੀ। ਲਾਲ ਪੰਛੀ ਉੱਡ ਕੇ ਗੁਫਾ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਨੇੜੇ ਮੰਡਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

ਲਾਲ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਟਹਾਸ ਨੁਮਾ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ। ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਇੰਜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਅਦਿਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੱਕਾਰੀ ਭਰਿਆ ਹਾਸਾ ਹੱਸ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਗੁਫਾ ਦਾ ਮੂੰਹ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਕੀ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਜਾਓ। ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਖ਼ਿਰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਕੀ ਰਿਹਾ ਹੈ!”

ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਭੇੜੀਆ ਕੁੱਝ ਦੇਖਦਾ ਜਾਂ ਸੋਚਦਾ ਓਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਵਜਾਤ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗੀ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਾਫੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇੰਜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਅਦਿਸ਼ ਯੁੱਧ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਲੂੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਡਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। **ਰੱਬ ਅਤੇ ਨੇਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੁਦਰਤ ਆਪ ਕਰਦੀ ਹੈ।** ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਣ ਵਾਲੇ ਹਾਸੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੜਾਈ ਨੇਕੀ ਅਤੇ ਬਦੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਫਾ ਵੱਲ ਵਧੋ। ਬੌਣੇ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ ਨਵਜਾਤ ਬੱਚੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਚਲੋ ਅੱਗੇ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ।”

ਕੁੱਝ ਦੂਰੀ ਤਹਿ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੂੰਬੜ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: “ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਖ਼ਿਰ ਮਾਜ਼ਰਾ ਹੈ ਕੀ। ਬੱਸ ਤੁਸੀਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ਼ ਤੁਰਨਾ ਹੈ।”

ਉਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਗੁਫਾ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲੱਗੇ। ਭੇੜੀਆ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਪਰਬਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪੱਥਰ ਉਹਨਾ ਦੇ ਬਿੱਲਕੁੱਲ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆ ਕੇ ਡਿੱਗਾ। ਪੱਥਰ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੂੰਬੜ ਘਬਰਾ ਗਏ। ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਪਰਬਤ ਦੇ ਸ਼ਿਖਰ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਭੇੜੀਆ ਸ਼ਾਇਦ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੂੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਅਸੀਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਓਸ ਇੱਕ ਪੰਛੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਅਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪੰਛੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਵੇ, ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਓਸ ਪੰਛੀ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਇੰਚ ਵੀ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਉਹ ਪੰਛੀ ਸਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਗੁਫਾ ਦੇ ਦੁਆਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਗਵਾ ਸਕਦਾ।”

ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਅਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਅਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਅਕਾਰ ਦਾ ਲਾਲ ਪੰਛੀ ਉੱਡਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਦਾ ਆਕਾਰ ਕਾਫੀ ਵੱਡਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਹਨਾ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਮੰਡਰਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਮੰਡਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਛੀ ਨੇ ਗੁਫਾ ਵੱਲ ਉੱਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਚੱਲੋ! ਇਸੇ ਪੰਛੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਰਹੀਂ। ਇਨਸਾਨੀ ਸ਼ਰੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਜਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਗਲਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਹੀ-ਸਲਾਮਤ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਣਾ ਤੇਰਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਗੱਲ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਉਸ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਪੰਛੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਜੂ ਉਹਨਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਥੋੜ੍ਹੇ-ਜਿਹੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮਖੋਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਜਿਹਨਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਉਹਨਾ ਨੇ ਕਦੇ ਅਜਿਹੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ।

ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਭੱਜੇ ਪਰ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹਨਾ ਦੀ ਟੱਕਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਹਾਥੀ ਨਾਲ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸਦੀ ਸੁੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਗ ਨਿੱਕਲ ਰਹੀ ਸੀ।

ਹਾਥੀ ਕੋਲੋਂ ਡਰ ਕੇ ਉਹ ਆਦਮਖੋਰ ਜਾਨਵਰ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਉਚਾਈ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਏ। ਸਿਰਜੂ ਤਾਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪਲੇਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਦੇ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ ਕਿ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਨੇਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਐਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਕੂਨਮਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਿਰਜੂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਦੁਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ: “ਹੇ ਮੇਰੇ ਮੌਲਾ! ਮੇਰੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦਵੋ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ। ਹੇ ਰੱਬਾ ਬਸ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੋ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਬਲ ਬਖਸ਼ੋ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਵਾਂ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਚਾਹੇ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ!!”

ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੂੰਬੜ ਵੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਅੱਗੇ ਹਿੰਮਤ ਬਖਸ਼ਣ ਦੀ ਹੀ ਦੁਆ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਲਾਲ ਪੰਛੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਗੁਫ਼ਾ ਦੇ ਦੁਆਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਗੁਫ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਿਆਨਕ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਨਵਜਾਤ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜ ਰਹੀ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮੱਧਮ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਰੋ-ਰੋ ਕੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦਾ ਗਲਾ ਬਹਿ ਗਿਆ ਹੋਵੇ॥

ਸ਼ਿਸ਼ਮਾਏ

11

ਦਰ

11. ਵਰ

ਗੁਫਾ ਦੇ ਦੁਆਰ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਰਾਤ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਣ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਕਦੇ ਫੇਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦਿਮਾਗ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਦਿਲ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇਂਦੀ!!”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ: “ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਮਤਿਹਾਨ ਹੈ। ਗੁਫਾ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਹੈ। ਬੌਣੇ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮੁਮਕਿਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰੋਗੇ ਜਿਸ ਕੰਮ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚ ਜਾਵੇ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੋ ਕੇ ਮੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰੋ।”

ਭੇੜੀਆ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ਿਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਲੱਗਦਾ ਹੈ! ਤੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈਂ। ਅਪਣੀ ਜਿੰਦ ਤਿਆਗ ਕੇ ਜੇ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਅੱਜ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨਾਂ ਪੈਂਦੀ। ਤੂੰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਕਿਤੇ-ਨਾ-ਕਿਤੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ।”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਉਸ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਕਹੀ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਬਸ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੱਸ ਕੇ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਿਆ। ਗੁਫਾ ਜਿਆਦਾ ਲੰਮੀ-ਚੌੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਥੜ੍ਹੇ-ਨੁਮਾਂ ਚਟਾਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਪਿਆ ਰੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਵੀ ਪਈ ਸੀ। ਚਟਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਮਰਦ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਵੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ”

ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਜਾਇਜਾ ਲਿਆ। ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਨੇਕੀ ਅਤੇ ਬਦੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੀ ਬਾਜੀ ਖੇਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਜੰਗ ਜੋ ਆਮ ਅੱਖ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਹੀ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਗੁਫਾ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜ-ਕੁ-ਮਿੰਟ ਦੀਵਾਰਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਲੁੰਬੜ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਿੱਕਤ ਤੋਂ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਲੇਕਿਨ ਜਦੋਂ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਰ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਗੁਫਾ ਦੀ ਇੱਕ ਦੀਵਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਬਣ ਲੱਗੀ ਜਿਵੇਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੀਬਰਤਾ ਵਾਲਾ ਭੁਚਾਲ ਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਜੂ ਡਰ ਗਿਆ। ਉਹ ਭੱਜ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਗਿਆ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਡਰ ਨਾ ਸਿਰਜੂ! ਸਾਹਮਣੇ ਥੜ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਨਸਾਨੀ ਸ਼ਰੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ”

ਸਿਰਜੂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਵੱਧਦਾ ਓਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ: “ਅਜੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਸਿਰਜੂ! ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਜਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਹਸਰ ਵੀ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ? ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਕੌਣ ਸਨ? ਮੈਂ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ! ਇਸ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ ਚਾਹੇ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਚਲੀ ਜਾਵੇ!!”

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਬੱਚੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਗਿਆਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਧੱਕਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ।

ਅਚਾਨਕ ਗੁਫਾ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਰੌਸ਼ਨੀ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਜਿਸਮ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਲਾਲ ਰੇਖਾਵਾਂ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਜਿਸਮ ਦੁਆਲੇ ਜਾਲ ਬੁਣ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ।

ਗੁਫਾ ਵਿਚਲਾ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਸੁਣਾਈ ਹੋਈ ਕਹਾਣੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ।

ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ: “ਲਾਲ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਨਿਰਵਿਘਨ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਉਸ ਜਾਲ ਵਿਚਲਾ ਇਨਸਾਨ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ, ਸਦਾ ਲਈ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਚਾ ਸਕਦਾ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ: “ਜੇ ਜਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਲ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਤੀਸਰਾ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਰੇਖਾਵਾਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਲ ਵਿਚਲਾ ਇਨਸਾਨ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

ਕਹਾਣੀ ਯਾਦ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਿਮਾਗ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ: “ਇਸ ਸਮੇਂ ਭੇੜੀਆ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੇਰੀ ਗਿਣਤੀ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੈਂ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੀਸਰੀ ਚੀਜ਼ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ!”

ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਹੱਟ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲਾਲ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆ ਗਿਆ। ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਉਣ ਨਾਲ ਲਾਲ ਰੇਖਾਵਾਂ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਉਲਝ ਕੇ ਗੁਫ਼ਾ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਗਈਆਂ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਚੀਖ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਰੇਖਾਵਾਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਕਿਆ ਬਾਤ ਹੈ! ਤੂੰ ਤਾਂ ਕਮਾਲ ਹੀ ਕਰਤੀ!! ਯਕੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਇਹਨਾ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ। ਜੇ ਅੱਜ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਫਿਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਬਣਨਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕੀਤਾ ਈ ਦੋਸਤਾ!! ਵੈਸੇ ਤੈਨੂੰ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਟ ਬਾਰੇ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਸੀ?”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ! ਇਹਨਾ ਲਾਲ ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਈ ਹੋਈ ਕਹਾਣੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ। ਮੈਂ ਹੌਂਸਲਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਅਤੇ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆ ਗਿਆ।”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਕੀ ਕਿਹਾ? ਤੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੁਫਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸੀ! ਕੌਣ ਸਨ ਤੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ? ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਸੀ?”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਹਾਂ-ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ! ਜੇ ਮੇਰੇ ਦਾਦੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੱਚ ਹੋਈ ਫਿਰ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਗੁਫਾ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਮੈਨੂੰ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਸੁਣਾ ਦੇ! ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੱਦਦ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਕੀਰ ਤੱਪਸਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਫ਼ਕੀਰ ਨੂੰ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖ਼ਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗੁਫਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬੈਠ ਕੇ ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਕਾਂਤ ਕਾਰਨ ਫ਼ਕੀਰ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਫ਼ਕੀਰ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਗਿਆ।”

ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ: “ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗਾ। ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਗੂੰਜ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿਚਲੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਾਂਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੁਰ ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ

ਖੋਜਦੇ। ਸਾਲਾਂ-ਦੇ-ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ ਪਰ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਚਾਲ ਫਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ। ”

ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ: “ਸੱਤਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਸਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਸੀ ਕਿ ਅਸੁਰ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹਠੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਬਹੁਤ ਕਠਿਨ ਸੀ। ਅਸੁਰ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਐਨੇ ਪੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਆਪਣਾ ਮਤਲਬ ਕੱਢਣ ਲਈ ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ। ਭਗਤੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹ **ਸ਼ਿਵ ਜੀ** ਅਤੇ **ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ** ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਕਿ ਅਸਲੀ ਭਗਤ ਉਹਨਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੰਮਜ਼ੋਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ। ”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਮੁਤਾਬਕ ਜਦੋਂ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿਚਲੇ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਫੇਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਸੁਰ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਠਾਣ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਰਾਦਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਫਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਨੂੰ ਤੋੜੇਗਾ। ਉਹ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਫਕੀਰ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਅਸੁਰ ਨੇ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਫਕੀਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਸੁਰ ਦੇ ਬੋਲ ਵੀ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗੇ। ਅਸੁਰ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਗਿਆ। ”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ: “ਅਸੁਰ ਦੇ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਹਰ ਵੇਲੇ ਮਚਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਇੱਕ ਹੀ ਗੱਲ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਕਦੋਂ ਫਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਟੁੱਟੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਲਈਏ। ”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ) ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਦੱਸ ਭਗਤਾ! ਕੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਤੇਰੀ? ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਜੇ ਮੰਗਣਾ ਹੈ ਮੰਗ ਲੈ!”

(ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਅਸੁਰ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਤਾਲ-ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ। ਅਸੁਰ ਨੇ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਦੇਵਤਾ ਜੀ! ਮੇਰੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਸ਼ਣ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ! ਉਹ ਮੇਰੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿਓ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ! ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇ ਦੇਵੋ! ਮੈਂ ਓਸੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।”

(ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਅਸੁਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਹੱਸ ਪਿਆ। ਦੇਵਤਾ ਜੀ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ: “ਮੈਂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਜਰੂਰ ਹਾਂ! ਲੇਕਿਨ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਤੱਪ ਦਾ ਫਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲ ਕੇ ਦੱਸ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਸੁਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਅਸੁਰ ਅਤੇ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਜਦੋਂ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚਲੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਆਏ।

(ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਕੀ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ? ਫਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਤਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟੀ। ਤੂੰ ਸਿੱਧਾ-ਸਿੱਧਾ ਬੋਲ! ਦੇਵਤਾ ਜੀ ਇਸ ਫਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿਓ! ਜੇ ਫਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਭਗਤੀ

ਬਚਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਵਤਾ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਵਰ ਮੰਗ ਲੈ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਗੁਫਾ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੈਠ ਕੇ ਕੋਈ ਭਗਤੀ ਨਾਂ ਕਰ ਸਕੇ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ: “ਅਸੁਰ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਜੀ ਖਿੜਖਿੜਾ ਕੇ ਹੱਸਣ ਲੱਗੇ ਪਰ ਉਹਨਾ ਨੇ ਇਹਨਾ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਵਤਾ ਜੀ ਓਸ ਅਸੁਰ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਜੋ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਸੀ।

(ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਕੋਈ ਅੱਧੇ-ਕੁ-ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬਹੁਤ ਸੋਚ ਲਿਆ ਭਗਤਾ! ਹੁਣ ਦੱਸਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਕੀ ਹੈ? ਕਿਹੜਾ ਉਦੇਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਤੂੰ ਭਗਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ। ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਭਗਤ ਹਨ ਜਿਹਨਾ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਭਗਤ ਹੋਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੇਰੀ ਸਖ਼ਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਸਮਾਧੀ ਵਾਲਾ ਅਸੁਰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਓਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮਹਾਰਾਜ! ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਪਾਤਾਲ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਇਨਸਾਨ ਜਾਂ ਭਗਤ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਕਠੋਰ ਤਪੱਸਿਆ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਤੱਪ ਕਰ ਸਕੇ।”

(ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:

“ਤੱਪ ਸਿਰਫ਼ ਤੱਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਕਠੋਰ ਜਾਂ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ!

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੱਪ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ
ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ!!

ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਮੁਤਾਬਕ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਾਦ ਹੈ!

ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਹੱਸ ਕੇ ਕਰੇ ਜਾਂ ਸ਼ਰੀਰ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਕਰ ਲਵੇ!!

ਭਗਤੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਮਾਈਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ,

ਭਗਤੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮਾਈਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ!!

ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਰੂਹ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ!

ਉਸ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕੌਣ ਹੈ, ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੀ ਇਸ
ਗੱਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਜਿਆਦਾ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ!

ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਵਕਤ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ!”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ) ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੁਹਾਡੇ
ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਜਿਸ ਭਗਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਇਸ
ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਓਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾਂਗਾ। ਜੇ ਵਰ ਉਹ ਮੰਗੇਗਾ
ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਵੋ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਅਸੁਰ ਹੋਰ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋ
ਗਏ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ: “ਮਹਾਰਾਜ! ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰੱਤੀ ਭਰ
ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤੱਪ ਕੀਤਾ ਹੀ ਇਸ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ
ਸਮਾਧੀ ਤੋੜੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤਵੱਜੋਂ ਦੇ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ
ਵਿਚਕਾਰ ਦਰਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ) ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਉਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਧੀ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਦੱਸ ਭਗਤਾ! ਕੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਤੇਰੀ?”

ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੇ ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਦੇਵਤਾ ਜੀ! ਥੋੜ੍ਹਾ-ਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਦੇ ਦੇਵੋ। ਸੋਚਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਦਰਕਾਰ ਹੈ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਤਥਾ ਅਸਤੂ! ਭਗਤਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸਮਾਂ-ਹੀ-ਸਮਾਂ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਐਨਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਤੇਰੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਦਾ ਰਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੂਸਰੇ ਭਗਤ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਭਗਤ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਦੁਬਾਰਾ ਆਵਾਂਗਾ।”

(ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਜੀ ਆਲੋਪ ਹੋ ਗਏ। ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਆਲੋਪ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਕੋਲੋਂ ਸੋਚਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕਿਉਂ ਮੰਗਿਆ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਤੱਪ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ਇਸ ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਕਿਤੇ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੱਪ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੇਰਾ ਹਿਰਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ! ਤੂੰ ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਨਾ ਤੋੜ ਕੇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਬਣਨ ਲਈ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ!”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ) ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲੇ ਅਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ: “ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਤ ਮਾਰੀ ਗਈ ਏ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤਪ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਤੋਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਰਮੰਗ ਲੈਂਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਵੀ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ

ਹੱਥ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨਾਲ ਲੜਣ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਦਿਮਾਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ!!”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਅਸੁਰ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹਿਸ-ਬਾਜੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਜਿਆਦਾ ਭਖ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਮਾਧੀ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੇ ਬਗਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਠੀਕ ਹੈ! ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਐਦਾਂ ਹੀ ਸਹੀ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਹੋਰ ਭਗਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜਰੂਰਤ ਹੀ ਨਾ ਪਵੇ!!”

ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਅਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ-ਬਾਜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਸੁਰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਪ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਅਸੁਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ।

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ) ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੇ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਦਾ ਫਲ ਮੰਗਦਿਆਂ ਇਹ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ: “ਹੇ ਦੇਵਤਾ ਜੀ! ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵਰ ਦੇ ਦੇਵੋ ਕਿ ਜੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ਉਹ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋ ਜਾਵੇ।”

ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਦੇ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਦੂਤ ਨੇ ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਾਂ। ਕੀ ਇਹ ਤੇਰਾ ਆਖਿਰੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ?”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਅੱਗੇ ਤੋਰੀ) ਉਹਨਾਂ ਅਸੁਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਸੁਰ ਬਹੁਤ ਚਲਾਕ ਸੀ। ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਸੁਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਅਸੁਰ ਵੀ ਤੱਪ ਕਰਨ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਣ ਲੱਗਾ।

ਤਪ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਸੁਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਪਣੀ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ: “ਜੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਤੱਪ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਉਸਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਅਸੁਰ ਦੇ ਇਹਨਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਬਾਕੀ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਜੋ ਅਸੁਰ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਬੈਠ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਬਚ ਗਿਆ। ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਦੂਤ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੂਤ ਦੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਨੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਦੀ ਭਗਤੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਤਾਂ ਬੱਸ ਦੂਤ ਕੋਲੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਭਗਤੀ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਤੱਪ ਛੱਡਣ ਬਾਅਦ ਉਹ ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਜਾਣ ਸਕੇ। ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: “ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਦੂਤ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ ਗਿਆ ਸੀ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ) ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਥੱਕ-ਹਾਰ ਕੇ ਉਹ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰ ਰਹੇ

ਅਪਣੇ ਸਾਥੀ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਬੁਰਾ ਹੋ ਗਿਆ
ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਤੂੰ ਹੋਵੇਂਗਾ।”

ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਾਥੀ ਅਸੁਰ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ
ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ॥

ਸ਼ਿਸ਼ਮਾਏ

12

ਖੂਨੀ ਪਿਆਸ

12. ਖੂਨੀ ਪਿਆਸ

ਇੱਕ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਅਸੁਰ ਭੁੱਖ-ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਰੋਲਾ ਪੌਣ ਲੱਗੇ। ਅਸੁਰ ਖੂਨ ਪੀਣ ਦੇ ਆਦੀ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਸ਼ੈਤਾਨ ਖੂਨ ਪੀਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਖੂਨ ਦੀ ਪਿਆਸ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਤੜਫ਼ਣਾ ਵਧ ਗਈ

(ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਜੋ ਅਸੁਰ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਕੈਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਹੋਈ। ਉਹ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਉਂਦਾ। ਉਹਨਾ ਦੀ ਚੀਰ-ਫਾੜ ਕਰਕੇ ਖੂਨ ਅਤੇ ਮਾਸ ਕੈਦ ਹੋਏ ਅਸੁਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਸਿਲਸਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਛੇ-ਮਹੀਨੇ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਛੇ-ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਈ।

ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਦਾ-ਕਰਦਾ ਜੰਗਲ ਨੇੜਲੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਮੂੰਗਫਲੀ ਪੁੱਟਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਖੇਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕਿਨਾਰਾ ਬਿਲਕੁੱਲ ਜੰਗਲ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਅਸੁਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਸ ਕੁੱਝ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਹੀ ਔਟ ਸੀ।

ਬੱਚੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡ ਵੀ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਭਿੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਵਾ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਜੰਗਲ ਵੱਲ ਸੀ। ਅਸੁਰ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਓਹਲੇ ਖੜ੍ਹਾ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲ ਹੀ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਵਾ ਦੇ ਝੌਂਕੇ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ

ਪਸੀਨੇ ਦੀ ਖੁਸਬੂ ਅਸੁਰ ਦੇ ਨੱਕ ਨਾਲ ਟਕਰਾਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆ ਦੀ ਗੰਧ ਐਂਨੀ ਪਸੰਦ ਆਈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਸ਼ੈਤਾਨ ਮਚਲ ਉੱਠਿਆ। ਅਸੁਰ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਦੋਂ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਲੱਗੇ। ”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਦੇਰ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਈ। ਬੱਚੇ ਛੁਪਣ-ਛੁਪਾਈ ਖੇਡਣ ਲੱਗੇ। ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਲੁਕਣ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਅਸੁਰ ਖੜ੍ਹਾ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵੱਲ ਹੀ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਾ ਸ਼ੋਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਸੁਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਬੱਚੇ ਨੇ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲਣਾ ਸੀ! ਉਹਨਾ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਬੱਚਾ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੁਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਲੋਕ ਵਾਪਿਸ ਪਿੰਡ ਚਲੇ ਗਏ। ”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਗੁਫਾ ਵਿਚਲੇ ਕੈਦ ਅਸੁਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ: “ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ! ਇਹ ਸਾਡੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਆਵੇਗਾ। ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇੰਜ ਕਰ! ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾ ਅਤੇ **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਦੇ ਅਘੋਰੀ ਰੂਪ ਦੇ ਆਗਮਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੱਗ ਕਰ। ਯੱਗ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੇ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇ ਦੇਵੀਂ। ਯੱਗ ਦੇ ਫਲ ਸਵਰੂਪ **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਦੇ ਅਘੋਰੀ ਰੂਪ ਕੋਲੋਂ ਸਾਡੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਲਵੀਂ। ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਈਏ ਫਿਰ ਤੂੰ ਜਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਕਹੇਗਾ ਉਹ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ) ਕੈਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮਰਨ ਨੀ ਲੱਗੇ! ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾ ਦੇ। ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ-ਨਾ-ਕਿਸੇ ਮੋੜ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਤੇਰਾ ਇਹ ਅਹਿਸਾਨ ਜਰੂਰ ਚੁਕਤਾ ਕਰਾਂਗੇ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ) ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਕੈਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਠੀਕ ਹੈ! ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਕੈਦ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਲਈ ਹੁਣੇ ਹੀ ਨਿੱਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕੁੱਝ ਹੀ ਦਿਨ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਤਾਂ ਮੰਦਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਜਰ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਕੈਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਤੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ! ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਾਂਗੇ। ਰੋਲਾ-ਰੱਪਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਗੱਦਾਰ ਸਾਥੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ।”

(ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਬੱਚਾ ਡਰ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਸੁਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਸੁਰ ਅਜੇ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ। ਗੁਫ਼ਾ ਵਿਚਲੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣ ਲਈ ਸੀ।

ਤੱਪ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੇ ਸੋਚਿਆ: “ਜੇ ਮੇਰਾ ਸਾਥੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇ ਕੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾ ਨੇ ਮੇਰਾ ਹੀ ਕੰਮ-ਤਮਾਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਘੋਰੀ ਰੂਪ ਦੇ ਆਗਮਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਗਲਾ ਭਾਗ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਸੋਚ ਨਾਲ ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਸੁਰ ਵੀ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਦੱਬੇ ਪੈਰੀਂ ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਅਸੁਰ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਪ ਵਾਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਉਹ ਔਰਤ ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਬੰਦਰ ਬੈਠਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੰਗੂਰ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਅਸੁਰ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਤੱਪ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਯੱਗ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਯੱਗ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਜਾਓ। ਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਆ ਕੇ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਸੁਰ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੰਦਰ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਨਾਲ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ।”

(ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਅਸੁਰ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਣਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਰੀਤ ਚਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹੱਕ ਅਸੁਰਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਹਨਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਭਗਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹਨ। ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਦੂਤ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਦੇ ਅਘੋਰੀ ਰੂਪ ਦੇ ਆਗਮਨ ਲਈ ਯੱਗ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। ਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੀ ਦਿਨ ਬਚੇ ਹਨ।”

ਅਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੁੱਸਾ ਜਾਂ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਜਾਵੋ!!”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਔਰਤ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੁਰ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਔਰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਪਈਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਤੱਪ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਲੱਕੜਾਂ ਹਵਨ ਕੁੰਡ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਚਾਨਕ ਲੰਗੂਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਹਵਨ-ਕੁੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਕੜਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਔਰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਇਹੋ ਸਿਲਸਿਲਾ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਅਸੁਰ ਲੱਕੜਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਵਨ-ਕੁੰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੈਠਣ ਲੱਗਦਾ ਤਾਂ ਲੰਗੂਰ ਲੱਕੜਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵਾਪਿਸ ਔਰਤ ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ।

(ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ) ਘੰਟੇ-ਕੁ-ਬਾਅਦ ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਅਸੁਰ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਤੱਪ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੀਂ ਏਂ! ਮੈਂ-ਕਿੰਨੀ-ਕੁ ਵਾਰੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਾਵਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਦਰ ਮੇਰੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਕ ਮੇਰਾ ਹੈ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰਤ ਨੇ ਅਸੁਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਲਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਲੰਗੂਰ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਗੂਰ ਨੇ ਲੱਕੜਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹਵਨ-ਕੁੰਡ ਦੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਸੁਰ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਕੁੱਝ ਠੰਡਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਵਨ-ਕੁੰਡ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਬਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਤਪ-ਸਥਾਨ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਅਸੁਰ ਨੇ ਅਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਕੱਢ ਕੇ ਅੱਗ ਦੇ ਉੱਤੇ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ) ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਤੱਪ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਕੀ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜੜ੍ਹੀ-ਬੂਟੀ ਸੁੰਘਾਈ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਬੱਚੇ ਨੇ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਦੇਖਿਆ। ਅਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗਾ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਪੰਜ-ਕੁ-ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ।

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਅਸੁਰ ਨੇ ਪੂਜਾ ਸਥਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਪਏ ਫਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਬੱਚੇ! ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ। ਇਹ ਫਲ ਖਾ ਲੈ! ਤੇਰੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਹੀ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਯੱਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੂੰ ਰੋ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕਰ!!”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ) ਬੱਚਾ ਡਰ ਨਾਲ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਿਆ। ਭੁੱਖ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਅਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਫਲ ਖਾ ਲਏ। ਔਰਤ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬੈਠੀ ਰੱਬ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਲੰਗੂਰ ਅਤੇ ਬਾਂਦਰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਗੁੱਸਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਐਂਨਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਔਰਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਹਿਸ ਕਰਦਾ। ਬਸ ਉਹ ਅਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਯੱਗ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਇਹਨਾ ਨੂੰ।

ਮਾਇਆ

13

ਸੁਗੰਧਿਤ ਮਿੱਟੀ

13. ਸੁਗੰਧਿਤ ਮਿੱਟੀ

ਲੁੰਬੜ ਲਗਾਤਾਰ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬੋਲ-ਬੋਲ ਕੇ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਗਲਾ ਥੱਕ ਗਿਆ ਏ। ਪਹਿਲਾਂ ਘੁੱਟ ਪਾਣੀ ਪੀ ਲਵਾਂ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਫਿਰ ਦੱਸਾਂਗਾ। ਪਾਣੀ ਲੱਭੋ ਗੁਫਾ 'ਚੋਂ!!”

ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਪਾਣੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਿਖਾਈ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਕੁੱਝ ਕਰਦੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਫਾ ਦੀ ਛੱਤ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਸ਼ਕਰੀ ਨੁਮਾ ਲਿਸ਼ਕਦੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਭੇੜੀਏ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲੱਗੀ। ”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜਲਦੀ ਕਰੋ! ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਫਾ ਦੀ ਉਸ ਕੰਧ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਕੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਰੇਖਾਵਾਂ ਸਮਾਈਆਂ ਸਨ। ”

ਉਹ ਤਿੰਨੋਂ ਭੱਜ ਕੇ ਉਸ ਕੰਧ ਦੀ ਓਟ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਏ। ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਸ਼ਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ”

ਤਸ਼ਕਰੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਗੋਲ-ਗੋਲ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਮੰਤਰ ਬੋਲਿਆ। ਮੰਤਰ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਗ ਨਿੱਕਲਣ ਲੱਗੀ। ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਉਸ ਤਸ਼ਕਰੀ ਵੱਲ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਤਸ਼ਕਰੀ ਉੱਤੇ ਅੱਗ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਥੜ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਪਏ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹਲਚਲ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਘਬਰਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਭੱਜ ਕੇ ਥੜ੍ਹੇ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਰਜੂ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਘਬਰਾ ਕੇ ਲੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਉਹਨਾ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਤਸ਼ਕਰੀ ਵੱਲ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਘਬਰਾਹਟ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨੂੰ ਸਹਿਲਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ-ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਰ ਉੱਤੇ ਕਿਰਨਾਂ ਦੀ ਚੁਬਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗੀ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਤਸ਼ਕਰੀ ਉੱਤੇ ਤੇਰੀ ਅੱਗ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਇਸ ਅੱਗ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨਾਂ ਵੱਲ ਕਰ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਾਲੀ ਅੱਗ ਨਾਲ ਇਹ ਜਾਲ ਟੁੱਟ ਹੀ ਜਾਵੇ!!!”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਮੂੰਹ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਥੜ੍ਹੇ ਵੱਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਉਸ ਅੱਗ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਕਿਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਦਾ ਮਾਸ ਸੜਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਅੱਗ ਨਾਲ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਿਆ।

ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣ ਕੇ ਤੋਤੇ ਨੇ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬੌਣੇ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਗ ਦਾ ਗੋਲਾ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਤਸ਼ਕਰੀ ਵੱਲ ਉਛਾਲ ਦਿੱਤਾ। ਤਸ਼ਕਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗੁਫਾ ਦੀ ਛੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅੱਗ ਦਾ ਗੋਲਾ ਵਾਪਿਸ ਬੌਣੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ।

ਲੁੰਬੜ ਅਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸੁਰਾਗ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅੱਧੇ-ਕੁ-ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੁਰਾਗ ਮਿਲਿਆ। ਉਹ ਭੱਜ ਕੇ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ। ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਫ਼ਕੀਰ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਸੁਗੰਧ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਸੁਗੰਧ ਦਾ ਵਰਨਣ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਸੁਗੰਧਿਤ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨਾਂ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਉਸ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਫ਼ਕੀਰ ਦਾ ਬਚਾਅ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਲਦੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਚੱਲੋ। ਸਮਾਧੀ ਵਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਸਿਰਜੂ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਪਤਾ ਫ਼ਕੀਰ ਵਾਂਗ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਵੀ ਬਚ ਜਾਣ!!!”

ਅਸਿਮਾਏ

14

ਦਾਨਵ

14. ਦਾਨਵ

ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਬੌਣਾ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਗੁਫ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਾਨਵ ਨੇ ਉਹਨਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਦਾਨਵ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਸੀ। ਲੁੰਬੜ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਦਾਨਵ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਾਰਾਂ ਵਗਣ ਲੱਗੀਆਂ।

ਦਾਨਵ ਨੇ ਅਟਹਾਸ ਲਗਾ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਬੌਣੇ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਹੱਸਣ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ: “ਵਾਹ ਵਾਹ! ਮਜਾ ਆ ਗਿਆ!! ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਅਤੇ ਜਨਾਵਰ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾਣ ਲਈ ਮਿਲੇਗਾ!!”

ਲੁੰਬੜ ਘਬਰਾ ਗਿਆ ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਾਲਾ ਪਾਤਰ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਹੇ ਦਾਨਵ! ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਜਿਸਨੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਤੈਨੂੰ ਅਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਜੀਣ ਦਾ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਔਰਤ ਤੈਨੂੰ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨਾ ਬਚਾਉਂਦੀ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਵਜੂਦ ਤਾਂ ਓਸੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ) ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਖ਼ਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਨ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੀ: “ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਕੇ ਦਿਖਾਓ! ਬਲੀ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾ ਕੇ ਦਿਖਾ ਦੇਵੋ! ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਬੱਚਾ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਮੌਤ ਦੇ ਸਾਏ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੇਗਾ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੱਚਾ ਦਾਨਵ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਕੇ ਇਸੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਬੱਚਾ ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲ

ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਬੇਵਕੂਫ਼ ਦਾਨਵ! ਕੁੱਝ ਤਾਂ ਸ਼ਰਮ ਕਰ ਲੈ! ਇਹ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਭਗਤੀ ਦਾ! ਡਰ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਭਗਤੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ!”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:

“ਬੇਸ਼ਰਮਾਂ!

ਤੂੰ ਤਾਂ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਤ ਕਰ ਗਿਆ!

ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਰਾ ਕੀ ਹਸ਼ਰ ਹੋਵੇਗਾ?

ਆਜਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਤੇ ਖ਼ਾ ਲੈ ਮੈਨੂੰ!!”

ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਦਾਨਵ ਠਠਬਰ ਗਿਆ। ਉਹ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਲੁੰਬੜ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗਾ। ਦਾਨਵ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਕੌਣ ਏਂ? ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦਾ ਏਂ? ਜਲਦੀ ਦੱਸ! ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਐਂਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ? ਕੌਣ ਹੈ ਉਹ ਇਨਸਾਨ?”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤੇਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫ਼ਾਲਤੂ ਵਕਤ ਹੈ ਜੋ ਵਾਧੂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ। ਗੁਫ਼ਾ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਨ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਦੇਵੇਂ ਫ਼ਿਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਨਸਾਨ ਕੌਣ ਹੈ।”

ਦਾਨਵ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਠੀਕ ਹੈ! ਮੈਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸਭ-ਕੁੱਝ ਪਤਾ ਹੈ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਨਵ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਗਿਆ। ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਦਾਨਵ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਦਿਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਇਨਸਾਨ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਵੋ! ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਹਸ਼ਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਕਈ ਹਿਸਾਬ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹਨ।”

ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ: “ਹਿਸਾਬ ਤਾਂ ਅਜੇ ਸਾਡਾ ਵੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ!!”

ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦਾਨਵ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਇਆ। ਦਾਨਵ ਦੇ ਚੀਖਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ ਪਰ ਦਾਨਵ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸੰਭਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਵਾਲੇ ਮੰਤਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਲਿਆ।

ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਦਾ ਮਾਸ ਕਾਫੀ ਜਲ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਹ ਦਰਦ ਨਾਲ ਕੁਰਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਾ ਰੱਖਿਆ। ਬੌਣਾ ਦਾਨਵ ਵਾਲੇ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਿਰਜੂ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਥੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਉਤਰਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਅਚਾਨਕ ਗੁਫਾ ਦੀ ਕੰਧ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗੋਲਾ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਇਆ। ਗੋਲੇ ਦੇ ਟਕਰਾਉਣ ਨਾਲ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਪੈਰ ਗੋਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਮ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰ ਸੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਚਿਣ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ।

ਬੌਣਾ ਥੜ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਮੰਤਰ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਵੱਲ ਇੰਜ ਘੁਮਾਉਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਬੌਣਾ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਫਾ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨੇ ਹੋਏ ਅਸੁਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਭੇੜੀਏ, ਬੌਣੇ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਦੀ ਅਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ।

ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਵਕਤ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਸਿਰਜੂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਹਿਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੜਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਫਿਰ ਅਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਾਤਰ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ।

ਲੁੰਬੜ ਭੱਜ ਕੇ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ। ਉਹ ਹਵਾ ਵਿਚਲੀ ਸੁਗੰਧ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ-ਲੰਮੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਕੇ ਦੀਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਖਲੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਇੰਜ ਸਾਹ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸੁਗੰਧ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲੁੰਬੜ ਇੰਜ ਹੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਦੇ ਉਹ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਜਾਂਦਾ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੋਝੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬੱਚਾ ਬਹੁਤ ਨਿਢਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਦੀ ਭੁੱਖ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦਾ ਬਚਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।”

ਬੋਝੇ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਲਗਾਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਭੱਜਾ ਫਿਰਦਾ ਏਂ? ਰੁਕ ਕੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਤਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਜਾ ਅਤੇ ਮੰਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ। ਮੰਤਰ-ਮੁਗਧ ਹੋ ਕੇ ਕੋਈ ਮਾਦਾ ਜਾਨਵਰ (ਜਿਸ ਦਾ ਬੱਚਾ ਛੋਟਾ ਹੋਇਆ) ਖੁਦ ਹੀ ਤੇਰੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਬੋਝੇ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮੰਤਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: “ਜਲਦੀ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਵੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਮਾਦਾ ਜਾਨਵਰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ, ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪਿਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਬੱਚਾ ਦੁੱਧ ਪੀ ਲਵੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਬੋਝੇ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਮੰਤਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਲਈ ਦੁੱਧ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਸਕੇ। ਮੰਤਰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਜੰਗਲ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ। ਅੱਧੇ-ਕੁ-ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਡਰ ਗਿਆ ਪਰ ਡਰ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਅਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਉੱਤੇ ਭਾਰੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਲੁੰਬੜ ਮੰਤਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰਨੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਤੁਰਦੀ ਰਹੀ। ਮੰਤਰ ਉਚਾਰਣ ਕਰਦਾ-ਕਰਦਾ ਲੁੰਬੜ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਵੀ ਮੰਤਰ-ਮੁਗਧ ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲੀ ਗਈ।

ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਾਨਵ, ਬੋਝੇ, ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਚਰਮ ਸੀਮਾਂ ਤੇ ਸੀ। ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਿਰਜੂ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਲਹੂ-ਲੁਹਾਨ

ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਗ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਜਖ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਗਵਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਲਦੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚ ਜਾਵੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬੌਣੇ ਨੇ ਸ਼ੇਰਨੀ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ। ਮੰਤਰ ਸੁਣ ਕੇ ਸ਼ੇਰਨੀ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲੇਟ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁਦੀ ਹੋਵੇ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਟਾ ਦੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਝੁਕਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਕਤ ਤਾਂ ਆਈ ਪਰ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲੰਮਾਂ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੇਰਨੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਸਿਰਜੂ, ਸ਼ੇਰਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫ਼ਿਰ ਗੁਫ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹ ਗਿਆ ਜਿਸ ਥਾਂ ਤੇ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ਕੀਰ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਰਨੀ ਆਪਣੇ ਪੰਜਿਆਂ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੰਜ ਸਹਿਲਾ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਬੱਚਾ ਉਸਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦੀ ਗਰਮਾਹਟ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਨੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸ਼ਰੀਰ ਸਾਫ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਨੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦੁੱਧ ਪੀਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਥੋੜ੍ਹਾ-ਜਿਹਾ ਦੁੱਧ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ ਕੇ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਦੇਖਿਆ।

ਦਾਨਵ ਨੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ? ਇਹ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਕੌਣ ਹਨ, ਜੋ ਜਾਨਵਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨਸਾਨੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਸਿਰਜੂ ਕੌਣ ਹੈ?”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਇਹਨਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਤੇਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵਾਂ। ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਬਚਿਆ ਤਾਂ ਇਹਨਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂਗਾ॥”

ਮਧਿਮਾਏ

15

ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਆਵਾਜ਼

15. ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਆਵਾਜ਼

ਬੌਣਾ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਦਾਨਵ ਅਜੇ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਆਮਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਦੀਆਂ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟੀ। ਉਹ ਅਜੇ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੀਨ ਹੈ। ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਅਤੇ ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੇ ਫ਼ਕੀਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ: “ਜੇ ਇਸ ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਫ਼ਕੀਰ ਨਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੁੱਝ-ਨਾ-ਕੁੱਝ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਇਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।”

ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਦਾਨਵ ਨੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਕੈਦ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੈਦ ਕਰਨਾ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਵੀ ਵੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ!!”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਪੱਥਰ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੰਤਰ ਦੇ ਰਿਹਾਂ ਹਾਂ। ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਕੇ ਤੂੰ ਉਸ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰ। ਮੰਤਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੱਚੇ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

ਬੌਣੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਤਰ ਲੈ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਕੇ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮੰਤਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪਈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਲਣ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਸ਼ੇਰਨੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੰਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਲਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਬੌਣੇ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਦੋਂ ਅਸੁਰ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੰਮਜ਼ੋਰ ਪੈਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਨੇ ਦਿਮਾਗ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਾਨਵ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਭਾਰੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੂਟਨੀਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਕੂਟਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਕਿਉਂ ਮੂਰਖਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਇਹਨਾ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ! ਦੇਰ-ਸਵੇਰ ਇਹਨਾ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਹੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ। ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲੜਦੇ ਆਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੜਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਬੱਚਾ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਸਹੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਫਿਰ ਤੈਨੂੰ ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ!!!”

ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਨਵ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੀ।

ਬੋਲ ਸਨ:

“ਇਹ ਤ੍ਰਿਦੇਵ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਹੈ,
ਜਦੋਂ ਵੀ ਨੇਕੀ ਉੱਤੇ ਬਦੀ ਭਾਰੂ ਹੋਵੇਗੀ,

ਜਾਂ

ਅਸੁਰ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ,

ਝੂਠ ਦਾ ਬੋਲ-ਬਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ,

ਜਦੋਂ ਸੱਚ ਅਤੇ ਹੱਕ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੱਕਾਰੀ ਹੱਥੋਂ ਜੁਲਮ
ਸਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ,

ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸਾਰੇ
ਜਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਦੇ ਅੰਜਾਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ।”

(ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ)

ਜਿਹੜੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ,

ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾ,

ਸਿਰਫ਼ ਇਹਨਾ ਦੀ ਹੱਠ-ਭਗਤੀ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਵਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ,

ਉਹ ਦੇਵਤੇ ਵੀ ਸਜਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ!

ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ,

ਜੋ ਆਪਣੇ ਹਉਮੈ ਦੇ ਤਹਿਤ,

ਕਿਰਤ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਜੁਲਮ ਕਰਦੇ ਹਨ,

ਉਹ ਵੀ ਸਜਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ!

ਉਹ ਦੇਵਤੇ ਵੀ ਸਜਾ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਣਗੇ,
ਜਿਹਨਾ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਜੁਲਮੀ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ,
ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਦਾ ਵਰ ਦੇ ਕੇ,
ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਚਰਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

ਰਹੱਸਮਈ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਇਸ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਹੀ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ
ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਾ ਛੱਡ! ਆਪਣੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਕਰਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ। ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ
ਵਿੱਚੋਂ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਵੇਂ। ਤੇਰੇ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਘੜੀ ਹੈ। ਅਸਫਲ
ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ
ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਹੈ। ਅਕਲ ਨੂੰ ਹੱਥ ਮਾਰੋ ਜਰਾ।”

ਬੌਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰੀ
ਗੱਲ ਮੰਨੋ! ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਕਰੋ। ਜਰੂਰ ਇਸ ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਹ
ਫ਼ਕੀਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਕੈਦ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਦਾਨਵ ਵੀ ਮੰਨ ਰਿਹਾ
ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਕੈਦ ਹੈ।”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਨਹੀਂ! ਅਜੇ ਨਹੀਂ! ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੁਫਾ
ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।”

ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਫੀ ਖੂਨ ਨਿੱਕਲ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਖਲੋਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੋਝੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਕਰੀਬ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਡਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਬਸ ਦੁੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਫੇਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਬੋਝੇ ਨੇ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਉੱਤੇ ਫ਼ੇਰਿਆ। ਉਸ ਮੰਤਰ ਦੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਰੀਰਕ ਜ਼ਖਮ ਠੀਕ ਹੋ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਿਰਜੂ ਠੀਕ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਲੈ ਲਿਆ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਬੋਝੇ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਭੇੜੀਆ ਹੁਣ ਆਪਣੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਗੁਫ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ। ਅਸੀਂ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ।”

ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੂੰਬੜ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ੇਰਨੀ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਪੱਥਰ ਹਟਾ ਕੇ ਉਸ ਫ਼ਕੀਰ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਫ਼ਕੀਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਪੱਥਰ ਪਿੱਛੇ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਜਰੂਰ ਉਸ ਫ਼ਕੀਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹੋਏ ਹੀ ਇਸ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋਣਗੇ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਬੋਣੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਮੁਤਾਬਕ ਗੁਫਾ ਵਿਚਲੇ ਅਸੁਰ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰਕੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਦਿਨ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਅਸੁਰ, ਦਾਨਵ ਅਤੇ ਮੱਕਾਰ ਲੋਕ **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਦੇ ਅਘੋਰੀ ਰੂਪ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਇਹਨਾ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੇ ਅਘੋਰੀ ਦੀ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਸਲੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਗਈ ਸੀ। **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਤੋਂ ਵਰ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਲੋਭੀ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਭਰੇ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਬਣਾਈ ਇਸ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੁੱਟ ਗਏ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਬੋਣੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “**ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਕੋਲੋਂ ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਰੱਬ ਸਮਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਕੇ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਸੱਚਾਈ ਉੱਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਹਨਾ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰੇਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀ ਤੀਖਣ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਇਹਨਾ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਅਸੁਰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਐਂਨੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਸੀ!”

ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਦਾਨਵ ਅਤੇ ਅਸੁਰ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗੇ: “ਇਸ ਰਹੱਸਮਈ ਜੰਗਲ ਦੇ ਐਨੇ ਰਾਜ਼ ਕੌਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ?”

ਦਾਨਵ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਮੈਨੂੰ ਜਲਦੀ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸ ਜਿਸ ਕੋਲੋਂ ਤੂੰ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣੀ ਹੈ ਵਰਨਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ?!”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੀ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜੇ ਤੂੰ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰੇਂਗਾ।”

ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੋਹ ਭਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਕੈਦ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ! ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਲੱਗਦੀ ਏ! ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰ ਦਈਏ! ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਲੜਦੇ ਹੀ ਰਹਾਂਗੇ।”

ਦਾਨਵ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਫਿਰ ਦੇਰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ? ਆਜਾ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ! ਕਰ ਦੇ ਸਾਨੂੰ ਖਤਮ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਭਗਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਹੋਂਦ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਯਾਦ ਕਰ ਉਹ ਦਿਨ! ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਅਸੁਰ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਲਈ ਤੇਰੀ ਬਲੀ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਸੀ। ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਤੂੰ ਵੀ ਬੇਬਸ ਸੀ। ਤੂੰ ਵੀ ਮੌਤ ਦੇ ਦਰ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ!!!”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਉਹ ਔਰਤ ਕੌਣ ਸੀ!! ਉਸਨੇ ਅੱਠ ਸਾਲ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਤੇਰੀ ਪਰਿਵਰਸ਼ ਕੀਤੀ!! ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਦਾ ਫਲ ਤੇਰੇ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ!! ਤੈਨੂੰ ਆਮ ਤੋਂ ਖਾਸ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰ ਬੁੱਧੀ ਨਾ ਹੋਵੇ!!!”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬਹੁਤ ਅਫਸੋਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ। ਤਾਕਤ ਦਾ ਐਨਾ ਲੋਭ ਕਿਸ ਕੰਮ ਦਾ। ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਉਸ ਤਾਕਤ ਦਾ ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਨਾ ਰਹਿਣ ਦੇਵੇ।”

ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਬੋਝੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜਿਆਦਾ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੱਥਰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਬੋਝੇ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸੁਗੰਧ ਤੋਂ ਇੰਜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਵੀ ਇਸੇ ਗੁਫਾ ਵੱਲ ਆ ਰਹੇ ਹੋਣ।”

ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਦਾਨਵ ਸਕਪਕਾ ਗਿਆ। ਬੋਝੇ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ! ਮੈਂ ਉਹਨਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਹੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹਨਾ ਸਾਰੇ ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਕਰ ਦੇਵਾਂ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਬੋਣੇ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਡਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਏ। ਕਰੋ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਪਯੋਗ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਪੱਥਰ ਦੇ ਓਹਲੇ ਕਰ ਦੇਵੋ।”

ਬੋਣੇ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਹੌਂਸਲਾ ਰੱਖ! ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ!! ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ ਤੈਨੂੰ!”

ਬੋਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਬੋਣਾ ਸਾਡੇ ਅਸੁਰ ਸਾਥੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤਵਰ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਆਪਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ। ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਗੁਫਾ ਵੀ ਤੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨੇੜੇ ਕਰ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹਨਾ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਜਾਨ ਆਵੇ।”

ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: “ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਅਤੇ ਗੁਫਾ ਦੇ ਰਾਜ਼ ਪਤਾ ਹਨ। ਲੁੰਬੜ ਜਿਊਂਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਅਚਾਨਕ ਗੁਫਾ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਭਿਆਨਕ ਦਹਾੜਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਗੁਫਾ ਵੱਲ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਹਾੜਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੈਨੂੰ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੁਰ ਦੇਖ ਹੀ ਨਾ

ਸਕਣ। ਉਹਨਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਮੈਂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਰਲ ਕੇ ਕਰਾਂਗੇ। ਬਸ ਤੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰੋਣ ਨਾ ਦੇਵੀਂ। ”

ਗੱਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਸਿਰਜੂ, ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਘੁਮਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਹੱਥ ਘੁੰਮਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੱਚਾ, ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੋ ਗਏ। ਹੁਣ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਬੌਣੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਹੀ ਕਿ ਆਖ਼ਿਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਕਰਦੇ ਕੀ ਹਨ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਅਪਨਾ ਕੇ ਲੜਣਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਗੱਲ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਠੀਕ ਹੈ!”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਸਮੇਤ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹਨਾ ਦੇ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦਾਨਵ ਅਤੇ ਅਸੁਰ ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰਨੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਦਾਨਵ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਨੂੰ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁਮਾ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ॥ ”

ਸਿਆਮਾਏ

16

ਸ਼ਰਾਪ

16. ਸ਼ਰਾਪ

ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਅਸੁਰ (ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਅਤੇ ਸਮਾਧੀ ਵਾਲਾ ਅਸੁਰ) ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਹਨਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: “ਦਾਨਵ ਥੜੇ ਉੱਤੇ ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਲਹਿਰਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੈਦ ਅਸੁਰ ਰੰਗੀਨ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਬੁਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਲੰਮੀ ਪਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਦਾਨਵ ਅਤੇ ਕੈਦ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲੜਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸੁਰ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦਾਨਵ ਓਹੀ ਬੱਚਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਸੀ।

ਦਾਨਵ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਚਾਅ ਹੀ ਚੜ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ! ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਕਾਬੂ ਆ ਹੀ ਗਿਆ! ਅੱਜ ਕੌਣ ਬਚਾਵੇਗਾ ਤੈਨੂੰ!! ਇਸ ਸਮੇਂ ਤਾ ਉਹ ਔਰਤ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਬੱਚੂ ਹੁਣ ਮਜਾ ਆਵੇਗਾ। ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਸਾਰੇ ਬਦਲੇ ਲਵਾਂਗੇ।”

ਦਾਨਵ ਨੇ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੂਰਖ ਅਸੁਰ! ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਦੈਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਗੁਜਰ ਗਈਆਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੁਫਾ ਦੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟਦਿਆਂ। ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਜਾ ਆਵੇਗਾ। ਆਓ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ। ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਹੀ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ-ਕੁ-ਦਮ ਹੈ।”

ਦਾਨਵ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਅਸੁਰ ਹੱਸ ਪਏ ਅਤੇ ਵਿਅੰਗਆਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ:

“ਹੁੰਮਮਮ...

ਦੈਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗੀ ਤੇਰੀ!!

ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ!!

ਬਹੁਤ ਹਸੀਨ ਸੁਪਨਾ ਲੈ ਲਿਆ ਤੂੰ!!

ਸਾਨੂੰ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਸੀ!!

ਵਾਹ!!!

ਵਾਹ!!!!”

ਗੁਫਾ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਅਸੁਰ ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਸਾਥੀ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਾਨਵ ਇੱਕਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੌਣਾ, ਭੇੜੀਆ,
ਲੁੰਬੜ, ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਵੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ੇਰਨੀ ਬੌਣੇ ਦੇ ਮੰਤਰ
ਨਾਲ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ
ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਣ ਇਨਸਾਨ ਹੈ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸ
ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਉਹਨਾਂ
ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ।

ਚਲਾਕ ਅਸੁਰ ਅਤੇ ਤੱਪ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੇ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ
ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਦਾਨਵ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨਾਲ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ
ਸ਼ਕਤੀ ਟਕਰਾਈ ਤਾਂ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਮੰਦਰ ਵਾਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗਾ। ਕੰਨਾਂ

ਵਿੱਚ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗੀ ਜਿਸਨੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ।

ਦਾਨਵ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਗੂੰਜ ਰਹੇ ਸਨ: “ਬੱਚੇ! ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਰੱਬ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਪਰ ਚੱਲਣਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹਨਾਂ ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕੇ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਂਗਾ।”

ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਮੰਤਰ-ਮੁਗਧ ਹੋ ਕੇ ਦਾਨਵ ਥੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਨੀਚੇ ਉੱਤਰਿਆ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿਚਕਚਾਹਟ ਤੋਂ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਅੱਜ ਤੁਹਾਡਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਆਖਿਰੀ ਵਕਤ ਆ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ। ਤੁਹਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।”

ਜਦੋਂ ਦਾਨਵ ਉਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਕੈਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਲੈ ਲਿਆ। ਲੰਬੜ ਨੂੰ ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਉਹ ਪਾਤਰ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ ਜੋ ਆਪਣੇ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਨਾਲ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਲਕਵਾ-ਗ੍ਰਸਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

ਲੰਬੜ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕੁਬੜੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਦਾਨਵ ਅਤੇ ਅਸੁਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭੱਜੇ ਫਿਰਦੇ ਸਨ ਓਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੁਬੜੇ ਨਾਲ ਹੋ

ਗਿਆ। ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰ ਕੁਬੜੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹਨਾ ਦੇ ਵਰਾਂ ਦੀ ਕਾਟ ਸੀ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ) ਕੈਦ ਹੋਇਆ ਕੁਬੜਾ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦਾ ਭਗਤ ਹੈ। ਕੁਬੜੇ ਨੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਵਰ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਕੁਬੜੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ:

“ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦੇ ਵਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਲੇਕਿਨ ਤੈਨੂੰ ਅਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ!

ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਅਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਜਾਂ ਜਖਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੂੰ ਅਪਣੇ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕ ਦੇਵੀਂ!

ਤੇਰੇ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਅਸੁਰ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਲਕਵਾ-ਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ!

ਜੇ ਤੂੰ ਇਕੱਤੀ ਵਾਰ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਲਕਵਾ-ਗ੍ਰਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹਨਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਾਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ!!”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਕੁਬੜੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਤਾਕਤ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ। ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਦਾ ਕੁਬੜੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਕੁਬੜਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਇੱਕਤੀ ਵਾਰ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਲਕਵਾ-ਗ੍ਰਸਤ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਗੁਫਾ ਵਿਚਲੇ ਇਸ ਪੱਥਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੀ ਕੁਬੜੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੁਬੜੇ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਨਾਵ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਕੁਬੜਾ ਸਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰੇਗਾ।”

ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਅਸੁਰ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਕੈਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬੌਣੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਾਟ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਫਾ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ। ਬੱਚਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿੱਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਬੜਾ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੋ। ਅਸੀਂ ਦਾਨਵ ਦਾ ਕੰਮ-ਤਮਾਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।”

ਜਦੋਂ ਅਸੁਰ ਦਾਨਵ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਦਾਨਵ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਅਸੁਰ ਉਸ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗਦੀ ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ: “ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ।”

ਔਰਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾਨਵ ਦੀ ਨਕਾਰਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ। ਦਾਨਵ ਉਸ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇ।

ਦਾਨਵ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਦੋ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੁਰ ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੇ ਤਾਂ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਲਚਲ ਹੋਈ। ਇੰਜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਭੁਚਾਲ ਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਇੰਜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੋਵੇ।

ਆਵਾਜ਼ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ :

“ਹੇ ਦਾਨਵ! ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ! ਇਹ ਅਸੁਰ ਮੇਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਏ ਹਨ। ਔਰਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਵਰਦਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਹੈ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਤੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੇ।”

ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ:

“ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਭਗਤੀ ਦਾ ਫ਼ਲ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਗਤੀ ਦਾ ਫ਼ਲ ਐਨਾ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਤਾਂ ਭਗਤੀ ਦਾ ਫ਼ਲ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਧਣਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਸੰਭਾਲ ਲੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ। ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਮੌਤ ਦੇ ਦਰ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।”

ਅਗਿਆਤ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:

“ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਹਨਾ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੈਦ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਹੇ ਦਾਨਵ! ਆਪਣੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਟੋਲ। ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਕਿ ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਅਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕੇ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਜੀਣ ਦਾ ਵਰ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਤੂੰ ਹੁਣ ਵੀ ਕੋਈ ਠੋਸ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਾ ਲੈ ਸਕਿਆ ਫਿਰ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਬਹੁਤ ਕਰੀਬ ਹੈ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਣੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ। ਤੇਜ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੱਚੇ ਦੀ ਨੀਂਦ ਟੁੱਟ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ। ਅਸੁਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਉਪਸਿੱਥਤੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਮੰਤਰ ਪੜ ਕੇ ਸ਼ੇਰਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਵੀ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ! ਜਲਦੀ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਘੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕੋਲ **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਦੇ ਅਘੋਰੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦਾ ਕੋਈ ਵਰਦਾਨ ਹੈ। ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਨਕਰਤਮਕਤਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬੱਚੇ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਮੇਰੀ ਮੰਨੋ ਤਾਂ ਇਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਕੁਬੜੇ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾ ਲਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੇ ਭਗਤੀ ਦੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਕੋਲ **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਦੇ ਵਰਦਾਨ ਸਨ। ਵਰਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸਦਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਏ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਓਹ ਕੌਹਰਾਮ ਮਚਾਇਆ ਕਿ ਜੰਗਲ ਤਾਂ ਛੱਡੋ ਜੰਗਲ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੀ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “**ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਵੱਲੋਂ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਰੇ ਵਰਦਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਵਰਗ ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾ ਨੇ **ਨਾਰਦ ਜੀ** ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕੇ। **ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ** ਅਜਿਹੇ ਦੂਤ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਹਰ ਲੋਕ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਸਵਰਗ ਦੇਵਤਾ ਨੇ **ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ** ਨਾਲ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬਰਤਾਵ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ।”

(ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਸਵਰਗ ਦੇਵਤਾ ਨੇ **ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ** ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “**ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਦੇ ਵਰਦਾਨ ਕਾਰਨ ਅਸੁਰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਇਸੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਫਿਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੁੱਧ ਹੋਣਾ ਤਹਿ ਹੈ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪਾਤਾਲ ਲੋਕ ਜਾਵੋ ਅਤੇ **ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ** ਨੂੰ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਦੇਵੋ। ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇ ਦੇਣਾ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਪੁਰਾਣਿਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ **ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ** ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਾਹਕ ਸਨ ਜੋ ਤਿੰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਤੋਂ ਵਿਚਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। **ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ** ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰ-ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਨ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਨ। ਜਿਹੜੇ ਅਸੁਰ **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਤੋਂ ਵਰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਮਾਤ ਲੋਕ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਚਹੁੰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਵੀ **ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ** ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਹਿੰਦੇ।”

(ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਭਗਤ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ ਅਸੁਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਸਵਰਗ ਦੇਵਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੇ ਤਥਾ ਅਸਤੂ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਹ ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਜੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਦੇਖਣਾ ਚਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੂੰ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਹਾਲ ਸੁਣਾ ਸਕਣ।

ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਾ ਰੂਪ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਘੁੰਮਦਿਆਂ-ਘੁੰਮਦਿਆਂ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੰਨਿਆਸੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸੁਰ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੁਰ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ।

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ (ਸੰਨਿਆਸੀ) ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਦੱਸ ਫਕੀਰਾ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ ਅਤੇ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹੈਂ? ਜੰਗਲ ਵਿਚਲੀ ਬਨਸਪਤੀ, ਪਹਾੜ, ਨਦੀਆਂ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਝਰਨੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਰਸਤੇ ਸਾਡੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਨ। ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਾਡਾ ਹੁਕਮ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜੰਗਲ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਠਿਨ ਤਪ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰ ਕੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਹੁੰਦਾ ਹੈਂ?”

(ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ (ਸੰਨਿਆਸੀ) ਨੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੈਂ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ

ਹਾਂ। ਪਹਾੜੀ ਗੁਫਾ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਦਾ-ਕਰਦਾ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸੁਰਿਖਅਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਸਾਧੂ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਹੋਰ ਕੀ ਲੱਭਣਾ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜਪੀ ਤਪੀ ਹੋ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮੱਦਦ ਕਰੋਗੇ। ਅਗਰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਰਾਜ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਬੱਸ ਇਕਾਂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।”

ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ (ਸੰਨਿਆਸੀ) ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਏ।

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਅਸੁਰ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਹੱਸਣ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ: “ਸੰਨਿਆਸੀ ਮਹਾਰਾਜ! ਜੰਗਲ ਤਾਂ ਬਸ ਇਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ। ਅੱਗੇ ਕਿਹੜੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਏ ਤੁਸੀਂ?”

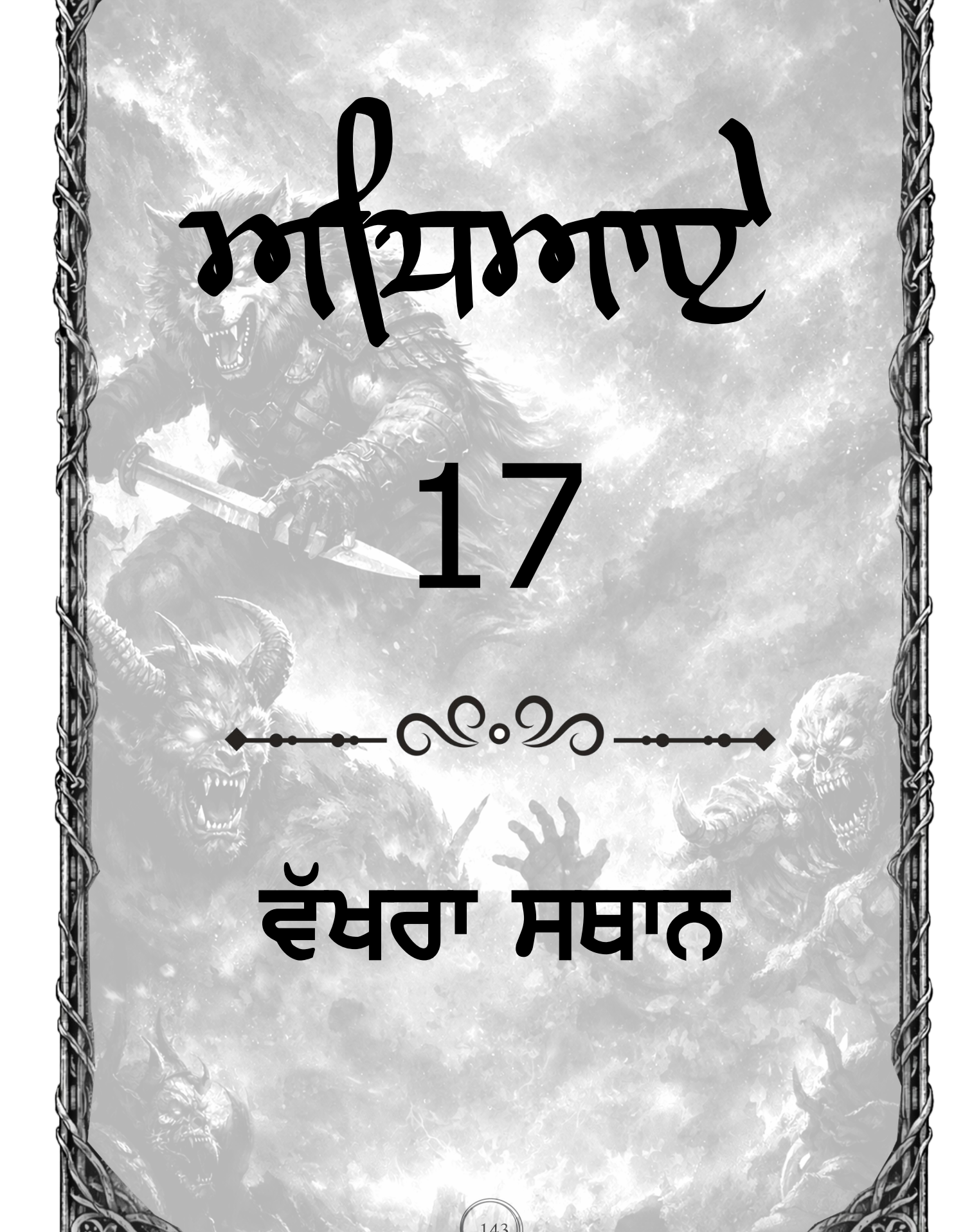
ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਕੰਮਜੋਰ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਂਨਾ ਵੱਡਾ ਜੰਗਲ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਜੰਗਲ ਹੀ ਜੰਗਲ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਉਕਸਾਉਣਾ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਨਿਆਸੀ, ਫਕੀਰ, ਸਾਧੂ, ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੁਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲਾ ਕੁੱਝ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਅਸੁਰ ਉਸ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ। ਜਦੋਂ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਕੰਮਜੋਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਤਾਂ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਜਦੋਂ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਜਿਆਦਾ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਨੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਠੀਕ ਹੈ! ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅੱਗੇ ਜੰਗਲ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਤਾਂ ਫਿਰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਜੰਗਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਆਲੋਪ ਹੋ ਗਏ। ਨਾਰਦ ਜੀ ਦੇ ਆਲੋਪ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਸੁਰ ਹੈਰਾਨ-ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਏ।

ਅਸੁਰ ਹੁਣ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ ਸਨ। ਜੰਗਲ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਤਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਹਨੇਰਾ ਛਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੁਰ ਦੋ-ਹਿੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਕੁੱਝ ਅਸੁਰ ਘਣੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਰਾਪ ਕਾਰਨ ਜੰਗਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫਸ ਗਏ॥

ਸ਼ਿਸ਼ਮਾਏ

17

ਵੱਖਰਾ ਸਥਾਨ

17. ਵੱਖਰਾ ਸਥਾਨ

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵੱਲ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਟੱਕਰ ਉਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਗਈ ਜੋ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਰਾਪ ਕਾਰਨ ਜੰਗਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫਸ ਗਏ ਸਨ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦਾ ਭਗਤ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੂਜੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਦੇ ਵਰਦਾਨਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਮਰੇ ਹੋਏ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਿਹਾ) ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਸੁਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਕੁੱਝ ਕਰੋ! ਜੇ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈਆਂ ਫਿਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਵੀ ਹੋ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਵੀ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੀਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਉਹ ਗੱਲ ਹੀ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ!”

ਇਹਨਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੁੰਬੜ ਦੀਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਅਸੁਰ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੱਚ ਸਨ।

ਕੈਦੀ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਲੁੰਬੜ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚ ਕੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਪੁੱਛਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੰਗਲ ਅਤੇ ਗੁਫਾ ਵਿਚਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੈ। ਅਗਰ ਇਹ ਬਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਕਰੇਗਾ।”

ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਹੇ ਦਾਨਵ! ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਘੜੀ ਆ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਬੁਰਾਈ ਅਤੇ ਨੇਕੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆਜਾ। ਜੇ ਨੇਕੀ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਆਖ਼ਿਰੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਨੇਕ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਓਸ ਔਰਤ ਦੀ ਭਗਤੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨੇਕ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕਰ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਭਗਤੀ ਦਾ ਫ਼ਲ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਨੇਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਤੇਰੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਜੋਰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵਿਅਰਥ ਨਾ ਜਾਵੇ।”

ਬੌਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਦਾਨਵ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ:

“ਦਾਨਵ ਅਕਲ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈ!

ਨੇਕੀ ਜਾਂ ਬਦੀ ਨਾਮ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ!!

ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਫਕੀਰ ਅਤੇ ਕੁਬੜੇ ਵਰਗੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ!

ਨੇਕੀ ਅਤੇ ਬਦੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਵਰਗੀਆਂ ਤਾਕਤਵਰ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ!

ਤੂੰ ਹੀ ਸੋਚ!

ਜੇ ਬੋਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੱਚ ਹੁੰਦੀ,

ਤਾਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵਰਦਾਨ ਦਿੰਦਾ!

ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵਰਦਾਨਾਂ ਦੇ ਮਿਲ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੀ ਇਹ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚ, ਝੂਠ, ਨੇਕੀ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਬੜਾ ਅਤੇ ਫਕੀਰ ਵਰਗੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ!

ਜੇ ਅਸੀਂ ਕਾਲੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦੇ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਵਰਗੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਕਿਉਂ ਮਿਲਦੀ?!!”

ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਸੁਣ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਫਿਰ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ।

ਲੁੰਬੜ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ, ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਜੀ ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਜੀ ਇਸ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਰਚਨਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮਹੇਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ।

ਮਹੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ:

“ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?!”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਮਹੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ। ਮਹੇਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਫਿਰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਥਾਨ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ:

“ਜਦੋਂ ਵੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਗੂੰਜ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸੁਣਾਈ ਦੇਵੇਗੀ।”

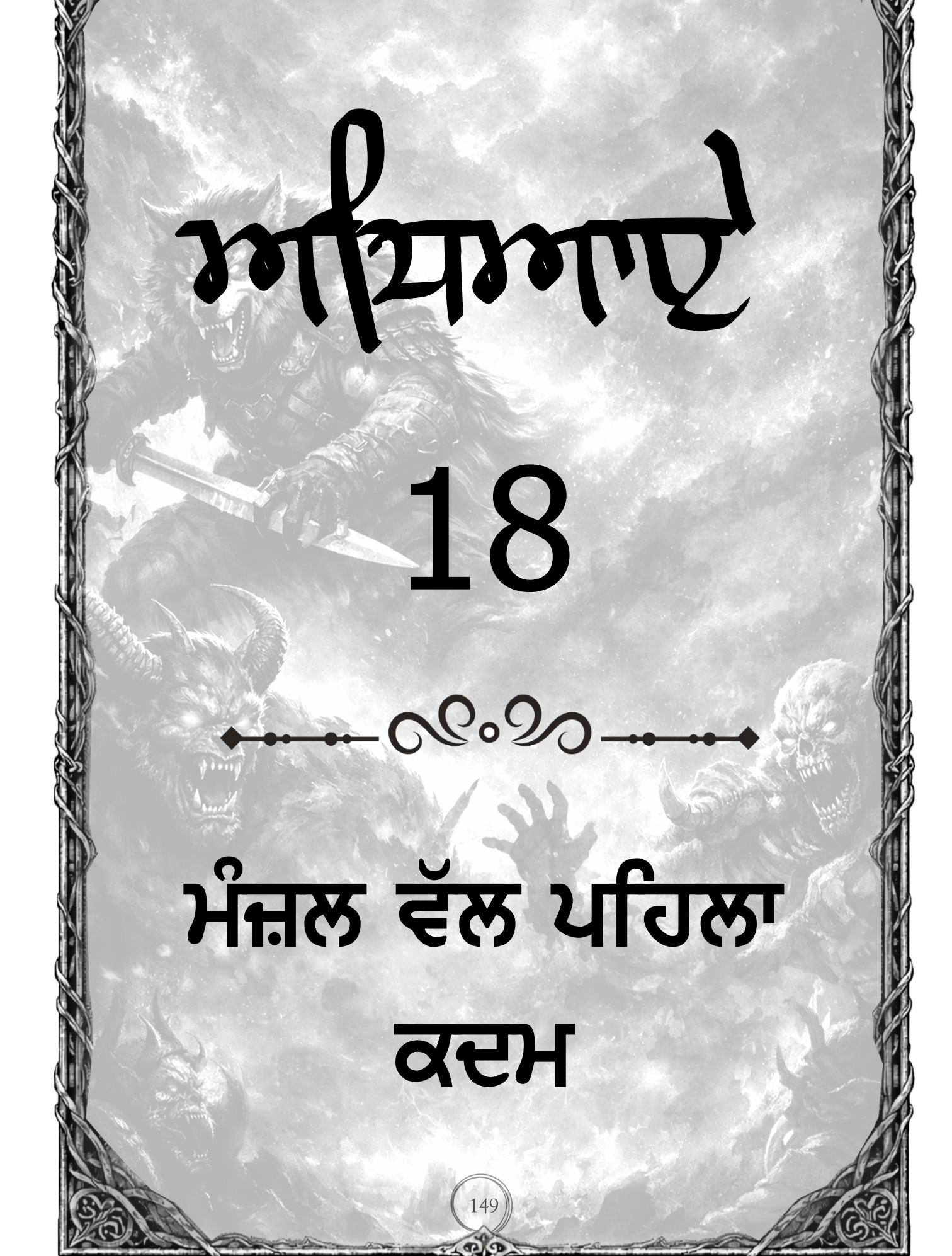
(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲੇ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾਈ) ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ, ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਜੀ ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਜੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਸਿਲਸਿਲਾ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦਾ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਗੂੰਜ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗਦੀ। ਉਸ ਅਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਮਹੇਸ਼ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਜੱਪ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ) ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੀ। ਐਨੇ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਸਵਰਗ ਦੇਵਤਾ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਤਸੁਕਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੇ ਬਣਾਏ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਗੂੰਜਣ ਵਾਲੇ ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਆਦਾਤਰ ਨਾਮ ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਨ ਜੋ ਸਵਰਗ ਦੇਵਤਾ ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਉੱਤਰਦੇ। ਸਵਰਗ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਜੀ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।”

ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਗੁਫਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਥਰਥਰਾਉਣ ਲੱਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਜਬਰਦਸਤ ਭੁਚਾਲ ਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ
ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਬੱਚਾ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਡਰ
ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗਾ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਆਪਣਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਜਲਦੀ ਦੱਸ! ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ
ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਦੇਵੇਂਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜਿਆਦਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਦੁਚਿੱਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੌਣੇ ਨੇ
ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਲੱਗਦਾ ਹੈ! ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ॥”

ਸ਼ਿਸ਼ਮਾਏ

18

ਮੰਜ਼ਲ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾ

ਕਦਮ

18. ਮੰਜ਼ਲ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ

ਅਸੁਰ ਲਗਾਤਾਰ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਾਨਵ ਕਾਫੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦਾ ਸਾਇਆ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਔਰਤ ਦਾ ਸਾਇਆ ਉਸਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ: “ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਤੇਰਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ! ਜੇ ਤੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਤੇਰੀ ਮੌਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ!!”

ਔਰਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਨਵ ਨੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬੱਚੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ।”

ਦਾਨਵ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੈ ਅਤੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ। ਦਾਨਵ, ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰਨੀ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਫ਼ਰ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋਗੇ ਜਿਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਖ਼ਰੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੰਤਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਆਈ ਤਾਂ ਇਸ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਲੈਣਾ। ਮੈਂਨੂੰ ਦਾਨਵ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ।”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਹੌਂਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੁਰਿਖਅਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਦਾਨਵ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨਾ! ਹੁਣ ਦਾਨਵ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਵੀ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ

ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਰਸਤਾ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।”

ਬੌਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਅਸੁਰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹ ਗਏ। ਗੁਫਾ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇਖ ਕੇ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਜੂ ਦਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਣਾ ਲੱਗਭੱਗ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਲਾ ਉਤਾਰ ਕੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬਾਂਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਚੂੜੀ ਉਤਾਰੀ। ਚੂੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟਾ-ਜਿਹਾ ਲਾੱਕੇਟ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਉਹ ਲਾੱਕੇਟ ਖੋਲਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਚੂੜੀ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਹ ਚੂੜੀ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਚੂੜੀ ਵੀ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਚੂੜੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੱਲੋਂ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋਏ ਹਨ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਬਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਛੋਟੀ-ਜਿਹੀ ਬੋਤਲ ਕੱਢੀ। ਬੋਤਲ ਵਿੱਚੋਂ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਬੂੰਦਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਿਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਬੂੰਦਾਂ ਪਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਉਹ ਬੋਤਲ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਬੋਤਲ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਣ ਲਈ ਭਗਤੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਜੇ ਸਿਰਜੂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਇਹ ਬੋਤਲ ਤੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਭਗਤੀ ਹੈ। ਬੋਤਲ ਵਿਚਲੇ ਇਸ

ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪੀਣ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਕਾਲ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!!!”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਜੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਲਈ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਹ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਿਲਾ ਦੇਣਾ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਤਰ-ਮੁਗਧ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਰਹੇਗੀ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਗੁਫ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਫ਼ਾ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅੱਗੇ ਅਸੁਰ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਬੌਣੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਸੁਰਾਂ ਵੱਲ ਕੀਤਾ।”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਹੇ ਦਾਨਵ! ਸਿਰਜੂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ। ਅਗਰ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨੇਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ ਚਾਹੁਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਤੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਇਸ ਫ਼ਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਅਤੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਕਰ ਦੇ।”

ਦਾਨਵ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਲਈ ਰਸਤਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਬਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਗੋਦ ਨੁਮਾ ਚੀਜ਼ ਕੱਢ ਕੇ ਗੁਫ਼ਾ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਗੋਦ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਮੌਸਮ ਬਣ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਗੁਫ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧੁੰਦ-ਹੀ-ਧੁੰਦ ਹੋਵੇ। ਗੁਫ਼ਾ ਵਿਚਲੀ ਹਵਾ ਸੀਤ ਲਹਿਰ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਪਿੱਛੋਂ ਧੁੰਦ ਛੁੱਟ ਗਈ।

ਪ੍ਰੰਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: “ਲੁੰਬੜ, ਦਾਨਵ, ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰਨੀ ਬੱਚੇ ਸਮੇਤ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਅਸੁਰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਪਾਗਲ ਹੋ ਗਏ। ਚਾਲਾਕ ਅਸੁਰ ਅਤੇ ਤੱਪ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਦੀ ਹੁਣ ਇਹੋ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੈਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾ ਲੈਣ।

ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਦਾਨਵ, ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਖ਼ਿਰੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਇੱਕ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਚੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਲੁੰਬੜ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਿਰਜੂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦਾਨਵ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਸੀ।

ਥੋੜ੍ਹੀ-ਜਿਹੀ ਦੂਰੀ ਤਹਿ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗੰਧ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਨਵ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਵੇਲੇ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗੰਧ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਏ ਓਸ ਗੰਧ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਸਾਡਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਜਿਹੀ ਦੂਰੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਗੁਫਾ ਲੱਭਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸੁਰਿੱਖਅਤ ਰਹਾਂਗੇ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਉਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਰਹੱਸ ਛਿਪੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਨੂੰ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਓਸ ਗੁਫਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਕਥਾ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਕਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਿਆਦਾ ਵੱਧ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਕਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਚੂਰ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਬਨਸਪਤੀ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲੱਗੇ। ਜਦੋਂ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਜੀਣਾ ਦੁੱਭਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੂੰ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣਾ ਪਿਆ।

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਅਤੇ ਨੰਦੀ ਨੂੰ ਪਾਤਾਲ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: “ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਕੁੱਝ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਹਨਾ ਦੇ ਵਰਾਂ ਦੀ ਕਾਟ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਦੇ ਓਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਜਾਵੋ ਜਿਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਣਾ ਮੁਹਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮਹਿਕ ਨਾਲ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨੀ ਸ਼ਰੀਰਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਅਤੇ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: “ਜਿਸ ਗੁਫਾ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਅਤੇ ਨੰਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਉਹਨਾ ਨੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ।”

ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਦਾਨਵ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ-ਤੋਂ-ਜਲਦੀ ਉਸ ਗੁਫਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਈਏ!”

ਦਾਨਵ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਉਸ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਦਾਨਵ ਪੂਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੌੜਣ ਲੱਗਾ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਕਾਫੀ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਲੁੰਬੜ ਇਸੇ ਗੁਫਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ! ਜਲਦੀ ਬੈਠ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਜਾਵਾਂ!”

ਦਾਨਵ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਸਿਰਜੂ ਦਾਨਵ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਦਾਨਵ ਗੁਫਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ

ਸ਼ੇਰਨੀ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਥੋੜੀ ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰਨੀ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਲੇਟ ਗਈ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਲਈ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਟਾ ਦਿੱਤਾ।

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਰਖਿਅਤ ਹਨ। ਹਵਾ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਅਸੁਰਾਂ ਦੀ ਗੰਧ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਸਲਾਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਰੁੱਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਦਾਨਵ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਫ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰ! ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਮੁਤਾਬਕ, ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਓਹਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੁਫਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਨਾ ਆਈ ਤੋਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਣਗੇ॥

ਮਾਇਆ

19

ਮਾਇਆਵੀ ਜਾਦੂਗਰ

19. ਮਾਇਆਵੀ ਜਾਦੂਗਰ

ਪਹਿਲੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਬੋਏ, ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਅਸੁਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਬੜ ਤੋੜ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਬੋਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਉਸ ਕੁਬੜੇ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ? ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਐਂਨਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਰਹੀਏ। ਜਰਾ ਸੋਚੋ! ਜੇ ਦਾਨਵ ਨੇ ਨੇਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਲਿਆ ਫਿਰ ਸਿਰਜੂ, ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ?”

ਭੇੜੀਆ ਫਿਕਰਮੰਦ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਇੰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਬੜੇ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ, ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਦੂਜਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ, ਕੁਬੜੇ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ! ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦੇ ਇਹੀ ਦੋ ਰਸਤੇ ਹਨ।”

(ਬੋਏ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ) ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ! ਸਿਰਜੂ ਕੋਲ ਜੋ ਚੂੜੀ ਹੈ! ਓਸ ਚੂੜੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ! ਤੂੰ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਣ ਲਈ ਅਜੇ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਤੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ: “ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਨਮ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ?”

ਬੋਏ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਜੇ ਮੰਤਰ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਮੰਤਰ ਦੇ ਉਚਾਰਣ ਨਾਲ ਉਸ ਚੂੜੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਚੂੜੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੈ।”

ਬੋਝੇ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕੁਬੜੇ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ! ਵਕਤ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ! ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਹ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਾਨਵ ਲਈ ਅਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਲੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਹੁਣ ਦਾਨਵ ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਅਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਵੇਗਾ। ਬਚਿਆ ਲੁੰਬੜ! ਉਸ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ! ਉਸ ਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਵੈਸੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਦਾਦੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਕੋਈ-ਨਾ-ਕੋਈ ਪਾਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਪਾਰ ਕਰਵਾ ਹੀ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਲੁੰਬੜ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਝਾ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਹੱਸਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੋਝਾ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਅਦਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਸਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਕੁਲਤਾ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਉਹ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਬੋਝਾ ਹੱਸ ਕਿਵੇਂ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਤੱਪ ਵਾਲੇ ਅਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਤੀਰ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਮੰਤਰ ਉਚਾਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੀਰ ਬੋਝੇ ਵੱਲ ਚਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਬੋਝਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਖੁੰਝਣ ਨਾਲ ਤੀਰ ਸਿੱਧਾ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਪੱਥਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਜਿਸ ਪੱਥਰ ਪਿੱਛੇ ਕੁਬੜਾ ਕੈਦ ਸੀ। ਪੱਥਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸੁਰਾਖ ਬਣ ਗਿਆ। ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਉਸ ਸੁਰਾਖ ਰਾਹੀਂ ਕੁਬੜੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੂੰ ਕੁਬੜਾ ਤਾਂ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਗੂੰਜ ਜਰੂਰ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਦਾਨਵ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਗੁਫਾ ਦੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਦਾਨਵ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸੂਰਜ ਢਲਣ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੀ ਸਮਾਂ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਰਾਤ ਸਾਨੂੰ ਇਸੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੱਲ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗੇ।”

ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਾਨਵ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਲੱਗੀ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਦਾਨਵ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਰਾਤ ਓਸੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਏ! ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਝ ਫ਼ਲ ਖਾਣ ਲਈ ਲਿਆ ਦੇਵੇਂ।”

ਦਾਨਵ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਠੀਕ ਹੈ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਫ਼ਲ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ।”

ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਬੋਲਿਆ: “ਗੁਫਾ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਫ਼ਲਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਆਦਾ ਦੂਰ ਜਾਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੈ!”

ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਗੁਫਾ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਫ਼ਲਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਿਰਜੂ ਲਈ ਫ਼ਲ ਲੈ ਕੇ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਉਹਨਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬੱਚਾ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੇਟ ਕੇ ਹੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੱਚਾ ਬਿੱਲਕੁੱਲ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੀ।

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ:

“ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਕਿੰਨੀ ਬੇਅੰਤ ਹੈ!

ਇਨਸਾਨ ਚਾਹੇ ਜਿਹੜੇ ਮਰਜ਼ੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਸਮਾਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਗੁਜਰ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਵੀ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!

ਪਹਿਲੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੁਜਰਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲਾਤ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬਿਲਕੁੱਲ ਸਹੀ ਗੱਲ ਹੈ! ਸਮਾਂ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਗੁਜਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਬੱਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੁਜਰ ਜਾਣ ਦੀ ਛਾਪ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।”

ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਨਵ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੁਸੀਂ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬੈਠਣਾ! ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ! ਜਲਦੀ ਹੀ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸ ਕੰਮ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ! ਬੌਣੇ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਬੋਤਲ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ! ਜੇ ਤੇਰੇ ਪਿੱਛੋਂ ਬੱਚੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਮੁਸੀਬਤ ਆ ਗਈ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ?”

ਦਾਨਵ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੈਂ ਜੰਗਲ ਨੇੜਲੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਚੇ ਲਈ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੱਪੜੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਦੌੜ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਜਿਆਦਾ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ।”

ਦਾਨਵ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੁਣ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਨਹੀਂ! ਕੋਈ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ! ਤੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੁਕ!”

ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਦਾਨਵ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਠੀਕ ਹੈ! ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ! ਗੁਫਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੈਠ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਬੱਚੇ ਸਮੇਤ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਸੌਂ ਜਾਵੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਸ਼ਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਆਰਾਮ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਦਾਨਵ ਗੁਫਾ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਨਵਰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਵੜ ਸਕੇ। ਸਿਰਜੂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਗੁਫਾ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਨਾਲ ਢੋਹ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੌਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਲੁੰਬੜ ਵੀ ਨਿੱਸਲ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਦਾਨਵ ਗੁਫਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੈਠ ਕੇ ਸਸਤਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਦਾਨਵ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਾਨਵ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਗਹਿਰੀ ਨੀਂਦ ਸੌਂ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਾਨਵ ਉੱਠ ਕੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਨਸਾਨ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ।

ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੇਅੰਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਓਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। **ਝਿਲੋਕੀ ਜੀ** ਦੀ ਤਪੱਸਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਵਰਦਾਨ ਹਨ ਜਿਹਨਾ ਨਾਲ ਤੂੰ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈਂ। ਜੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਾਰਾ-ਕੁੱਝ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਥੇਲੀ ਦਾਨਵ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦਾਨਵ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੁੰਬੜ ਉਹਨਾ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜੇ ਬਚਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਲ ਬਿਲਕੁੱਲ ਨਾ ਦੇਖੀਂ। ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਇਆਵੀ ਜਾਦੂਗਰ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਜਾਦੂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਆਪਣੇ ਜਾਦੂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਹਥੇਲੀ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਪੁਰਾਤਨ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਅਤੇ ਨੰਦੀ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਅਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੱਕ ਗਏ। ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੀ ਸਖਤ ਜਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਮੱਦਦ ਲਈ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ। ਨਾਰਦ ਜੀ ਅਤੇ ਨੰਦੀ ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਥਕਾਵਟ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਕੇ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਣ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਓਸ ਸਮੇਂ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਡਿਤ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਦੇ ਅਘੋਰੀ ਰੂਪ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਾਰਦ ਜੀ ਅਤੇ ਨੰਦੀ ਦੇ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਅਸੁਰ ਉਸ ਪੰਡਿਤ ਦੀ ਤਪੱਸਿਆ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਪੰਡਿਤ ਤਪੱਸਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ।”

(ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਪੰਡਿਤ ਦੀ ਤਪੱਸਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਨੇ ਪੰਡਿਤ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਦੱਸ ਬੱਚਾ! ਤੇਰੀ ਕੀ ਮਨਸ਼ਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਤਪੱਸਿਆ ਦੇ ਫਲਸਵਰੂਪ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ?”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ) ਓਸ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮਹਾਰਾਜ! ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਰਦਾਨ ਦਿਓ! ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਹਰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇ!!”

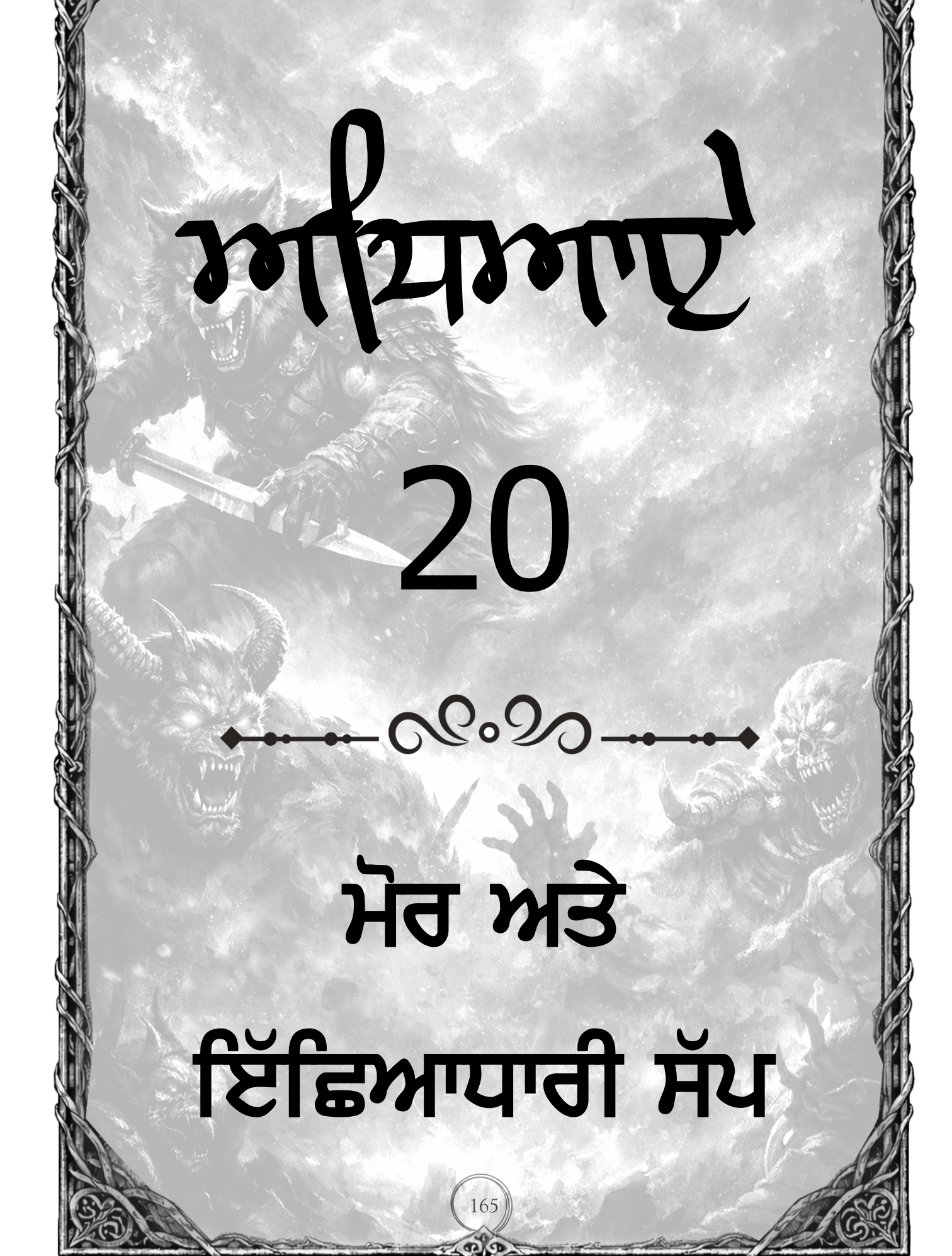
ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਦੇ ਅਘੋਰੀ ਰੂਪ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਦੂਮਈ ਵਰਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਡਿਤ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਲੈਂਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਨਸਾਨ ਓਹੀ ਪੰਡਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਮਰ ਕਿਵੇਂ ਵਧੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੀ ਕੀ ਵਰਦਾਨ ਹਨ ਉਹ ਕਹਾਣੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੱਸਾਂਗਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸ ਚੱਲ।”

ਲੁੰਬੜ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਿਆ। ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਚਾਰ-ਸੌ ਸਾਲ ਕਾਲ ਰਹਿਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਉਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੀ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪਈ।”

ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਹੇ ਸਵਾਮੀ! ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਦੇ ਅਘੋਰੀ ਰੂਪ ਨੇ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਇੱਕ ਲੁੰਬੜ ਦਿੱਸਿਆ ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਨਾ ਸਕਿਆ!!”

ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਰਦਾਨ ਸਿਰਫ ਇਨਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੰਬੜ ਨਾ ਇਨਸਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਨਵਰ। ਇਹ ਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੰਬੜ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ। **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ** ਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖ ਇਹ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੂੰ **ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ** ਦੇ ਵਰਦਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਇਹ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਵਰਨਾ ਅਘੋਰੀ ਦੇ ਵਰਦਾਨ ਦੀ ਕਾਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਲੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾ ਕੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ। ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਲੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਫਿਰ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕੀ ਬਣਦਾ? ਜੇ ਬੌਣੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੇ। ਇਸੇ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਭਲਾਈ ਹੈ। ਤੂੰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬੈਠ। ਗੁਫਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੈਂ ਬੈਠਦਾ ਹਾਂ ਮਤਾ ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਣ ਹੀ ਨਾ ਹੋਣ॥”

ਸ਼ਿਸ਼ਮਾਦੇ

20

ਮੌਰ ਅਤੇ

ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ

20. ਮੋਰ ਅਤੇ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ

ਪਹਿਲੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਭੇੜੀਏ, ਬੋਝੇ ਅਤੇ ਅਸੁਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਘਮਾਸਾਨ ਯੁੱਧ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਭੇੜੀਆ ਜਖਮੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਾ ਦੇਖ ਕੇ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਮੌਤ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ। ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਬੋਝੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇੰਜ ਮਹਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰਾ ਅੰਤਿਮ ਸਮਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ! ਤੂੰ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚਲਾ ਜਾ। ਤੂੰ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਖਿਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਰਹਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਵੀਂ। ਜੇ ਮੈਂ ਜਿਊਂਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ! ਜੇ ਮਰ ਗਿਆ ਫਿਰ ਤਾਂ ਜੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੈ।”

ਬੋਝੇ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਬੱਸ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਜਿਹੀ ਦੇਰ ਹੋਰ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖ! ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੈਨੂੰ! ਅਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਭਗਤੀ ਵਾਲੀ ਦੌਲਤ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।”

ਬੋਝਾ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਅਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਜਖਮਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁੱਝ ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮੋਰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਇਆ। ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮੋਰ ਨੇ ਵੀ ਬੋਝੇ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਹ ਬੋਝਾ ਪਹਿਲੇ ਬੋਝੇ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਜਿਹਾ ਅਲੱਗ ਸੀ। ਇਸ ਬੋਝੇ ਦੇ ਸਿਰ

ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਰੰਗ-ਬਰੰਗਾਂ ਮੁਕਟ ਸੀ। ਮੁਕਟ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਹੀਰੇ ਜੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਰ ਹੀਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ।

ਉਸ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸੁਰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਭੱਜ ਗਏ। ਉਹ ਦੌੜਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ: “ਸਾਡਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨਾ! ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਵਾਪਿਸ ਆਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਨਾ ਸੋਚ ਲੈਣਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਡਰ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸ ਆਵਾਂਗੇ।”

ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਬੌਣਾ ਮੁਸਕਰਾ ਪਿਆ। ਫਿਰ ਬੌਣੇ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨ ਨਿੱਕਲੀ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਉਸ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨ ਨਾਲ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮੁਕਟ ਵਾਲੇ ਬੌਣੇ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚਲਾ ਜਾ! ਇਹਨਾ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪੰਗਾ ਲੈਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਜਾਓ! ਬੱਚੇ ਦਾ ਚੂੜੀ ਸਮੇਤ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਕੰਮ ਸਿਰੇ ਨਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਭੇੜੀਆ ਮੁੜ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਸ ਨੇ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਵਿਅਰਥ ਚਲੀ ਜਾਵੇ।”

ਮੁਕਟ ਵਾਲੇ ਬੌਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਭੇੜੀਆ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੇ ਬੌਣੇ ਨੇ ਤੋਤੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਵੀ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਆਇਆ।

ਤੋਤਾ ਅਤੇ ਭੇੜੀਆ ਹੁਣ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਦੌੜਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਉਹਨਾ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੀ। ਤੋਤਾ ਵੀ ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੀ ਉੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਤ ਬੀਤ ਗਈ।

ਦੂਜੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਾਨਵ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਚੱਲੋ ਅੱਗੇ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ!!”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਦਾਨਵ ਦੀ ਹਾਂ-ਵਿੱਚ-ਹਾਂ ਮਿਲਾਈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਕੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਆਇਆ। ਲੁੰਬੜ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਤੁਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ। ਗੁਫਾ ਕਾਫੀ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੱਦਲ-ਹੀ-ਬੱਦਲ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਭਿਆਨਕ ਤੂਫ਼ਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ।

ਦਾਨਵ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਅਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਹਨਾ ਬਲਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਕੁੱਝ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਨਿੱਕਲ ਜਾਓ।”

ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਨਵ ਨੇ ਆਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ: “ਹੇ ਮਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇ! ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਾਰੀ ਭਗਤੀ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ। ਅਸੁਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਿਖਾਏ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੱਚਾਈ

ਅਤੇ ਨੇਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮੱਦਦ ਕਰ!”

ਦਾਨਵ ਦੀ ਦੁਆ ਸੁਣ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਗਲਾ ਪਾਤਰ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਕਾਟ ਇੱਕ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਕੋਲ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਨਿਵਾਸ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਸੁਰ ਨੇ ਤਪੱਸਵੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਉਸ ਅਸੁਰ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਦੇ ਕਾਫੀ ਵਰਦਾਨ ਸਨ। ਉਹਨਾ ਵਰਦਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੇ ਜਾਪ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪਈ। ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹੋਏ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਅਸੁਰ ਨੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ: “ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦਾ ਜਾਪ ਸੁਣ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਗਏ। ਇਹਨਾ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਦੇ ਅਸਲੀ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾ ਸਕੇ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਅਪਣੀ ਤਾਕਤ ਵਰਤ ਕੇ ਉਸ ਅਸੁਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਸੰਨਿਆਸੀ (ਅਸੁਰ) ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਅਤੇ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।”

ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਦੱਸ ਭਗਤਾ! ਤੇਰੀ ਕੀ ਇੱਛਾ ਹੈ। ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਤੇਰੀ ਮਨੋਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।”

ਸੰਨਿਆਸੀ (ਅਸੁਰ) ਨੇ ਪਾਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਕਰੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਘਣਾ ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਤੂਫ਼ਾਨ ਇੱਕਠਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਤੂਫ਼ਾਨ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਪਾਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।”

ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਆਏ ਹੀ ਓਸ ਸੰਨਿਆਸੀ(ਅਸੁਰ) ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ। ਸੰਨਿਆਸੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਤਥਾ ਅਸਤੂ!”

ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਨਿਆਸੀ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਵਰਦਾਨ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ) ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖ ਕੇ ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵਰਦਾਨ ਤੁਹਾਡੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ

ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਸੁਰ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ: “ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾਲ ਦੇਵਤਾ ਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸ ਚਲੇ ਗਏ। ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਬਹੁਤ ਤੀਖਣ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਪ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸੱਪ ਨੂੰ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਆਪ ਵੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਏ। ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੀਤ ਗਿਆ। ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਭਗਤ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ।

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ) ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ! ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹਾਂ! ਵੈਸੇ ਵੀ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਭਗਤ ਹੈਂ। ਦੱਸ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

(ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਮੇਰੇ ਸਵਾਮੀ! ਮੇਰੇ ਇਸ ਸੱਪ ਨੂੰ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਦੇ ਦੇਵੋ! ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਵੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇਗਾ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰੱਬ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁਰ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਬੱਦਲ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ। ”

ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਸੱਪ ਨੂੰ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਵਰਦਾਨ ਦੇ ਰਿਹਾਂ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੂੰ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਡੱਸ ਲਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਬੱਦਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ) ਵਰਦਾਨ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੇ ਸੱਪ ਨੂੰ ਗਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਸੱਪ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪ ਦਿਖਾ!”

ਸੱਪ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨਸਾਨੀ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਪੰਛੀ ਦੇ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਏ।

ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਨੇ ਸੱਪ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਪ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਅਸੁਰ ਦਾ ਰੂਪ ਵੀ ਧਾਰਨ ਕਰੇਂਗਾ! ਤੇਰਾ ਨਿਵਾਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। ਤੈਨੂੰ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਇਸ ਲਈ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਸਕੇ। ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹਨਾ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਕਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਡੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਸੁਰ ਸੱਪ ਦੀ ਗੰਧ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।”

(ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸਿਆ) ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੇ ਸੱਪ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ: “ਅਸੁਰ ਨੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਾ ਰੂਪ ਬਦਲ ਕੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਵਰਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਦੀ ਕਾਟ ਵੀ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤੂੰ ਅਸੁਰ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਲਵੀਂ। ਉਸਨੂੰ ਸੱਪ ਦੀ ਗੰਧ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਅਸੁਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁੱਲ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਫਿਰ ਸੱਪ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਡੱਸ ਲਵੀਂ। ਅਸੁਰ ਦੇ ਵਰਦਾਨ ਦੀ ਕਾਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੱਪ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਸਮਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਸਮੇਤ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਚਲੇ ਗਏ।”

ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਦਾ ਸੱਪ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਉਹਨਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਦਾ

ਸੁਧਾਰ ਜਰੂਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਘਬਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਅੱਗੇ-ਪਿੱਛੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ”

ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਗੱਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੇਜ਼ ਤੂਫ਼ਾਨ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਵਾਪਿਸ ਆ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਦਾਨਵ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਲਿਟਾ ਦੇ। ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦੀ ਔਟ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਤੂਫ਼ਾਨ ਦੀ ਹਵਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਹਵਾ ਦੀ ਤਾਸੀਰ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਨਾਲ ਬੱਚਾ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਲੇਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਰਾਂ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਏ। ਬੱਚਾ ਹੁਣ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਜਿਹਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਉਤਾਂਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹੂ-ਹੂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ: “ਮੇਰਾ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ!!”

ਸਿਰਜੂ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ: “ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨਭੋਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ! ਕੌਣ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਕੌਣ ਪਰਾਇਆ! ਹਰ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ਬਰ ਕਿੰਨਾ ਮਸਤ ਹੈ। ਹੇ ਖ਼ੁਦਾ! ਇਸ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ। ”

ਤੂਫਾਨ ਦੀ ਗਤੀ ਪਲ ਪਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸੀ। ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਗੜਗੜਾਹਟ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕੰਬਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਗੜਗੜਾਹਟ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਬੱਚਾ ਹੂ-ਹੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਤੂਫਾਨ ਇੱਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦਾਨਵ ਬੈਠਾ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਹੀ। ਉਹ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੱਪ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੱਧੇ-ਕੁ-ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਸੁਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉਹਨਾ ਵੱਲ ਹੀ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖ! ਇੱਕ ਅਸੁਰ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਹੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲੀ ਅਸੁਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਵਾਲਾ ਸੱਪ ਹੈ?!!”

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ ਉਸ ਸੱਪ ਦੀ। ਤੂੰ ਓਸ ਮੰਤਰ ਨੂੰ ਜਪਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਜਿਹੜਾ ਮੰਤਰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਬੋਝੇ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।”

ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਬੱਚਾ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਮਾਰ ਕੇ ਸਿੱਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦਾ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪਈ ਮਾਲਾ ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਬੱਚੇ ਨੇ ਮਾਲਾ ਨੂੰ ਖਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਮਾਲਾ ਦੇ ਮੋਤੀ ਟੁੱਟ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਿੱਲਰ ਗਏ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਘਬਰਾ ਗਏ ਕਿ ਹੁਣ ਕੀ ਬਣੇਗਾ। ਬੋਝੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਮਾਲਾ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਸੁਰ ਵੀ ਉਹਨਾ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਪੈਰ ਮਾਲਾ ਦੇ ਮੋਤੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਮੋਤੀ ਉੱਪਰ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਚੀਖ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜੀ। ਚੀਖ ਦੀ ਗੂੰਜ ਐਨੀ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਆਵਾਜ਼

ਨਾਲ ਸ਼ੇਰਨੀ ਵੀ ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਕੇ ਉੱਠਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗੀ। ਦੋ-ਕੁ-ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਚੀਖ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਣੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਬੱਦਲ ਛੱਟ ਗਏ। ਤੂਫ਼ਾਨ ਥੰਮ ਗਿਆ।

ਸਿਰਜੂ ਉੱਠ ਕੇ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਓਹ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖ! ਅਸੁਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

ਦਾਨਵ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਕਿਹਾ: “ਮਾਲਾ ਦੇ ਮੋਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲੈ। ਕੋਈ ਮੋਤੀ ਰਹਿ ਨਾ ਜਾਵੇ।”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਮੋਤੀ ਚੁਨਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਦਾਨਵ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਅਸੁਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਹਨਾ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਕਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ! ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਕਾਟ ਮਾਲਾ ਦੇ ਮੋਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹੋ?”

ਦਾਨਵ ਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਪਏ ਮੋਤੀ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਮੋਤੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪਈ ਹੋਈ ਮਾਲਾ ਦਾ ਹੀ ਸੀ। ਦਾਨਵ ਨੇ ਮੋਤੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਹ ਮੋਤੀ ਵੀ ਚੁੱਕ ਲੈ। ਟੁੱਟੀ ਮਾਲਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰੋ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਨਾ ਦੇ।”

ਅਸੁਰੀ ਰੂਪ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਬਣੇ ਸ਼ਖਸ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਇੱਕ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਹਾਂ। ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਦੇ ਵਰਦਾਨ ਕਾਰਨ ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਸੱਪ ਤੋਂ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਸੁਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀ ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਡੱਸਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਤੂਫਾਨ ਦੀ ਕਾਟ ਕਰ ਸਕਾਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਡੱਸਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਪੈਰ ਇਸ ਮੋਤੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਜੋ ਚੀਖ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ ਉਹ ਚੀਖ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚੀਖ ਜਰੂਰ ਓਸੇ ਅਸੁਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਰ ਦੀ ਕਾਟ ਹੋਈ ਹੈ। ”

ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਮੈਨੂੰ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਜੀ ਨੇ ਰੱਬ ਅਤੇ ਨੇਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਵਾਂ। ”

ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਲੰਬੜ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੇਰਾ ਨਿਵਾਸ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਰੂਰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹੋ-ਜਿਹੇ ਜਾਲ ਬੁਣੇ ਹਨ। ”

ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਨੇ ਲੰਬੜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: “ਤੁਹਾਡੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਹੈ। ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਤੱਕ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਚੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਲਈਆਂ ਸਨ। ”

ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: “ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਭਟਕਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ। ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਓਸ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਪਹੁੰਚਣਾ ਤੁਹਾਡਾ ਟਾਕਰਾ ਅਸੁਰਾਂ ਅਤੇ ਰੂਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਵਰਦਾਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਅਸੁਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ।”

ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰਸਤੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੀ ਮੰਜਲ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ।”

ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਨਵ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰਸਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਸਾਡੀ ਤਲਾਸ਼ ਇਸੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਕਰਨਗੇ। ਸਾਡੇ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖਾਹਮਖਾਹ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।”

ਦਾਨਵ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸੇ ਰਸਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੋ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਬੌਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਹਨਾ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਪਤਾ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਅਸੁਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜਾਲ ਇਸ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਵਛਾਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਦੂਜਾ ਰਾਸਤਾ ਜਿਆਦਾ ਸੁੱਰਿਖਅਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੱਪ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੋਲ **ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ** ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਹੈ। **ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ** ਨੇ ਇਸ ਸੱਪ ਨੂੰ ਆਮ ਤੋਂ ਖਾਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤਹਿ ਕਰਾਂਗੇ।”

ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਅਜੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਰਸਤਾ ਸਮਝਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭੇੜੀਆ ਵੀ ਉਸ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਭੇੜੀਏ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ। ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਤੂੰ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਪਰ ਬੌਣਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਉਹ ਠੀਕ ਤਾਂ ਹੈ ਨਾ?”

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਆਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਕੀਤਾ। ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੋਤਾ ਉੱਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੋਤੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ। ਭੇੜੀਆ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਬੱਚਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਭੇੜੀਏ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੱਚਾ ਹੁਣ ਬੈਠਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਮੇਰੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਦੇ! ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਰ ਉੱਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਚਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਮਾਸੂਮ ਜਿਹਾ।”

ਭੇੜੀਏ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਤੋਤਾ ਵੀ ਆਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੌਣੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਕੋਈ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੈਕਟ ਆ ਗਈ। ”

ਜੈਕਟ ਬਿਲਕੁੱਲ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਪ ਦੀ ਸੀ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਜੈਕਟ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਹਿਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਮਾਲਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਤਰ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਦਾਨਵ ਨੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਵਾਲੀ ਬੋਤਲ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਬੌਣੇ ਵੱਲ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਤੂੰ ਸੱਚ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬੋਤਲ ਹੁਣ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੀ ਰੱਖ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਵੱਧਦੀ ਇਹ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਅਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਵਰਤੀਂ। ”

ਦਾਨਵ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੂੰ ਵੀ ਕੁੱਝ ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੱਲ ॥ ”

ਅਧਿਆਇ

21

ਮੰਜ਼ਿਲ

21. ਮੰਜ਼ਿਲ

ਕੁੱਝ ਦੂਰੀ ਤਹਿ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਹੇ ਦਾਨਵ ! ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਸਫ਼ਰ ਸਿਰਫ਼ ਲੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਤਹਿ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਲ-ਪਦਾਰਥ ਵਾਲੀ ਬੋਤਲ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀਂ।”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸ਼ਾਂ ਪੂਰਵਕ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: “ਹੇ ਦਾਨਵ ! ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਇੱਕ ਦਿਨ ਤੂੰ ਵੀ ਇਸ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਸਫ਼ਰ ਤਹਿ ਕਰ ਸਕੇਂਗਾ।”

ਦਾਨਵ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬੌਣੇ ਅੱਗੇ ਆਦਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਦਾਨਵ ਬੈਠ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਕੁੱਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ। ਬੌਣੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਰੇਖਾ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਦਾਨਵ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਲੱਗੀ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਦਾਨਵ ਦਾ ਹੱਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਨਵ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਦਾਨਵ ਤੋਂ ਵਹਿਲੇ ਹੋ ਕੇ ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਤੇਰੇ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਰੱਸੀਆਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ

ਨਾਲ ਤੂੰ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਜੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਦਾਨਵ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਕੇ ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰੋਗੇ। ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਪਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਵੀ ਕਰੋਗੇ। ਜਰੂਰਤ ਪੈਣ ਤੇ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਾਲਾ ਤੇਰੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ”

ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਮੱਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਮੇਰੀ ਮਾਲਾ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਛਾਲ ਦੇਣਾ। ਮੈਂ ਜਾਂ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਦੂਤ ਓਸੇ ਸਮੇਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ”

ਬੌਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸਿਰਜੂ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਬੌਣੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਜਰੂਰ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹਨਾ ਦੇ ਸਦਕੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ!? ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਰਹਿ ਸਕਾਂਗਾ!”

ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜੱਫੀ ਪਾ ਲਈ ਅਤੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਸਿਰਜੂ ਨੂੰ ਰੋਂਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਬੱਚਾ ਵੀ ਰੋਣ ਲੱਗਾ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰੋਂਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਪਾਣੀ ਟਪਕਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹੀ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਗਏ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾਇਆ।

ਬੋਝੇ ਨੇ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਵਿੱਚੋਂ ਤੈਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਤੂੰ ਸੱਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਸ਼ੇਰਨੀ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੁੱਧ ਲਈ ਅੱਗੇ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਝੇ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਸਿਰਜੂ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਵਧਾਇਆ ਪਰ ਬੱਚੇ ਨੇ ਬੋਝੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਰਜੂ ਦੇ ਗਲ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾਕੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਦੂਜੀ ਤਰਫ ਘੁਮਾ ਲਿਆ। ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਂ ਵਾਲੀ ਚੂੜੀ ਕੱਢ ਕੇ ਬੋਝੇ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ। ਬੋਝੇ ਨੇ ਮੰਤਰ ਨਾਲ ਚੂੜੀ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜੈਕਟ ਉੱਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਿਰਜੂ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਹੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਾ ਵੀ ਹੱਸ ਪਵੇ। ਉਸਨੇ ਗੱਲਾਂ-ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੋਝੇ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ।

ਜਦੋਂ ਬੋਝਾ, ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਅਗਲੇ ਸਫ਼ਰ ਉੱਤੇ ਕਦਮ ਵਧਾਉਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸਿਰਜੂ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਇਸੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਨਾ ਜਾਇਓ! ਮੈਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।”

ਸਿਰਜੂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਨਵ ਨੇ ਵੀ ਬੋਝੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਵੀ ਸਿਰਜੂ ਨਾਲ ਇਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਾਂਗਾ।”

ਦਾਨਵ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਉਦਾਸ ਜਿਹਾ ਦਿਲ ਲੈ ਕੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਬੈਠ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।

ਸਿਰਜੂ ਅਤੇ ਦਾਨਵ ਨੂੰ ਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਆਸ਼ਿਰਵਾਦ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣਾ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਿਆ। ਬੌਣਾ ਅੱਗੇ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੁਰ ਪਏ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਤੁਰਦਿਆਂ-ਤੁਰਦਿਆਂ ਰਾਤ ਪੈ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਹਨਾ ਨੇ ਕਾਫੀ ਦੂਰੀ ਤਹਿ ਕਰ ਲਈ ਤਾਂ ਬੌਣੇ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੁਕਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਰੁਕਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਬੌਣੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਐਂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈਂ। ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅੱਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ। ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਠੰਡੀ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਸੱਪ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਝੰਗੀ ਕੋਲ ਅੱਗ ਬਾਲ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਕੁੱਝ ਲੱਕੜਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਬੌਣਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾ ਲੱਕੜਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਟਾ ਸਕੇ।

ਬੱਚਾ ਅੱਗ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਬੌਣੇ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਖੇਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਾ ਥੱਕ ਕੇ ਸੌਂ ਗਿਆ।

ਰਾਤ ਗੁਜਰ ਗਈ ਅਤੇ ਸਵੇਰ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਨੇ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ। ਬੌਣੇ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸ਼ੇਰਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਓਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਸੁਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਬੰਨ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਦੌੜ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਫ਼ਰ ਤਹਿ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਵੀ ਉਹਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੌਣਾ ਤੋਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸ਼ਾਮ ਪੈ ਗਈ। ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵੀ ਸਾਹ ਨਾ ਲਿਆ। ਬੱਚਾ ਕਦੇ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਭੇੜੀਏ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ ਖੇਡਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ। ਲੁੰਬੜ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸ਼ਾਮ ਗਹਿਰਾਉਣ ਤੇ ਬੌਣੇ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਵੀ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਤੋਤਾ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੌਣੇ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਲਿਆ।

ਬੌਣੇ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਸੀਮਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਅਤੇ ਇੱਛਿਆਧਾਰੀ ਸੱਪ ਇਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਰੁਕ ਕੇ ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਾਂਗੇ”।

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਬਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੋਤਲ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਬੋਤਲ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰਾ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਿਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣਾ ਮੁਸਕਰਾ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਤੇਰਾ ਦਿਮਾਗ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣੀ ਹੋਈ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ, ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੁਰਨਾ

ਤੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੂੰ ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਸਿਰਜੂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ,ਉਹ ਤਾਰੀਫ਼ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਲ ਉੱਤੇ ਜਰੂਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਸਫਲ ਜੀਵਨ ਲਈ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਫ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀਂ! ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਜਾਵੋ, ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੌਣੇ ਨੇ ਤੋਤੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਟੀਸੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਦਰੱਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਬੌਣੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜ ਗਈ :

(ਰੱਬ ਨਾ ਜਾਣੇ ਇਸਮ ਤੇਰੇ ਨੂੰ)

ਜੇ ਰੱਬ ਨਾ ਜਾਣੇ ਇਸਮ ਤੇਰੇ ਨੂੰ,
ਕੀ ਕਰਨਾ ਨਾਮ ਕਮਾ ਕੇ।

ਕੀ ਸ਼ੌਂਕ ਬਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਰੱਖਣਾ,
ਕੀ ਕਰਨਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਡਰਕੇ।

ਵਿੱਚ ਤਕੱਬਰ ਫ਼ੱਕਰ ਰੁਲ ਗਏ,
ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸ ਕੇ।

ਹੁਬ ਰੱਖਿਏ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਐਪਰ,
ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ॥

ਸੱਪ ਵੀ ਦਰੱਖਤ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ। ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਲੂੰਬੜ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ
ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸਫ਼ਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਭੇੜੀਆ ਵਾਰ ਵਾਰ ਲੂੰਬੜ ਨੂੰ ਤੇਜ਼
ਭੱਜਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਤ ਹੁਣ ਗਹਿਰਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ॥

ਸਾਇਸਾਏ

22

ਅੰਤ

22. ਅੰਤ

ਲੁੰਬੜ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਰੁਕ ਜਾ! ਕਿਉਂ ਭੱਜੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਏਂ? ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ! ਇਹ ਉਹ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਲੁਕ ਕੇ ਬੈਠਾ ਸੀ।”

ਭੇੜੀਆ ਹੱਸ ਪਿਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: “ਹਾਂ! ਜਗ੍ਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਐਥੇ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਹੀ ਸੀ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਹੱਸ ਪਏ। ਹੁਣ ਚੰਨ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚੰਨ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਖੌਫ਼ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਭੇੜੀਆ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਹੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਆਖਿਰਕਾਰ ਉਹ ਸਮਾਂ ਵੀ ਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਚੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਰਛਾਈ ਉੱਤਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆ ਗਈ। ਪਰਛਾਈ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਲ ਪਲ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਬਦਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਈ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ।

ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਪਰਛਾਈ ਨੇ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਭੇੜੀਏ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਭੇੜੀਏ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ।

ਪਰਛਾਈ ਨੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਇਹ ਬੱਚਾ ਕੌਣ ਹੈ?”

ਭੇੜੀਐ (ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ) ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜੈਕਟ ਨਾਲੋਂ ਚੂੜੀ ਖੋਲ ਕੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਪਰਛਾਈ ਉਸ ਚੂੜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਦੇਖਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਰਹੀ।

ਪਰਛਾਈ ਦੀ ਬੋਲੀ ਭੇੜੀਐ ਅਤੇ ਲੁੰਬੜ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਸੀ। ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਚੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਿੱਕਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਉੱਤੇ ਸਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ।

ਫਿਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: “ਇਸ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਲੁੰਬੜ ਅਤੇ ਭੇੜੀਐ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪੁਕਾਰ ਰਿਹਾ। ਠੀਕ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਓਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋ ਗਏ ਫਿਰ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਪੁਕਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।”

ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁੱਝ ਤਾਕਤਾਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਬੌਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਅਗਲਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਕੀ ਹੈ? ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।”

ਭੇੜੀਆ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਇਨਸਾਨ ਸੀ ਉਸਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆ। ਲੁੰਬੜ ਵੀ ਇਨਸਾਨੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਓਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਵਾਪਿਸ ਤੁਰ ਪਏ।

ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਚੰਨ ਵਿੱਚ ਪੌੜੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਓਸ ਪੌੜੀ ਰਾਹੀਂ ਚੰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸ ਚਲਾ ਗਿਆ॥

ਰਚਨਾਤਮਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ

1. ਰੱਬ ਨਾ ਜਾਣੇ ਇਸਮ ਤੇਰੇ ਨੂੰ

(ਅਧਿਆਏ-21, ਪੇਜ-186)

ਜੇ ਰੱਬ ਨਾ ਜਾਣੇ ਇਸਮ ਤੇਰੇ ਨੂੰ,

ਕੀ ਕਰਨਾ ਨਾਮ ਕਮਾ ਕੇ।

ਵਿੱਚ ਤਕੱਬਰ ਫੁੱਕਰ ਰੁਲ ਗਏ,

ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ।

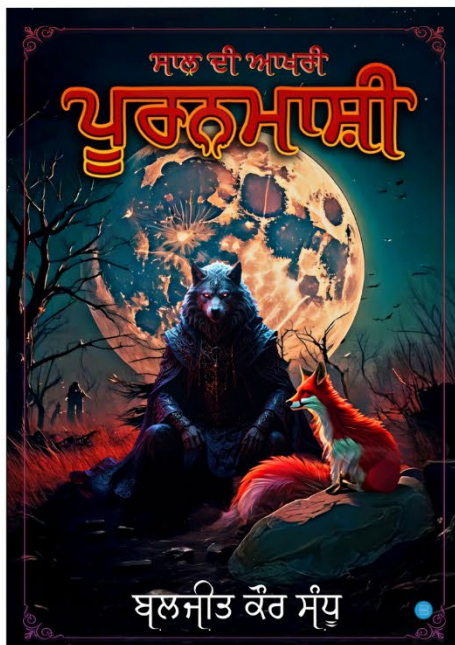
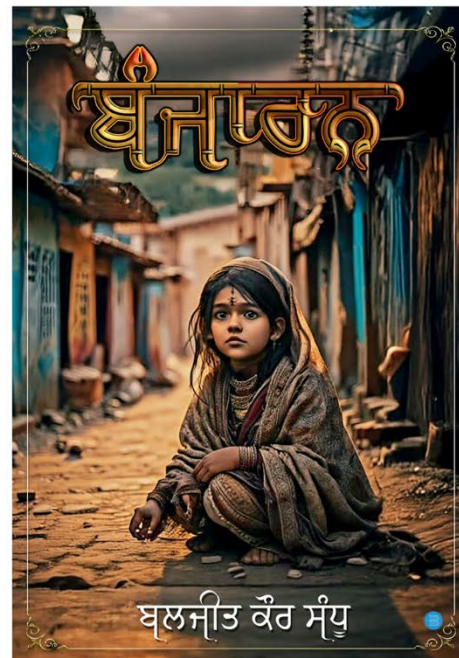
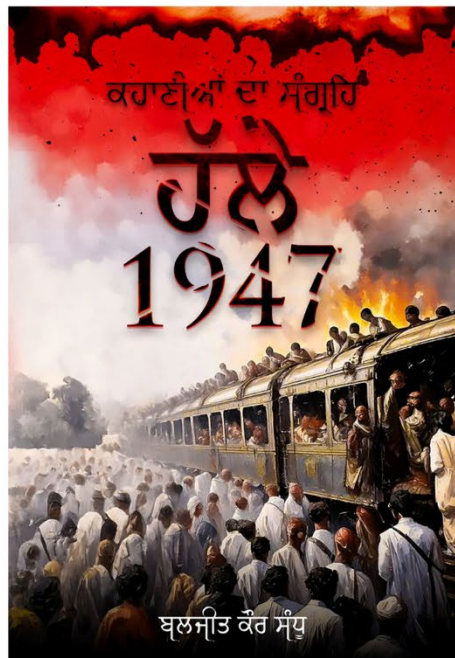
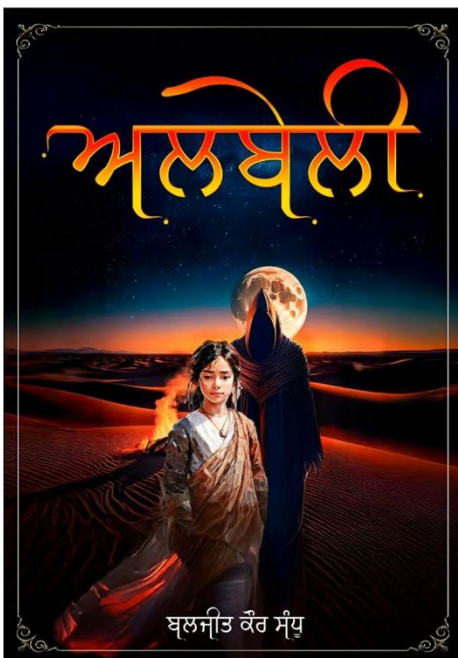
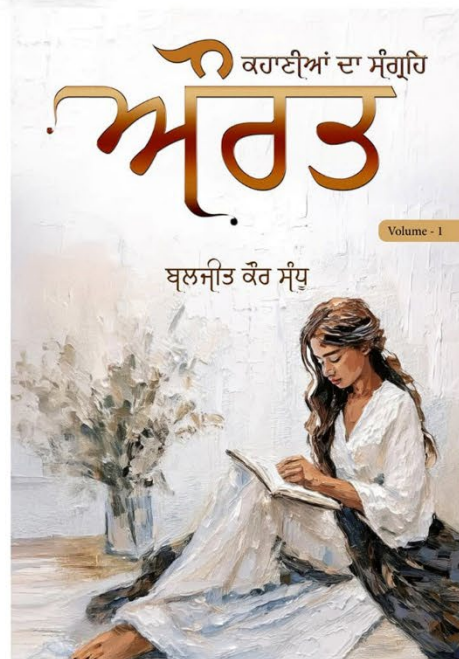
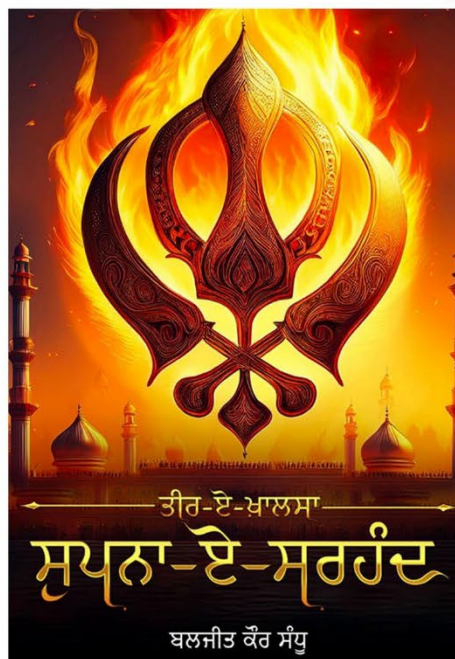
ਕੀ ਸ਼ੌਂਕ ਬਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਰੱਖਣਾ,

ਕੀ ਕਰਨਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਡਰਕੇ।

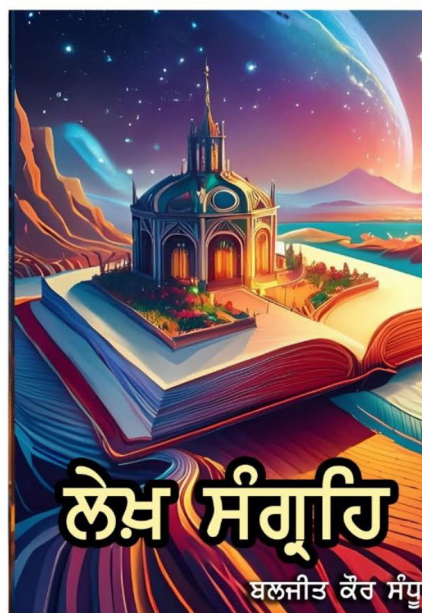
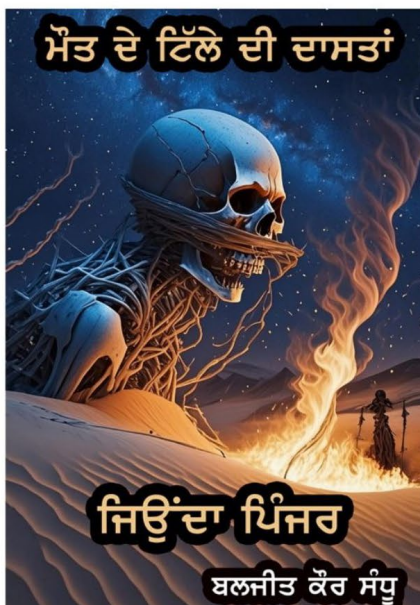
ਹੁਬ ਰੱਖਿਏ ਖੁਦਾ ਦੀ ਐਪਰ,

ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ॥

PUBLISHED BOOKS

UPCOMING BOOKS

FOR ORDERING BOOKS & FEEDBACK
WHATSAPP US @ :+91 8054031212(INDIA)

OR SCAN

Published Books Available @

Google Play
Books

Udaari
WhatsApp business account

